Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Praelvsio Chronologiae Fvndamentalis

Frank, Johann Georg

Goettingae, 1774

VD18 10151087

urn:nbn:de:gbv:45:1-16434

Visual Library

Ge IV
20

Landesbibliothek Oldenburg

Geschicht. IV.
20

Landesbibliothek Oldenburg

Landesbibliothek Oldenburg

Gesc

Landesbibliothek Oldenburg

PRAELVSIO
CHRONOLOGIAE FVNDAMENTALIS,

QVA OMNES ANNI AD SOLIS ET LVNAE CVRSVM ACCVRATE DESCRIBI, ET NOVILVNIA A PRIMORDIO MVNDI AD NOSTRA VSQVE TEMPORA ET AMPLIVS OPE EPACTARVM DESIGNARI POSSVNT: IN CYCLO IOBELEO BIBLICO DETECTAE ET AD CHRONOLOGIAM TAM SACRAM QVAM PROFANAM APPLICATAE

A

IOHANNE GEORGIO FRANK

SVPERINT. DIOECES. HOHNSTED. ET MEMBRO ORDIN. INSTITVTI REGII HIST. GOETTINGENS.

CVM PRAEFATIONE

IOHANNIS CHRISTOPHORI GATTERER

AVGVSTISSIMI MAGNAE BRITANNIAE REGIS ET ELECTORIS BRVNSV. LVNEB. A CONSILIIS AVLICIS, HISTOR. PROFESSORIS GOETTING. ET INSTITVTI REGII HIST. GOETTING. DIRECTORIS.

GOETTINGAE,

APVD ABRAH. VANDENHOEK VIDVAM.

MDCCLXXIV.

Landesbibliothek Oldenburg

Landesbibliothek Oldenburg

ILLVSTRISSIMO VIRO

BENEDICTO EX BARONIBVS DE BREMER

POTENTISSIMI MAGNAE BRITANNIAE REGIS

A CONSILIIS INTERIORIBVS

ET

IN TERRIS GERMANICIS

STATVS MINISTRO

MAGNO PATRONO SVO

SALVTEM ET OMNIS GENERIS FELICITATEM

DEVOTA MENTE PRECATVR

IOHANNES GEORGIVS FRANK.

Landesbibliothek Oldenburg

Landesbibliothek Oldenburg

ILLVSTRISSIME VIR
PATRONE SVMME, OMNIQVE
HONORIS CVLTV COLENDE!

Nunquam eo audaciae procederem, haſce minutas plagulas nomini TVO illuſtriſſimo dicare, niſi ipſe pro TVA benignitate, eruditione & clementia auctor quaſi & ſuaſor, illas in lucem edendi, fuiſſes. Octo iam anni ſunt praeterlapſi, cum mihi ex gratia TVA licitum fuit, de materia in his contenta tecum communicare. Laudabas tunc temporis meum inceptum, chronologiam ſacrae Scripturae, quae tam multis hodie offenſioni eſt, maiori luce affundendi, eamque vt indubiam & totius chronologiae fundamentum proponendi. Atque id mihi calcar addebat, inceptum meum eo acrius proſequendi, & totum opus chronologicum tam ſacrum, quam profanum, a me iam elaboratum, & a Conſiſtorio noſtro regio ſumme venerando approbatum, in lucem emittendi; cum vero nemo eſſet, qui ſumtus ad edendum ob multas intricatas tabulas ſuggerere vellet, pene opus hoc

magni

Landesbibliothek Oldenburg

magni & diuturni laboris plane in obſcuro manſiſſet. A TE autem, Vir illuſtriſſime, anno praeterlapſo denuo incitatus, opus plenius & prolixius in compendium retraxi. Atque hoc idem eſt, quod TIBI nunc eo confidentius adſcribere audeo, quod natales ſuos TIBI quaſi debeat; cuius ſplendidiſſimum nomen iam ſatis eſſe poteſt, his paginis in mundo erudito auctoritatem comparare: quam humillime petens, vt eas patrocinio TVO valido digneris, ſimul implorans prouidam Dei curam, vt te protectorem & promotorem optimarum litterarum & artium aeque ac ſtatus noſtri regii fulcrum in omni incolumitate ad ſupremam vsque ſenectutem ſeruet. Dabam Hohnſtedii d. XXVI Septembris MDCCLXXIV.

LECTO-

Landesbibliothek Oldenburg

LECTORI BENEVOLO
S.

Offertur Tibi, Lector, epitome operis magni & ampli, in quo efficiendo FRANKIVS noſter, vir ſenio ac munere non magis, quam meritis doctrinaque venerabilis, & inter principes Chronologorum non huius tantum aetatis, ſed reliquarum etiam omnium merito numerandus, plus triginta annorum operam ſtudiumque conſumſit. Opus ipſum Frankius ante hos octo circiter annos cum Inſtituto Regio Hiſtorico, cuius ſedes Gottingae eſt, communicauit, quia fama & auditione acceperat, eſſe etiam Chronologiam in earum ſcientiarum numero, quas accuratius pleniusque explicandas Societas noſtra hiſtorica ſuſceperit. Sodalium deinde noſtrorum numero adſcriptus, opus ſuum chronologicum acriori ac diligentiori diſquiſitioni noſtrae tradidit; quumque varia ſubinde a variis contra illud monita eſſent, docte iis ſemper & ad rem appoſite reſpondit, quaedam etiam mutauit. Quibus rebus factum eſt, vt opus Frankianum luce publica haud indignum a nobis iudicaretur. Ne quid vero in re tam graui tamque multiplicis vtilitatis, ſi modo vera & omni ex parte abſoluta ſit, feſtinatione peccetur; placuit & nobis & auctori, in praeſenti epitomen operis, non opus ipſum edere: eo quidem conſilio, vt omnium Chronologiae ſcientium iudicia ſententiasque exquirere nobis ac cognoſcere liceat. Rogat itaque auctor, rogamus & nos, immo prouocamus omnes huius aetatis Chronologos, vt quid de inſtituto Frankiano ſentiant, aperte pleneque dicere haud grauentur.

Ac praeuideri quidem nonnulla, quae contra auctorem monebuntur, poſſunt, quae vero, quia praeuidentur, minus nocebunt. Erunt ſine dubio, qui fieri non poſſe iudicent, vt ad cyclum iobeleum, in quo explicando ſodalis noſter elaborauit, tamquam ad normam, Sacra Scriptura Veteris Teſtamenti annos numerauerit, quia ipſa haec Scriptura Sacra nullibi ſe hoc feciſſe dicat. Eſt ſane hoc aliquid, at leue tamen, quantum ego quidem exiſtimo. Nemini enim rei perito mirum videbitur, annorum iobeleorum, quos priſci Iudaei celebrauerunt, mentionem non fieri, quia nos quoque feſtorum dierum, temporibus ſemel ſtatis celebratorum, mentionem in rerum geſtarum commentariis facere non ſoleamus, niſi quid, memoratu dignum, diebus iſtis acciderit. Nemo certe Hiſtoricorum ſanae mentis in annales referet, Chriſtianos A. 1774 Pentecoſtes ſacra obiiſſe: at referet profecto, cum de expugnatione Conſtantinopolis Turcica, neque Paſchatos Iudaici mentionem omittet, cum de expugnatione Hieroſolymorum Romana ei dicendum erit. Pari modo eiusmodi in rebus ſacros etiam Hiſtoricos eſſe verſatos conſentaneum eſt. Quare anno Hiskiae regis XV annum iobeleum celebratum eſſe haud obſcuris veſti-

giis

giis indicant: 2 *Reg. XIX*, 29. *coll. Eſ. XXXVII*, 30. (*vid. auctor noſter infra c. II*, §. 31). *Neque ſalua eſſe Reſpublica Iudaeorum ſine computatione perpetua annorum iobeleorum potuiſſet*, *quia*, *vt hoc vnum afferam*, *in ea computatione rerum contractarum omnis ratio*, *iuſtitia ac fides poſita erat. Hebdomadalis etiam periodus Danielis aperte ad hoc calculandorum annorum genus reſpicit: vt taceam*, *quod ex Ioſepho & aliunde conſtat*, *poſt captiuitatem quoque Babylonicam Iudaeos iobeleam annorum numerandorum rationem adhuc ſecutos eſſe.*

Sed haec, *vt dixi*, *leuia videbuntur. Grauiora afferet*, *qui quaerat: vnde Moſes eam*, *quae in cyclo iobeleo cernitur*, *ad ſolis ac lunae curſum tam accurate dimetiendorum comparandorumque annorum ſcientiam acceperit? A* DEO *ipſo*, *ſolis ac lunae fabricatore*, *ſi reſponderis*, *non omnibus noſtrae aetatis Bibliorum Interpretibus ſatisfacies. Ergo ab* Aegyptiis, *quorum artibus ac ſcientiis Moſes a puero eruditus eſt? Bene recteque dixeris; at ſic in Scyllam incides*, *vitando Charybdin: erit enim nunc euincendum*, *Aegyptios iam Moſis aetate Aſtronomiae tanta floruiſſe ſcientia*, *quanta cyclo iobeleo ineſſe exiſtimetur. Diodorus quidem I*, 50. *expreſſis verbis teſtatur*, *quod etiam aliunde conſtat*, *Thebaeos*, *qui vetuſtiſſimos ſe omnium mortalium eſſe praedicarent*, *dies non ad lunae*, *ſed ſolis motum exigentes*, *tricenos menſibus dies tribuiſſe*, *& poſt duodecimum quemque menſem* quinque dies CVM QVADRANTE intercalaſſe. *Certum eſt ergo*, *& ex Iuliana etiam inde a Caeſare ad nos vsque propagata anni forma cognoſcitur*, *Aegyptios ſubtiliſſimam anni ſolaris cognitionem habuiſſe: at habuiſſe iam Moſis tempore*, *de hoc tamen fortaſſe erunt*, *qui vel dubitent vel diſceptent.*

Atque haec & id genus alia forte operi Frankiano obiici poſſe praeuideo; quae vero nunc integra Lectoribus relinquam, *ne quid iis praeripuiſſe videar. Id tamen nemini vel obſcurum eſſe poterit vel dubium*, Periodum Frankianam, *hoc eſt* Iobeleam, *pro optima commodiſſimaque* Chronologia fundamentali, *qua Hiſtorici aegre carent*, *habendam eſſe.* Iuliana *enim* Periodus, *qua adhuc*, *neceſſitate coacti*, *vtimur artificialis tantum & iulianis annis accommodata eſt; contra Periodus Iobelea* hiſtorica *eſt &* tropica: *& erit tum etiam Iulianae Periodo anteponenda*, *ſi*, *praeter omnem ſpem atque exſpectationem*, *non hiſtorico-biblica eſſe deprehendatur: eſt enim ac manebit tropica.*

Atque haec hactenus. Vale, *Beneuole Lector*, *& auctori mihique*, *quantum iuſte fieri poterit*, *faue. Gottingae d.* 29. *Sept. A.* 1774.

CAP.

Landesbibliothek Oldenburg

CAP. I.

DE

CHRONOLOGIA IOBELEA TECHNICA.

§. 1.

Multa quidem & fere innumera iam proſtant ſyſtemata chronologica, de quibus autem, ſi verum dicere licet, nullum adhuc prolatum eſt, quod extra omne dubium poſitum ſit; cuius ratio praecipua eſſe videtur defectus chronologiae fundamentalis, qua primus mundi annus & omnes ſequentes ſecundum ſolis & lunae curſum accurate deſcribi poſſent. Scaliger quidem per periodum Iulianam id intendit. Quoniam autem iſta periodus non cum primordio mundi incipit, ſed illud longe praecedit, & non ex annis ſolaribus exactis, ſed ex mere Iulianis conſtat, atque non hiſtorica, ſed mere hypothetica eſt; hinc etiam pro fundamento chronologiae inſeruire non poteſt. Interim haec periodus aurea mihi occaſionem dedit, veram chronologiam fundamentalem detegendi, & quidem in periodo Iobelea, quam Deus ipſe in ſacra ſcriptura docuit. Quo magis mirum hoc videatur, eo certius in his paginis demonſtrabo, hanc periodum cum anno mundi primo, quem ipſa ſacra ſcriptura deſignat, incipere, cum ſolis & lunae curſu aequaliter procedere, & per epactas, quas accuratiſſime deſcribit, nouilunia & plenilunia per omnes mundi annos indicare, ideoque fundamentum totius chronologiae conſtituere. Faciam autem hoc tantummodo praeludendo, plenius autem exhibebo, ſi hae paginae aſſenſum orbis eruditi conſequentur.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 2.

Periodus Iobelea eſt cyclus ſepties ſeptem ſeu 49 annorum lunae ſolarium, qui in perpetuo & aequali circuitu annos, menſes & dies ſecundum ſolis & lunae curſum, per epactas accurate deſignat. Haec periodus prae omnibus aliis id praecipui habet, quod a Deo ipſo docta & populo Iſraelitico per Moſen tradita ſit. Sic enim loquitur Deus ad Moſen: *Numerato annorum Sabbathicorum ſeptem, vt ſeptem anni ſepties numerentur, & tempus horum ſeptem annorum facit quadraginta nouem annos. Tunc tubam per totam terram perſonare iubeas decimo die ſeptimi menſis die eodem expiationis, & annum anni huius quinquageſimi ſanctum habeto, nam annus hic quinquageſimus, eſt annus veſter Iobeleus.* Leuit. XXV. 8. 9. 10.

§. 3.

Hoc praeceptum Dei vt recte intelligatur, ſequentia ſunt notanda & probanda: 1) tempus Iobeleum eſſe tempus cyclicum ex 49 annis conſtans & cum autumno iniens.

2) annos huius cycli non eſſe mere lunares, ſed lunae-ſolares, & tam ad lunam, quam ad ſolem per epactas numerari.

3) annum 50 eſſe annum lunarem prolongatum & a 49 annis ſolaribus non diſtinctum, ſed in his incluſum ideoque embolymaeum, ſeu intercalarem.

4) Intercalationem huius anni non demum in fine cycli ſed quotannis factam eſſe.

5) Annum Iobeleum eſſe annum ſeu partem anni quinquageſimi lunaris & cum die vndecimo menſis ſeptimi huius anni incipere & ad finem cycli cum 49mo anno ſolari excurrere.

§. 4.

Tempus Iobeleum eſſe cyclum temporis, a nemine quidem in dubium vocatur, de eo autem certatur, ex quot & qualibus annis hic cyclus conſtet. Siquidem a nonnullis ad 50, ab aliis vero ad 49 annos numeratur, quos alii pro annis lunaribus, alii pro ſolaribus reputant. Quae lis autem facile dirimi poteſt. Quodſi enim tempus Iobeleum eſt cyclus temporis, id etiam ex numero annorum conſiſtere debet, qui, certa temporis

Landesbibliothek Oldenburg

temporis menſura dimenſi, circularem ambitum conſtituunt. Quis vero hoc de tempore 50 annorum dicere queat? faciunt quidem hi anni certum ſpatium, ſed non circulum temporis; id vero de 49 annis valet, qui per ſeptem dimenſi in ſeptimo anno ſabbathico inſtar circuli clauduntur. Hinc cyclum Iobeleum ex 49 annis conſiſtere neceſſe eſt. Id quod Deus etiam ipſe innuit, quando expreſſis verbis dicit: *Numerato ſeptem annos, ita vt ſeptem ſepties numerentur, qui faciunt annos 49.* Quo anni tempore vero hic cyclus & omnes anni illius inierint, id ex initio annorum ſabbathicorum & Iobeleorum optime colligi poteſt. Cum enim iſti tempore autumnali poſt collectionem omnium terrae frugum inirent, hinc cyclum ipſum & omnes eius annos a tempore autumnali iniuiſſe neceſſe eſt. Ideo etiam primus dies menſis ſeptimi, qui erat primus anni ciuilis, feſtus habebatur ob anni initiationem Leuit. XXIII. 24.

§. 5.

Porro nunc inquirendum, quales hi 49 anni ſint, num lunares, an ſolares, an vero lunae-ſolares ſeu lunares ſolaribus aequati. Id vt eo commodius fieri poſſit, prius de annis ipſis & eorum formis aliquid dicendum eſt.

Annus eſt vel *lunaris* vel *ſolaris*, vterque autem vel *naturalis*, ſeu *aſtronomicus*, vel *ciuilis*. *Annus ſolaris naturalis* eſt tempus, quo ſol ambitum ſuum tropicum abſoluit; *Ciuilis* autem, quo in vita ciuili diebus plenis numeratur. Anni naturalis longitudo ab aſtronomis varie deſcribitur. Dionyſius mathematicus, qui 285 annos ante Chriſtum natum vixit, definit annum per 365 d. 5 h. 49′, idemque faciunt plerique mathematici noſtri temporis. Caſſini autem, qui ex comparatione plurium annorum longitudinem mediam veram inuenit, definit annum per 365 d. 5 h. 48′ 54″ cui etiam prope accedit Wurzelbau in tabulis ſuis ſolaribus, quas ille ex obſeruationibus trecentorum annorum formauit, itemque Tycho & Longomontanus longitudinem anni per 365 d. 5 h. 48′ 55″ deſcribunt, & eandem eſſe longitudinem annorum cycli Iobelei ex epactarum computo deinde apparebit.

Annus ciuilis ſolaris ex 365 diebus praeciſe, & quoniam ſupergredientes horae & minutae collectae quouis quarto anno fere diem conſtituunt, is quarto anno annumeratur, qui exinde ex 366 diebus conſtat, atque haec eſt forma annorum ciuilium Iulianorum, quae cum iam anti-

quis Aegyptiis, vt Diodorus memorat, nota fuit, veriſimillimum eſt, etiam Iudaeis cognitam fuiſſe; differunt autem hi anni ciuiles ab aſtronomicis quouis quarto anno 44′ 23″ 44‴, quae ſuperflue intercalatae ſunt, & in 130 annis iterum diem conficiunt, qui tunc tollendus eſt, vt anni iſti Iuliani aſtronomicis coaequentur.

§. 6.

Annus lunaris definitur per duodecim menſes lunares, quorum quisque ex 29 d. 12 h. 44′ 3″ 11‴ conſtat, & ſynodicus dicitur, quique duodecies ſumti faciunt 354′ d. 8 h. 48′ 38″ 12‴ atque haec eſt longitudo media anni lunaris, ſecundum quam etiam in computatione epactarum in cyclo Iobeleo numeratur. In computo ciuili autem menſes lunares alternatim ad 30 & 29 dies numerantur, qui duodecies ſumti faciunt 354 dies praeciſe, ex quibus annus lunaris ciuilis conſtat.

§. 7.

Ex compoſitione anni ſolaris & lunaris exiſtit forma anni lunaeſolaris, ſi nempe anno lunari tantum adiicitur, quantum ad illum eum anno ſolari adaequandum ſufficit, menſes vero ad rationem menſium lunarium numerantur.

Quodſi annus lunaris naturalis cum anno ſolari naturali comparatur, ille breuior hac inuenitur ad 10 d. 21 h. 0′ 15″ 52‴ atque hic illum tantum ſupergreditur, qui numerus ſupergrediens *epacta annua* dicitur

365 d + 5 h. + 48′ + 54″ + 4‴ = anno naturali ſolari
354 + 8 + 48 + 38 + 12 = anno naturali lunari

10 d. 21 h. + 0′ + 15″ + 52‴ = epacta annua.

Hae epactae annuae quadragies nouies ſumtae faciunt 532 d. 21 h. 12′ 57″ 18‴. Idem numerus euenit, quando 49 anni lunares naturales a tot annis naturalibus ſolaribus ſubtrahuntur.

17896 d + 20 h + 56′ + 9″ + 6‴ = annis 49 ſolar. natural.
17363 + 23 + 43 + 11 + 48 = — 49 lunar. natural.

532 d. 21 h. + 12′ + 57″ 18‴ epactae 49 annor.

Hic

Hic numerus epactarum aequalis eſt 18 menſibus ſynodicis 1 d. 8 h.

354 d	+ 8 h	+ 48′	+ 38″	+ 12‴	=		anno lun. natur.
177	+ 4	+ 24	+ 19	+ 6	=	6	Menſib. ſynod. lunar.
531 d	+ 13 h	+ 12′	+ 57″	+ 18‴	=	18	Menſib. ſynod.
532	+ 21	+ 12	+ 57	+ 18	=		epact. 49 annorum
1 d	+ 8 h	0	0	0			

§. 8.

Atque ſic quidem comparatum eſt cum epactis aſtronomicis vtrorumque annorum naturalium. Si vero 49 anni lunares ciuiles cum totidem annis ſolaribus Iulianis aut naturalibus comparantur, tunc eueniunt 551 d. 6 h. pro Iulianis & 550 d. 21 h. pro naturalibus, & ſi haec comparatio inſtituatur cum 49 annis ſolaribus communibus, epactarum numerus eſt 539 d.

17897 d 6 h = 49 annis Iulian.
17346 — = 49 ann. lun. ciuil.

551 d. 6 h = epact.

17896 d. 21 h = 49 annis natur. ſolar.
17346 — = 49 ann. lun. ciuil.

550 d. 21 h = epact.

17885 = 49 ann. ſol. ciuil.
17346 = 49 ann. lun. ciuil.

539 = epact.

§. 9.

Si epactae anno lunari adiiciuntur, aequatur ille anno ſolari. Sic 49 anni lunar. naturales aequantur 49 annis ſolaribus aſtronomicis, ſi illis adiicias 532 d. 21 h. + 12′ 57″ 18‴, ſi vero addis 551 d. 6 h. aut 550 d. 21 h. aut 539 dies, annis 49 lunaribus ciuilibus, aequantur illi in primo caſu totidem Iulianis, in ſecundo totidem naturalibus & in tertio totidem ciuilibus communibus annis. Atque hi anni aequati dicuntur anni lunae-ſolares, qui ſecundum menſes lunares, epactis intercalatis, numerantur, ad quam anni formam anni cycli Iobelei computantur.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 10.

Annos cycli Iobelei ſecundum menſes & annos lunares numerari debere, id tam ex annis huius cycli ipſis, quorum $50\frac{1}{2}$ conſtituunt 49 ſolares, & a menſe ſeptimo anni lunaris incipiunt, quam ex tota computatione menſium biblica, qui a nouilunio numerantur, imo ex ipſa Dei ordinatione annos ſecundum menſes lunares numerandi Exod. XII. 2., apparet. Quod autem anni cycli Iobelei non ſecundum meros annos lunares ſed potius lunae ſolares numerandi ſint, id partim ex initio partim ex fine huius cycli iudicandum eſt. Omnes enim anni huius cycli certum & determinatum initium habebant, menſem nempe ſeptimum autumnalem, quod fieri non potuiſſet, ſi hi anni mere lunares fuiſſent, quippe qui omnes anni tempeſtates ſuo circulo permeant. Patet id etiam ex fine cycli Iobelei, qui certa & iuſta temporis norma eſſe debebat, qua anni & tempora feſta rite definiri & cum motu non tantum lunae ſed & ſolis in aequabili ſtatu conſeruari poſſent, quod fieri non potuiſſet, ſi cyclus meris annis lunaribus conſtitiſſet, qui ſolaribus breuiores ſunt & in 32 annorum ſpatio, totum annum ab his recedunt; quomodo vero hac ratione feſta Iudaeorum ſtatis temporibus celebrari potuiſſent?

§. 11.

Ad hanc anni formam Moſes iam in hiſtoria creationis reſpexiſſe videtur, quando dicit: *Deum ſolem & lunam tanquam lumina poſuiſſe, vt dies & annos conſtituerent*, annos nempe non ſolum lunares ſed etiam ſolares, ſeu lunae-ſolares. Ne autem dubium amplius remaneat, demonſtrabo hanc formam lunae-ſolarium annorum eſſe perpetuam ac propriam ſacrae ſcripturae formam in annis computandis. Prouoco hic tantummodo ad annum diluuii, quem Moſes tam accurate ſecundum dies & menſes deſcribit, vt hic quaſi normam videatur propoſuiſſe, ad quam omnes anni ſcriptorum ſacrorum numerandi ſint. Numerat Moſes priores ſex menſes huius anni ad 30, reliquos 6 autem ad 29 dies, atque his in fine 11 dies epagomenos adiicit. Prius apparet ex 150 diebus, quibus aqua ſuper terram ſtetit, qui aeque 5 menſes 30 dierum conſtituunt, a 17 nempe ſecundi menſis ad 17 ſeptimi menſis, poſterius vero ex caeteris diebus, quos Moſes numerat, & ex perpetua eius conſuetudine annos ſecundum menſes lunares computandi, quorum 6 ex 30 & reliqui 6 ex 29 diebus conſtant. Ad maiorem euidentiam ſequens ſchema anni diluuii propoſui.

Landesbibliothek Oldenburg

Annus diluuii

Menſ.	dies		
1	30		
	16		
2			17 dies menſis ſecundi initium diluuii
	1		
	13		
3	30		
4	30	150	dies, quos aqua ſimul cum 40 diebus pluuialibus ſuper terram ſtetit vsque ad 17 ſeptimi menſis
5	30		
6	30		
	16		
7			17^{mus} dies ſeptimi menſis
	1		
	12		
8	29	71	dies vsque ad primum diem decimi menſis, quo cacumina montium apparebant
9	29		
	1		primus dies decimi menſis
10	28		
		40	dies a primo decimi menſis vsque ad diem, quo Noah coruum emiſit
11	11		
	7	7	Noah poſt ſeptem dies columbam emiſit
	7	7	poſt alios ſeptem dies idem fecit
	4		
		7	poſt alios ſeptem dies vltimam emiſit, quae non rediit
	3		
12	26	26	dies vsque ad finem anni lunaris.
	354	308	
Menſ.			
1		30	primus menſis anni ſequentis
2		27	27^{mus} dies ſecundi menſis, quo Noah ex arca exiit
		365	dies a principio diluuii vsque ad finem, qui aequales ſunt anno ſolari.

Ex

Landesbibliothek Oldenburg

Ex hac computatione anni diluuii diſtincte apparet, ab initio vsque ad finem eius 6 menſes 30 dierum & 6 menſes 29 dierum = 354 dies; ab initio autem diluuii ipſius vsque ad finem, ad 27 nempe ſecundi menſis poſterioris anni, 365 dies effluxiſſe; ex quibus aperte ſequitur, quod Moſes hunc annum ſecundum formam anni Lunae-ſolaris numerauerit, quodſi enim tantummodo ad lunam numeraret, diluuii finis non in 27 ſed in 16 ſecundi menſis caderet. Vt vero omne dubium euaneſcat, calendarium ex anno diluuii formatum & ad annum Iulianum aptatum adiunxi, quod inſtar calendarii biblici vniuerſalis inſeruire poteſt. Epactae in prima columna ſignatae, indicant dies nouiluniorum cuiusque menſis e regione poſiti. Sex menſes priores conſtant ex 30 & ſex poſteriores ex 29 diebus, quibus in fine adiecti 11 dies epagomeni. Epacta anni diluuii 1656 eſt XIV & litt. Dom. B. & ſequentis anni 1657 ep. XXV & litt. Dom. A. Nouilunium igitur cuiusque menſis anni 1656 cadit in diem 17mum vti epacta adſcripta XIV indicat. Numera nunc ab hoc die, qui eſt 9 Oct. menſem 30 dierum & inſuper 16 dies vsque ad 17 ſecundi menſis, qui eſt 24 Nou. & feria 5, a quo diluuium ad indicationem Moſis, incipit. Numera porro ab hoc die 150 dies ſeu quinque menſes 30 dierum vsque ad 17mum ſeptimi menſis diluuii, qui cadit in 23 April. Numera amplius ad menſem ſeptimum 29 dierum ſupplendum 13 dies, & menſes duos 29 dierum, qui ſumtim faciunt 71 dies, & incides in diem 1. decimi menſis a Moſe indicati, qui eſt 3tius Iulii, & cum epacta XIV praepoſita, quae nouilunium indicat, accurate conuenit. Numera porro 40 dies indicatos, & incides in 11mum diem menſis vndecimi, qui eſt 11mus Aug. Annumera adhuc 21 ſeu ter ſeptem dies, & incides in tertium diem menſis duodecimi, qui eſt 1 Sept. Adde ad hunc menſem 29 dierum ſupplendum 26 dies, & incides in 27mum Sept. cum quo annus 1656 clauditur, & annus 1657, cuius epacta eſt XXV cum 28 Sept. qui eſt dies nouilunii, incipit. Adnumera nunc menſem 30 dierum & 27 dies menſis ſecundi indicatos, & incides in 23 Nou. fer. 5 cum quo diluuium finitum, ſicut cum 24 Nou. anni antecedentis fer. 5 inceptum eſt. Ex his luculenter patet, diluuium per totum annum ſolarem ſtetiſſe, & Moſen hunc annum ſecundum lunam & ſolem accuratiſſime numerare.

Calenda-

Landesbibliothek Oldenburg

Calendarium biblicum ex anno diluuii Lunae-ſolari conſtructum.

	Epactae	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Epag.d	
1	O	Sept 23 g	23 b	22 d	22 f	21 a	20 c	22 e	20 f	19 g	17 a	16 b	14 c	12 d	
2	XXIX	24 a	24 c	(27 d) 23 e	23 g	22 b	21 d	23 f	21 g	20 a	18 b	17 c	15 d	13 e	
3	XXVIII	25 b	25 d	(17 d) 24†f	24 a	23 c	22 e	24 g	22 a	21 b	19 c	18 d	16 e	14 f	
4	XXVII	26 c	26 e	25 g	25 b	24 d	23 f	25 a	(17 d) 23†b	22 c	20 d	19 e	17 f	15 g	
5	XXVI	27 d	27 f	26 a	26 c	25 e	24 g	26 b	24 c	23 d	21 e	20 f	(7.d) 18†g	16 a	
6	XXV	28†e	28†g	27 b	27 d	26 f	25 a	27 c	25 d	24 e	22 f	21 g	19 a	17 b	dies noui-
7	XXIV	29 f	29 a	28 c	28 e	27 g	26 b	28 d	26 e	25 f	23 g	22 a	20 b	18 c	luniorum
8	XXIII	30 g	30 b	29 d	29 f	28 a	27 c	29 e	27 f	26 g	24 a	23 b	21 c	19 d	an. 1657
9	XXII	Oct. 1 a	31 c	30 e	30 g	29 b	28 d	30 f	28 g	27 a	25 b	24 c	22 d	20 e	
10	XXI	2 b	Nou 1 d	Dec. 1 f	31 a	30 c	Mart. 1 e	31 g	29 a	28 b	26 c	25 d	23 e	21 f	
11	XX	3 c	2 e	2 g	Ian. 1 b	31 d	2 f	Apr. 1 a	30 b	29 c	27 d	26 e	24 f	22 g	
12	XIX	4 d	3 f	3 a	2 c	Febr 1 e	3 g	2 b	Mai. 1 c	30 d	28 e	27 f	(7.d) 25†g		
13	XVIII	5 e	4 g	4 b	3 d	2 f	4 a	3 c	2 d	31 e	29 f	28 g	26 a		
14	XVII	6 f	5 a	5 c	4 e	3 g	5 b	4 d	3 e	Iun. 1 f	30 g	29 a	27 b		
15	XVI	7 g	6 b	6 d	5 f	4 a	6 c	5 e	4 f	2 g	Iul. 1 a	30 b	28 c		
16	XV	8 a	7 c	7 e	6 g	5 b	7 d	6 f	5 g	3 a	2 b	31 c	29 d		
17	XIV	9†b	8†d	8 f	7 a	6 c	8 e	7 g	6 a	4 b	3†c	Aug 1 d	30 e	dies	nouilun.
18	XIII	10 c	9 e	9 g	8 b	7 d	9 f	8 a	7 b	5 c	4 d	2 e	31†f		anni dilu-
19	XII	11 d	10 f	10 a	9 c	8 e	10 g	9 b	8 c	6 d	5 e	3 f	Sept 1†g		uii 1656
20	XI	12 e	11 g	11 b	10 d	9 f	11 a	10 c	9 d	7 e	6 f	4 g	2 a		
21	X	13 f	12 a	12 c	11 e	10 g	12 b	11 d	10 e	8 f	7 g	5 a	3 b		
22	IX	14 g	13 b	13 d	12 f	11 a	13 c	12 e	11 f	9 g	8 a	6 b	4 c		
23	VIII	15 a	14 c	14 e	13 g	12 b	14 d	13 f	12 g	10 a	9 b	7 c	5 d		
24	VII	16 b	15 d	15 f	14 a	13 c	15 e	14 g	13 a	11 b	10 c	8 d	6 e		
25	VI	17 c	16 e	16 g	15 b	14 d	16 f	15 a	14 b	12 c	11 d	9 e	7 f		
26	V	18 d	17 f	17 a	16 c	15 e	17 g	16 b	15 c	13 d	12 e	10 f	8 g		
27	IV	19 e	18 g	18 b	17 d	16 f	18 a	17 c	16 d	14 e	13 f	(40.d) 11 g	9 a		
28	III	20 f	19 a	19 c	18 e	17 g	19 b	18 d	17 e	15 f	14 g	12 a	10 b		
29	II. I	21 g	20 b	20 d	19 f	18 a	20 c	19 e	18 f	16 g	15 a	13 b	11 c		
30	I	22 a	21 c	21 e	20 g	19 b	21 d								

§. 12.

Forma igitur annorum cycli Iobelei conſtituta & probata, quaeritur, quid de anno quinquageſimo, quem Deus ſanctum haberi praecepit, cenſendum ſit. Ad hanc quaeſtionem breuibus reſponderi poteſt; hunc annum non eſſe peculiarem, a 49 annis diſtinctum, ſed embolymaeum ideoque in iis incluſum, vt ſequens ſupputatio docet.

computatio aſtronom.

	17363 d. +	23 h. +	43′	=	49 annis lun. natur.
(1)	177 +	4 +	24	=	6 menſ. ſynod.
	354 +	8 +	48	=	anno Iobeleo
	17895 d. +	12 h. +	56′	=	$50\frac{1}{2}$ annis lun. nat.
	17896 - +	20 +	56	=	49 annis ſolar. nat.
	1 d.	8	—	=	epact.

computatio ciuil.

	17346	=	49 annis lunar. ciuil.		
	174	=	6 menſ. 29 dier. vsque ad menſ. ſept. anni lun. 50		
(2)	10	=	10 dies epagom. vsque ad vndec. menſis ſept.		
	365	=	anno Iobeleo		174
	17895	=	$50\frac{1}{2}$ annis lunae nat.	(3)	10
	1	=	epact.		365
	17896	=	49 annis ſolar. natur.		1
					550 dies epagom. 49 annor.

Ex hac duplici computatione tam ſecundum annos naturales, quam ciuiles perſpicue elucet, annum 50 lunarem in anno 49 ſolari eſſe incluſum, imo illum ipſum conſtituere, quia ſecundum computationem ciuilem annus Iobeleus eſt 365 dierum, qui cum 174 diebus 6 menſium praecedentium & 11 diebus epagomenis aeque numerum epactarum abſoluunt, quae, in ſummam redactae, 550 dies efficiunt, 49 lunaribus annis adiiciendos, vt hi totidem ſolaribus conueniant. Ex quibus facile iudicari poteſt, annum 50 eſſe annum embolymaeum ſeu intercalarem, id quod etiam nomen huic anno a Deo impoſitum probat.

§. 13.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 13.

Nomen huius anni hebraicum יובל a verbo הוביל deriuatur, quod parem ſignificationem cum verbo graeco ἐπαγειν, a quo nomen epactae deducitur, habet. Quare annus Iobeleus idem eſt, ac annus ἐπαγομενος Epacten-Jahr ſiue Schalt-Jahr. Id quoque ex fine inſtitutionis huius anni pateſcit. Ipſe enim Deus hoc pro ratione afferebat, quare Iudaei hunc annum ſanctum haberent; quia nempe annus illorum Iobeleus eſſet. Aliae quidem adhuc rationes afferri poſſunt, quare Deus hunc annum ſacrum haberi voluerit, vt nempe quisque ſeruus in hoc anno ad libertatem & quisque debitor ad poſſeſſionem alienatae haereditatis veniret, & vt ſimul annus typicus eſſet, ad tempus ſpiritualis libertatis & remiſſionis per Chriſtum partae repraeſentandum, vti Chriſtus ipſe ex Ieſ. LXI. 1. Luc. IV. 18. 19. teſtatur. Manet tamen adhuc quaeſtio, quare Deus hunc quinquageſimum & non alium potius annum ad hoc deſtinauerit, atque ad hanc quaeſtionem Deus ipſe reſpondet, quia eſt annus veſter Iobeleus ſeu epagomenus & intercalaris. Voluit itaque Deus hac feſtiuitate hunc annum prae caeteris notabilem reddere.

§. 14.

Cum igitur annus 50 cycli Iobelei ſit annus intercalaris, inquirendum nunc eſt, quomodo intercalatio facta ſit? Atque hic quidem facile eſt iudicatu, eam non demum poſt 49^{mum} annum lunarem factam eſſe, quia hac ratione annus lunaris 49 ſolares vna & dimidia vice percurriſſet, ac temporum & feſtorum ordo per ſingulos annos turbatus fuiſſet. Neceſſe igitur erat, vt intercalatio quotannis fieret, quod autem ad modum attinet, Deus ipſe per ordinationem ſuam, viam monſtraſſe videtur. Quando dicit: *Numerato annorum ſabbathicorum ſeptem, vt ſeptem ſepties numerentur, & erunt tibi dies ſeptem annorum Sabbathicorum anni quadraginta nouem.* Hi ſeptem anni ſabbathici, vti iam dictum, meri lunares eſſe non poterant, quia certum & ad ſolem determinatum initium, nempe autumnum habebant, quo poſt collectionem frugum anni praeteriti terrae quies incipere debebat, hinc quilibet anni lunares ſolaribus per intercalationem 11 dierum aequales reddi debebant, vt 365 dies continerent. Eiusmodi anni aequati, ſi ſepties ſumuntur, faciunt 2555 dies, qui per ſeptem multiplicati, producunt dies 17885 & per decem

 dies

Landesbibliothek Oldenburg

dies aucti, aequales fiunt $50\frac{1}{2}$ annis lunaribus naturalibus ſeu 17895 diebus, & vno die adhuc addito, aequales redduntur 49 annis ſolaribus naturalibus, duobus autem diebus adiectis, aequantur 49 annis Iulianis.

365	= anno lunae-ſolari ciuili 11 dieb. aucto
7	
2555	= 7 annis lunae-ſol.
7	
17885	= 49 annis lunae-ſol.
10	= decem dieb.
17895	= $50\frac{1}{2}$ annis lunar. natur.
1	epact.
17896	= 49 annis ſolar. natur.
1	epact.
17897	= 49 ann. Iulianis.

Id vero ipſum cum ordinatione Dei accuratiſſime conſpirat: praecepit enim Deus, vt die decimo ſeptimi menſis, ipſo feſto expiationis, ſub veſperum ſcilicet expiatione iam facta, per clangorem tubae initium anni Iobelei indicerent, vt nempe cum die ſequenti vndecimo iniret. Menſis iſte ſeptimus eſt primus anni 49 lunae-ſolaris ſ. anni ſabbathici ſeptimi, & ſeptimus anni 50 lunaris a menſe Niſan incipientis. Menſes autem ſex antecedentes ſunt menſes 29 dierum & faciunt 174 dies, id quod etiam cum antea allegato modo menſes numerandi biblico conuenit. Hi 174 dies, coincidunt cum anno 48 lunae-ſolari. Decem dies autem ſunt dies intercalares, ad defectum ſupplendum adiiciendi; annus autem Iobeleus, qui cum die vndecimo ſeptimi menſis incipit, eſt annus vltimus ſabbathicus 365 dierum, qui ad finem anni $50\frac{1}{2}$ lun. naturalis, & cum vno die aucto ad finem anni ſolaris naturalis pertingit, & cum praecedentibus 6 menſibus epactas 49 annorum, hoc eſt, 550 dies complectitur.

Landesbibliothek Oldenburg

17346	=	49 ann. lun. ciuil.
174	=	6 menſ. 29 dier.
17520	=	48 ann. lunae ſolar. ciuil.
10	=	dies ſept. menſ. intercal.
17530		
365	=	ann. ſabbat. ſept.
17895	=	$50\frac{1}{2}$ ann. lun. nat.
1		epact.
17896	=	49 ann. ſol. natur.

174	=	6 Menſes 29 dierum.
10	=	dies 7t. menſ. intercalar.
365	=	ann. Sabb. Sept.
1	=	epact. anni 49
550	=	epact. 49 annorum.

§. 15.

Quodſi cui magis placeret intercalatio menſium, quae adhuc inter Iudaeos in vſu eſt, hunc modum quoque proponam, & iudicio lectoris relinquam, qui modus alteri praeponendus ſit. Epactae 49 annorum ciuilium faciunt 550 dies ſeu 18 menſes 30 dierum = 540 + 10 d. Hi 18 menſes, ſi per 49 annos ita diſtribuuntur, vt ſingulis duobus aut tribus annis lunaribus ciuilibus 30 dies intercalentur, clauduntur praeciſe cum 48 anno Iuliano, reliqui 10 dies ſunt dies ſeptimi menſis anni 50 lunar. poſt quorum decurſum annus Iobeleus ſecundum inſtitutionem diuinam initium ſumere debebat. Annus Iobeleus ipſe vero ſecundum hanc computationem eſt annus lunar. 354 dierum & quidem quinquageſimus a menſe Tisri numeratus, & clauditur cum illo annus naturalis tam lunae quam ſolis, ille cum die penultimo & hic cum vltimo, remanente tantum 1 d. 8. h. pro epacta, quae nouilunium naturale & verum pro quouis vltimo die cuiusuis cycli Iobel. determinat. En hic ſchema huius computationis:

16992	=	48 ann. lun. ciuil.
540	=	18 menſ. 30 dierum
17532	=	48 annis Iulianis
10	=	dies intercal. ſept. menſ. vsque ad initium anni Iobel.
17542		
354	=	annus Iobel.
17896 + 20 h	=	49 annis ſol. natural.
17895 + 12	=	$50\frac{1}{2}$ annis lun. natur.
1 d. 8 h.	=	epactae anni 49 indici nouilunii veri.

 §. 16.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 16.

Vterque intercalandi modus docet, dies decem ſeptimi menſis annum Iobeleum antecedentes & a Deo ipſo ſignatos, eſſe dies intercalares ſeu differentiales inter 49 annos lunae-ſolares ciuiles & 50½ annos lunae-naturales, qui ideo adhuc intercalandi erant, vt illi his aſtronomice aequales fierent, & cyclus cum nouilunio vero & ſimul cum anno 49 ſolari naturali clauderetur, atque hac ratione tempora ſecundum lunam & ſolem in ordinem redigerentur. Patet ex his, annum Iobeleum non ſolum annum intercalationis, ſed etiam reductionis eſſe, quo anni lunares ciuiles ad ordinem lunae & ſolis naturalem facili negotio reducuntur, quia dies penultimus cum luna & vltimus cum ſole accurate coincidit. Patet quoque ratio, quare hic annus Iobeleus, qui eſt annus 49, a Deo ipſo quinquageſimus ſeu potius שנת החמשים שנה annus anni huius quinquageſimi nominetur, quia nempe quinquageſimus lunaris in quadrageſimo nono ſolari & annus Iobeleus in quinquageſimo lunari incluſus eſt. Annus 50 lunaris enim incipit in menſe ſeptimo anni 48 ſolaris, annus Iobeleus vero, qui eſt annus 49, incipit cum vndecimo die menſis ſeptimi anni 50 lunaris, & pertingit ad menſem ſeptimum anni 51 lunaris. Hinc annus Iobeleus non eſt totus quinquageſimus, ſed tantummodo pars eiusdem, conſtans ex ſemeſtri vltimo anni lunaris 50 & ſemeſtri primo anni lunar. 51. Duplex enim hic concipiendus eſt anni lunaris numerandi modus, alter a menſe Niſan, alter a menſe Tisri, qui vltimus in computatione annorum ſabbathicorum & Iobeleorum obtinet.

§. 17.

Quando 11 dies epagomeni, qui ſingulos annos tranſcendunt, ſibi annumerantur, & in 18 menſes 30 dierum colliguntur, oritur inde cyclus epactarum Iobeleus vniuerſalis ſequens, ſecundum quem nouilunia pro ſingulis omnino annis ope calendarii epactici, biblici & infra exhibiti Iuliani, deſignari poſſunt:

TAB. I.

Landesbibliothek Oldenburg

Tab. I.

Cyclus epact. Iobeleus vniuerſalis.

		I		II		III		IV		V		VI		VII
1		O	8	XVII	15	IV	22	XXII	29	IX	36	XXVI	43	XIV
2		XI	9	XXVIII	16	XV	23	III	30	XX	37	VIII	44	XXV
3		XXII	10	IX	17	XXVI	24	XIV	31	I	38	XIX	45	VI
4		III	11	XX	18	VIII	25	XXV	32	XII	39	O	46	XVII
5		XIV	12	I	19	XIX	26	VI	33	XXIII	40	XI	47	XXVIII
6		XXV	13	XII	20	O	27	XVII	34	IV	41	XXII	48	IX
7		VI	14	XXIII	21	XI	28	XXVIII	35	XV	42	III	49	XX

A

Cycl. epact. Iul. Initial. Iobeleus.

1		36		71		106	XXV
2	19	37	54	72	89	107	XXVII
3	20	38	55	73	90	108	XXIX
4	21	39	56	74	91	109	I
5	22	40	57	75	92	110	II
6	23	41	58	76	93	111	IV
7	24	42	59	77	94	112	VI
8	25	43	60	78	95	113	VII
9	26	44	61	79	96	114	IX
10	27	45	62	80	97	115	XI
11	28	46	63	81	98	116	XII
12	29	47	64	82	99	117	XIV
13	30	48	65	83	100	118	XV
14	31	49	66	84	101	119	XVIII
15	32	50	67	85	102	120	XIX
16	33	51	68	86	103	121	XXI
17	34	52	69	87	104	122	XXIII
18	35	53	70	88	105	123	XXIV

B

Cycl. epact. tropic. initial. Iobel.

1		46		91		O
2	24	47	69	92	114	I
3	25	48	70	93	115	III
4	26	49	71	94	116	IV
5	27	50	72	95	117	V
6	28	51	73	96	118	VII
7	29	52	74	97	119	VIII
8	30	53	75	98	120	IX
9	31	54	76	99	121	XI
10	32	55	77	100	122	XII
11	33	56	78	101	123	XIII
12	34	57	79	102	124	XIV
13	35	58	80	103	125	XVI
14	36	59	81	104	126	XVII
15	37	60	82	105	127	XIX
16	38	61	83	106	128	XX
17	39	62	84	107	129	XXI
18	40	63	85	108	130	XXIII
19	41	64	86	109	131	XXIV
20	42	65	87	110	132	XXV
21	43	66	88	111	133	XXVII
22	44	67	89	112	134	XXVIII
23	45	68	90	113	135	XXIX

Superiori

Landesbibliothek Oldenburg

Superiori huic cyclo epactico vniuerſali duo alii, A & B notati, ſubiecti ſunt, quorum prior epactas initiales Iulianas, alter vero tropicas omnium cyclorum Iobeleorum a primo anno mundi ad noſtra vsque tempora & vlterius in ſe continet, quae ſi ſuperioris cycli epactis addun-tur, facili negotio omnes omnium annorum epactae reperiri poſſunt, e. gr. ſi epactam anni primi cycli Iobelei Iudaici indagare velis, videas modo in columna (A) numerum cycli huius primi 57, e regione inuenies (II) pro epacta Iuliana, & in col. B e regione eiusdem numeri 57 pro epacta tropica (XIV): his inuentis epactae reliquorum annorum huius cycli pari facilitate inueniuntur addendo modo hos numeros ad numeros ſuperioris cycli. Sic epacta anni 49 huius cycli inuenitur, ſi ad epactam anni 49 (XX) addis II aut XIV; & pro epacta Iuliana habebis XXII & pro tropica IV; pari modo epactas anni praeſentis 1774, qui eſt annus 26 in cyclo Iobeleo (122) detegere potes, ſi in columnis ſubſtratis numerum 122 euoluis. Ibi enim ſub litt. A. ad hunc numerum inuenies XXIII & ſub litt. B. XII. quae ſunt epactae initiales cycli 122, prima nempe Iuliana, altera tropica. Adde nunc ad epactam anni 26 cycli ſuperioris VI hos numeros XXIII & XII & habebis epactam Iulianam XXIX & tropicam XVIII, quae ſunt verae huius anni epactae.

§. 18.

Sicuti autem cyclus Iobeleus ad annos & menſes definiendos, ſic etiam ad hebdomades rite ordinandas aptiſſima eſt. Cum enim annus lunae-ſolaris 365 dierum 52 ſeptimanas & vnum diem, & ſeptem eiusmodi anni aeque 365 ſeptimanas, ſepties autem 365 ſeptimanas 2555 efficiant, hinc cyclus 49 annorum lunae-ſolar. ciuilium 2555 ſeptimanas continet, quibus ſi addis ad finem anni 49[mi] 11 dies intercalares, accedunt praeterea vna ſeptimana & 4 dies, ita vt totus cyclus 49 annorum naturalium ſolar. abſoluatur 2556 ſeptimanis & 4 diebus, qui ſi ſequentibus cyclis annumerantur, clauduntur in cyclo ſeptimo paeciſe cum 17896[ta] ſeptimana, atque hinc ſeptem cycli Iobel. aeque tot ſeptimanas, quot vnus cyclus dies continet.

Idem venit, ſi ſeptimanae ſecundum annos lunares numerantur. Annus enim lunaris ciuil. 354 dierum conſtat ex 50 ſeptimanis & 4 diebus, quae ſepties ſumtae faciunt 354 ſeptimanas & ſeptem ſepties 2478 ſeptimanas, quibus ſi addis 18 menſes lunar. & 18 dies, ſeu 549 dies interca-

tercalares, qui 78 ſeptimanas & 3 dies conſtituunt, habebis 2556 ſeptimanas & 3 dies, quae ſepties ſumtae 17895 ſeu totidem ſeptimanas efficiunt, quot cyclus Iobel. lunaris diebus conſtat, ex quibus ſummus huius cycli conſenſus in definiendis hebdomadibus apparet.

§. 19.

Haec iam ſatis eſſe poſſent ad probandum, Deum hunc cyclum Iobel. populo ſuo non mere ad vſum politicum & ciuilem, ſed & chronologicum dediſſe, vt ipſis pro norma annorum & temporum eſſet, qua annos, menſes & hebdomades ſine vlla arte, & ratione quadam mere mechanica, dimetiri potuerint. Vt vero hoc eo magis apppareat, & vſus huius cycli varius & vniuerſalis in lucem prodeat; oſtendam nunc porro, hunc cyclum eſſe vere aſtronomicum, imo totius Chronologiae baſin & fundamentum.

§. 20.

Quando epactae annuae aſtronomicae ab vno anno ad alterum vsque ad 49^mum^ annum numerantur, oritur inde cyclus epactarum aſtronomicus. Epactae 49 annorum naturalium faciunt, vt ſupra allatum eſt, 532 d. 8 h, qui ſi in 49 annos diſtribuuntur, cadunt in quemque 42 annorum 11 dies, & in quemque ſeptimum annum 10 dies. Hinc cyclus ita formandus, vt cuique priorum ſex annorum lunarium 11 dies, ſeptimo vero cuique 10 dies adiiciantur; menſes autem alternatim ad 30 & 29 dies numerentur, ſic remanent tantummodo 8 horae, quae tribus cyclis annumeratae, diem iterum conſtituunt, vti ſequens tabula oſtendit:

TAB. II.

	I		II		III		IV		V		VI		VII
1	XI	8	XXVIII	15	XV	22	III	29	XX	36	VII	43	XXIV
2	XXII	9	IX	16	XXVI	23	XIV	30	I	37	XVIII	44	VI
3	III	10	XX	17	VIII	24	XXV	31	XII	38	XXIX	45	XVII
4	XIV	11	II	18	XIX	25	VI	32	XXIII	39	XI	46	XXVIII
5	XXV	12	XIII	19	O	26	XVII	33	V	40	XXII	47	IX
6	VII	13	XXIV	20	XI	27	XXVIII	34	XVI	41	III	48	XX
7	XVII	14	IV	21	XXI	28	IX	35	XXVI	42	XIII	49	1 d. 8 h.

 Accura-

Accuratius autem proceditur, ſi hic cyclus non ſolum ad dies, ſed & ad horas & minutias menſibus ſynodicis numeratur, vti ſequens ſchema docet:

TAB. III.

	I		II		III		IV		V		VI		VII
	d. h. ′ ″ ‴		d. h. ′ ″ ‴		d. h. ′ ″ ‴		d. h. ′ ″ ‴		d. h. ′ ″ ‴		d. h. ′ ″ ‴		d. h. ′ ″ ‴
1	10.21. 0.15. 52	8	27.22.34. 0. 34	15	15.11.23.42. 5	22	3. 0.13.23 36	29	20. 1.47. 8. 18	36	7.14.36.50. 49	43	24.16.10.34. 31
2	21.18. 0.31.44	9	9. 6.50.13. 15	16	26. 8.23.57. 57	23	13.21.13.39. 28	30	1.10. 3.21. 59	37	18.11.37. 6. 41	44	6. 0.26.47. 12
3	3. 2.16.44. 25	10	20. 3.50.29. 7	17	7.16.40.10. 38	24	24.18.13.55. 20	31	12. 7. 3.37. 57	38	29. 8.37.22. 33	45	16.21.27. 3. 4
4	13.13.17. 0. 17	11	1.12. 6.41. 48	18	18.13.40.26. 30	25	6. 2.30. 8. 1	32	23. 4. 3.53. 43	39	10.16.53.34. 14	46	27.18.27.18. 46
5	24.20.17.16. 9	12	12. 9. 6.57. 0	19	29.10.40.42. 22	26	16.23.30.24. 53	33	4.12.20. 6. 24	40	21.13.53.50. 6	47	9. 2.43.31. 27
6	6. 4.33.28. 50	13	23. 6. 7.13. 32	20	10.18.56.55. 3	27	27.20.30.39. 45	34	15. 9.20.22. 16	41	2.22.10. 3. 47	48	19.23.43.47. 19
7	17. 1.33.44. 42	14	4.14.23.26. 13	21	21.15.57.10. 55	28	9. 4.46.52. 26	35	26. 6.20.37. 8	42	13.19.10.18. 39	49	1. 8. 0. 0. 0

§. 21.

§. 21.

Hic epactarum cyclus Iobeleus eſt cyclus fundamentalis, cui totum epactarum ſyſtema ſuperſtrui poteſt, cuius ope nouilunia pro omnibus annis chronologice & fere aſtronomice deſignari poſſunt. Quodſi enim huic cyclo, qui cum 1 d. 8 h. terminatur, alii annumerantur, tunc ſecundus cyclus cum 2 diebus 16 horis, & tertius cum 4 diebus terminabitur, iique tandem dies & horae in cyclo 23 cum menſe 30 dierum coeunt, remanentibus tantummodo 16 horis, quae in cyclo 45 plane abſorbentur. Hinc 45 cycli Iobel. perfectiſſimam epactarum periodum conſtituunt, quae ſibi perpetuo aequalis permanet, & cuius ope epactae aſtronomicae pro omnibus Mundi annis facili negotio definiri poſſunt. En hic in tabula huius periodi conſtructionem.

TAB. IV.

Cycl. Iob.	d.	h.	Cycl. Iob.	d.	h.	Cycl. Iob.	d.	h.	Cycl. Iob.	d.	h.	Cycl. Iob.	d.	h.
1	1	8	10	13	8	19	25	8	28	7	8	37	19	8
2	2	16	11	14	16	20	26	16	29	8	16	38	20	16
3	4	0	12	16	0	21	28	0	30	10	0	39	22	0
4	5	8	13	17	8	22	29	8	31	11	8	40	23	8
5	6	16	14	18	16	23	0	16	32	12	16	41	24	16
6	8	0	15	20	0	24	2	0	33	14	0	42	26	0
7	9	8	16	21	8	25	3	8	34	15	8	43	27	8
8	10	16	17	22	16	26	4	16	35	16	16	44	28	16
9	12	0	18	24	0	27	6	0	36	18	0	45	0	0

Landesbibliothek Oldenburg

§. 22.

Quodſi nunc ope huius periodi epactas pro annis quibusuis definire velis, opus eſt, vt numeratio eiusdem fiat ab epacta anni primi huius vniuerſi, a qua caeterae arithmetice vsque ad hunc praeſentem & poſteros annos numerentur. Epacta autem huius anni primi optime inueniri poteſt per retronumerationem ab epacta anni cuiusdam praeſentis certo definita. Adſumo hic epactam anni 1764 p. C. nat. qui eſt 5945tus annus periodi Iobeleae, quam Reccardus in tractatu de ecclipſi ſolari magna, quae primo Aprilis huius anni accidit, ex Caſſini tabulis pro 27 d. 5 h. 3′ 21″ conſtituit, & exinde computationem huius ecclipſeos ſolaris memorabilis ſubduxit. Quodſi nunc ab hac epacta certiſſima epactas 5944 annorum retronumerare velis, inuenies epactam anni primi cycli Iobelaei eſſe: o. d. 9 h. 39′ 39″, atque haec quidem eſt epacta fundamentalis periodi Iob. Adnumera nunc ab vno cyclo ad alterum vsque ad 45tum cyclum 1 d. 8 h. & habebis periodum vniuerſalem, ſecundum quam epactae pro omnibus omnino annis aſtronomice definiri poſſunt. Ad hanc periodum praeclariſſimam eo dilucidius declarandam, adieci ſequentem tabulam, in qua epactae aſtronomicae ſeu tropicae annorum initialium cyclorum Iobeleorum, a primo anno vsque ad cyclum 135, ſimul cum numero cyclorum & annorum initialium cuiusque cycli, delineatae ſunt. Quodſi igitur anni cuiusdam epactam inuenire cupis, neceſſe eſt, vt primum ſcias, quotus ſit hic annus in periodo Iobelea. Adſumo hic vt certum, quod infra demonſtrabitur, hunc annum allatum 1764 p. C. nat. eſſe 5945 Per. Iob. Diuide hunc numerum per 49 & quotum cum reſiduo indicabit, eſſe decimum ſextum in 122do cyclo Iobeleo. Quaeras nunc in tabula hac cyclum 122, & inuenies ibi epactam anni initialis huius cycli 5930 eſſe

11 d.	17 h.	39′	39″	adde nunc ex antecedente tabula III.
15	11	23	42	epactam anni 15 &
27 d.	5 h.	3′	21″	

habebis eandem epactam, quam Reccard definiuit. Eadem vero ratione cum omnibus aliis annis procedi poteſt.

Adiectae ſunt in hac tabula cuique anno initiali cyclorum litterae dominicales initiales, quarum ope per cyclum ſolis annexum litterae domin. pro omnibus annis cuiusque cycli facili negotio detegi poſſunt. Si vis e. g. inuenire litteram domin. anni ſupra notati 5945 ſeu 16ti cycli 122, euolue hunc cyclum in tabula, & inuenies ad annum initialem 5930 litteras e. d. c. ba. Numera nunc ab (e) num. 14 in cyclo ſolis annexo, vsque ad annum 16tum & deprehendes ag. pro litt. dom. huius anni.

TAB.

Landesbibliothek Oldenburg

Cy-clus Iob.	num. ann-init.	litt. Dom. initial.	Cy-clus Iob.	Num. ann. initial.	litt. Dom. initial.	Cy-clu Iob.	Num. ann. initial.	litt. Dom. initial.	Epactae cyclorum initiales.	Cyclus ſolis	litterarum dominical.
1	1	ag.	46	2206	e. d. c. ba.	91	4411	c. b. ag.	od. 9h. 39′ 39″	1	ag
2	50	b. a. g. fe.	47	2255	g. f. ed.	92	4460	e. dc.	1 17 - -	2	f
3	99	d. c. ba.	48	2304	c. ba.	93	4569	gf.	3 1 - -	3	e
4	148	g. fe.	49	2353	ed.	94	4558	b. a. g. fe.	4 9 - -	4	d
5	197	ba.	50	2402	f. e. d. cb.	95	4607	d. c. ba.	5 17 - -	5	cb
6	246	c. b. a. gf.	51	2451	b. a. gf.	96	4656	f. ed.	7 1 - -	6	a
7	295	f. e. dc.	52	2500	d. cb.	97	4705	ba.	8 9 - -	7	g
8	343	a. gf.	53	2549	gf.	98	4754	c. b. a. gf.	9 17 - -	8	f
9	393	dc.	54	2598	a. g. f. ed.	99	4803	f. e. dc.	11 1 - -	9	ed
10	442	e. d. c. ba.	55	2647	c. b. ag.	100	4852	a. gf.	12 9 - -	10	c
11	491	g. f. ed.	56	2696	e. dc.	101	4901	cb.	13 17 - -	11	b
12	540	c. ba.	57	2745	ag.	102	4950	e. d. c. ba.	15 1 - -	12	a
13	589	ed.	58	2794	b. a. g. fe.	103	4999	g. f. ed.	16 9 - -	13	gf
14	638	g. f. e. dc.	59	2843	d. c. ba.	104	5048	c. ba.	17 17 - -	14	e
15	687	b. a. gf.	60	2892	g. fe.	105	5097	ed.	19 1 - -	15	d
16	736	d. cb.	61	2941	ba.	106	5146	f. e. d. cb.	20 9 - -	16	c
17	785	gf.	62	2990	c. b. a. gf.	107	5195	b. a. gf.	21 17 - -	17	ba
18	834	a. g. f. ed.	63	3039	f. e. dc.	108	5244	d. cb.	23 1 - -	18	g
19	883	c. b. ag.	64	3088	a. gf.	109	5293	gf.	24 9 - -	19	f
20	932	f. ed.	65	3137	dc.	110	5342	a. g. f. ed.	25 17 - -	20	e
21	981	ag.	66	3186	e. d. c. ba.	111	5391	c. b. ag.	27 1 - -	21	dc
22	1030	c. b. a. gf.	67	3235	g. f. ed.	112	5440	e. dc.	28 9 - -	22	b
23	1079	e. d. cb.	68	3284	c. ba.	113	5489	ag.	29 17 - -	23	a
24	1128	g. fe.	69	3333	ed.	114	5538	b. a. g. fe.	1 1 - -	24	g
25	1177	cb.	70	3382	g. f. e. dc.	115	5587	d. c. ba.	2 9 - -	25	fe
26	1226	d. c. b. ag.	71	3431	b. a. gf.	116	5636	g. fe.	3 17 - -	26	d
27	1275	g. f. ed.	72	3480	d. cb.	117	5685	ba.	5 1 - -	27	c
28	1324	b. ag.	73	3529	gf.	118	5734	c. b. a. gf.	6 9 - -	28	b
29	1373	dc.	74	3578	a. g. f. ed.	119	5783	f. e. dc.	7 17 - -		
30	1422	f. e. d. cb.	75	3627	c. b. ag.	120	5832	a. gf.	9 1 - -		
31	1471	a. g. fe.	76	3676	f. ed.	121	5881	dc.	10 9 - -		
32	1520	c. ba.	77	3725	ag.	122	5930	e. d. c. ba.	11 17 - -		
33	1560	fe.	78	3774	c. b. a. gf.	123	5979	g. f. ed.	13 1 - -		
34	1618	g. f. e. dc.	79	3823	e. d. cb.	124	6028	c. ba.	14 9 - -		
35	1667	c. b. ag.	80	387	g. fe.	125	6077	ed.	15 17 - -		
36	1716	e. dc.	81	3921	cb.	126	6126	g. f. e. dc.	17 1 - -		
37	1765	gf.	82	3970	d. c. b. ag.	127	6175	b. a. gf.	18 9 - -		
38	1814	b. a. g. fe.	83	4019	g. f. ed.	128	6224	d. cb.	19 17 - -		
39	1863	d. c. ba.	84	4068	b. ag.	129	6273	gf.	21 1 - -		
40	1912	f. ed.	85	4117	dc.	130	6322	a. g. f. ed.	22 9 - -		
41	1961	ba.	86	4166	f. e. d. cb.	131	6371	c. b. ag.	23 17 - -		
42	2010	c. b. a. gf.	87	4215	a. g. fe.	132	6420	f. ed.	25 1 - -		
43	2059	f. e. dc.	88	4264	c. ba.	133	6469	ag.	26 9 - -		
44	2108	a. gf.	89	4313	fe.	134	6518	c. b. a. gf.	27 17 - -		
45	2157	cb.	90	4362	g. f. e. dc.	135	6616	e. d. cb.	29 1 39′ 39″		

§. 23.

Epactae ſunt indices lunae, quae tempus medium nouilunii incipientis indicant. Vti igitur ope tabularum antecedentium epactae omnium annorum inueniri queunt; ſic ope epactarum tempora nouiluniorum per omnia tempora definiri poſſunt. Ad ſubleuationem huius operis ſequens tabula, quae epactas menſtruas exhibet, inſeruire poteſt.

Tab. Epactar. Menſtruar.

Ianuar.	Febr.	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	Auguſt	Sept.	October	Nou.	Dec.
d.h. ′ ″	d.h. ′ ″	d.h. ′ ″	d.h. ′ ″	d.h. ′ ″	d.h. ′ ″	d.h. ′ ″	d.h. ′ ″	d.h. ′ ″	d.h. ′ ″	d.h. ′ ″	d.h. ′ ″
0.0. 0. 0.	1.11.15.56	29.11.15.56	1.9.47.50	1.21.3.47	3.8.19.44	3.19.35.40	5.6.51.37	6.18.7.35	7.5.23.31	8.16.39.28	9.3.55.24

Quodſi

Quodſi nunc nouilunium menſis alicuius anni inuenire velis, adde modo ad epactam anni epactam menſtruam illius menſis, cuius nouilunium quaeris, & ſubtrahe productum a numero menſis ſynodici, tunc reſiduum dabit tempus nouilunii. Adde inſuper huic 14 d. 18 h. 22′ & habebis tempus plenilunii, e. g.

	27 d.	5 h.	3′	21″ =	Epact. anni 1764 p. C. n. S. 5945. M. C.
	1	9	47	50	epact. menſtr. Aprilis
	28 d.	14 h.	51′	11″	
	29	12	44	3	Menſ. ſynod.
1 April.	— d.	21 h.	53′	52″	tempus nouilun.
	14	18	22	—	
April.	15 d.	16 h.	15′	52″	tempus plenil.

Affero hic tantummodo exemplum anni recentioris, vt eo luculentius appareat, quam accurate omnia in ratione Iobelea ad tempora nouiluniorum daterminanda reſpondeant. Vti enim cum hoc anno, ſic cum omnibus aliis antecedentibus & conſequentibus comparatum eſt, id quod quilibet, qui applicationem ad plures annos facere velit, facile experiri poteſt.

Adiungam huic modo duo exempla ex ſacra ſcriptura ſumta, ad vſum tabularum antea allatarum eo melius demonſtrandum, tempus nempe plenilunii tempore exitus Iſraelitarum ex Aegypto & paſſionis Chriſti. Exitus ille accidit, vt infra demonſtrabitur, anno 2699 periodi Iobel. Hic annus eſt quartus cycli Iob. 56, id quod patet, ſi hic numerus annalis 2699 per 49 diuiditur. Euolue nunc numerum 56 in tab. V ad annum 2696 & deprehendes ibi epactam primi anni huius

cycli — — —	13 d.	17 h.	39′
& in tab. III ad annum 3 —	3	2	16
quibus ſuperioribus additis veniunt pro epacta anni 2699	16 d.	19 h.	55′
Adde his epactam menſtr. Aprilis —	1	9	47
	18 d.	5 h.	42′
ſubtrahe hos dies a menſe ſynod. —	29	12	44
ſic habes pro tempore nouilunii April.	11	7	2
adde his tempus a nouilun. ad plenil. —	14	18	22
& habebis pro tempore plenilun. April.	26 d.	1′	24″

Pari

Pari modo plenilunium tempore paſſionis Chriſti determinari poteſt. Annus paſſionis Chriſti eſt 4214 Per. Iob. & quidem annus Iobeleus 86^{tus}. Quaere nunc numerum 86 in tab. V & inuenies epactam huius cycli

primam, anni nempe 4166 eſſe	—	23 d.	17 h.	39′
his adde epactam anni 48 cycli gen. tab. III	—	19	23	44
		43	17	23
ſubtrahe ab his menſem ſynodicum	—	29	12	44
tunc habes pro vera epacta anni 4214	—	14	4	39
adde huic epactam menſtr. Apr.		1	9	47
		15	14	26
ſubtrahe hos dies a menſe ſynodico	—	29	12	44
& ſis habes pro tempore nouil.	April.	13	22	18
his adiice — — —		14	18	22
& habebis pro tempore plenilun.	April.	28 d.	16 h.	40′.

Litterae characteriſticae 26 & 28 Aprilis in Calendario Iuliano ſunt d. & f. Quodſi nunc ſcire cupis, quales feriae hi dies in ſeptimana ſint, litteram dominicalem horum annorum indagare debes. Euolue igitur in Tab. V ad cycl. 56 annum initialem 2696, cuius littera Dom. eſt (e) quam ſequitur dc. & quia 2699 quartus annus huius cycli eſt, adnumera in cyclo ſolis ab e. n. 20 adhuc tres annos, & inuenies litteram (a) pro littera dom. huius anni: atque hinc 26 April. eſt feria 4ta. Euolue porro in Tab. cyclum 86, cuius annus initialis eſt 4166 & pro litt. Dom. habet f. ſequentibus e. d. cb. & quia 4214 eſt annus 49 huius cycli, annumera ex cyclo ſolis ab f. n. 2. 48 annos, & inuenies ad num. 22 (b) pro littera Dom. huius anni, hinc 28 April. cuius litt. charact. eſt f, eſt feria 5

§. 24.

Vt autem vſus eo magis appareat & facilior reddatur, adiungam his Calendarium Iulianum epacticum vniuerſale, quod ad omnia tempora quadrat & cuius ope per epactas & litteras dominicales iam cognitas omnium annorum nouilunia & plenilunia quatantenus indicari poſſunt.

CALEN-

Landesbibliothek Oldenburg

Calendarium Iulianun Epacticum Universale.

	A Epact.	B Iul.	Thebeth	Schebath	Adar	Nisan	Iiar	Sivan	Tamuz	Abh	Elul	Tisri	March.	Kisleu		Epact.	Iobel.
1	O	O	Januar. 1 A	31 c	Mart 1 d	31 f	29 g	29 b	27 c	27 e	25 f	24 A	23 b	22 d	21 e	XIX	XIX
2	XXIX	XXIX	2 b	Februar. 1 d	2 e	April 1 g	30 A	30 c	28 d	28 f	26 g	25 b	24 c	23 e	22 f	XVIII	XVIII
3	XXVIII	XXVIII	3 c	2 e	3 f	2 a	Mai. 1 b	31 d	29 e	29 g	27 A	26 c	25 d	24 f	23 g	XVII	XVII
4	XXVII	XXVII	4 d	3 f	4 g	3 b	2 c	Iun. 1 e	30 f	30 a	28 b	27 d	26 e	25 g	24	XVI	XVI
5	XXVI	XXVI XXV	5 e	4 g	5 A	4 c	3 d	2 f	Iul. 1 g	31 b	29 c	28 e	27 f	26 A	25 b	XV	XV XIV
6	XXV	XXIV	6 f	5 A	6 b	5 d	4 e	3 g	2 A	Aug 1 c	30 d	29 f	28 g	27 b	26 c	XIV	XIII
7	XXIV	XXIII	7 g	6 b	7 c	6 e	5 f	4 A	3 b	2 d	31 e	30 g	29 a	28 c	27 d	XIII	XII
8	XXIII	XXII	8 A	7 c	8 d	7 f	6 g	5 b	4 c	3 e	Sept. 1 f	Octob. 1 A	30 b	29 d	28 e	XII	XI
9	XXII	XXI	9 b	8 d	9 e	8 g	7 A	6 c	5 d	4 f	2 g	2 b	31 c	30 e	29 f	XI	X
10	XXI	XX.	10 c	9 e	10 f	9 A	8 b	7 d	6 e	5 g	3 A	3 c	Nou. 1 d	Dec. 1 f	30 g	X	IX
11	XX	XIX	11 d	10 f	11 g	10 b	9 c	8 e	7 f	6 A	4 b	4 d	2 e	2 g	31 A	IX	VIII
12	XIX	XVIII	12 e	11 g	12 A	11 c	10 d	9 f	8 g	7 b	5 c	5 e	3 f	3 a		VIII	VII
13	XVIII	XVII	13 f	12 A	13 b	12 d	11 e	10 g	9 A	8 c	6 d	6 f	4 g	4 b		VII	VI
14	XVII	XVI	14 g	13 b	14 c	13 e	12 f	11 A	10 b	9 d	7 e	7 g	5 A	5 c		VI	V
15	XVI	XV	15 A	14 c	15 d	14 f	13 g	12 b	11 c	10 e	8 f	8 a	6 b	6 d		V	IV
16	XV	XIV	16 b	15 d	16 e	15 g	14 A	13 c	12 d	11 f	9 g	9 b	7 c	7 e		IV	III
17	XIV	XIII	17 c	16 e	17 f	16 A	15 b	14 d	13 e	12 g	10 A	10 c	8 d	8 f		III	II
18	XIII	XII	18 d	17 f	18 g	17 b	16 c	15 e	14 f	13 A	11 b	11 d	9 e	9 g		II	I
19	XII	XI	19 e	18 g	19 A	18 c	17 d	16 f	15 g	14 b	12 c	12 e	10 f	10 A		I	O
20	XI	X	20 f	19 A	20 b	19 d	18 e	17 g	16 A	15 c	13 d	13 f	11 g	11 b		O	XXIX
21	X	IX	21 g	20 b	21 c	20 e	19 f	18 A	17 b	16 d	14 e	14 g	12 a	12 c		XXIX	XXVIII
22	IX	VIII	22 A	21 c	22 d	21 f	20 g	19 b	18 c	17 e	15 f	15 a	13 b	13 d		XXVIII	XXVII
23	VIII	VII	23 b	22 d	23 e	22 g	21 A	20 c	19 d	18 f	16 g	16 b	14 c	14 e		XXVII	XXVI
24	VII	VI	24 c	23 e	24 f	23 A	22 b	21 d	20 e	19 g	17 A	17 c	15 d	15 f		XXVI	XXV
25	VI	V	25 d	24 f	25 g	24 b	23 c	22 e	21 f	20 A	18 b	18 d	16 e	16 g		XXV	XXIV
26	V	IV	26 e	25 g	26 A	25 c	24 d	23 f	22 g	21 b	19 c	19 e	17 f	17 A		XXIV	XXIII
27	IV	III	27 f	26 A	27 b	26 d	25 e	24 g	23 A	22 c	20 d	20 f	18 g	18 b		XXIII	XXII
28	III	II	28 g	27 b	28 c	27 e	26 f	25 A	24 b	23 d	21 e	21 g	19 A	19 c		XXII	XXI
29	II	I	29 A	28 c	29 d	28 f	27 g	26 b	25 c	24 e	22 f	22 A	20 b	20 d		XXI	XX
30	I		30 b		30 e		28 A		26 d		23 g		21 c			XX	

Ad rectum huius Calendarii vſum nihil amplius requiritur, quam notitia epactae & litterae dominicalis anni, cuius nouilunia aut plenilunia inquirenda ſunt. Scis e. g. ex anterioribus epactam anni exitus 2699 eſſe XVI & paſſionis Chriſti 4214 eſſe XIV & litteram dom. prioris (a), poſterioris vero (b). Hinc dies nouilunii & plenilunii menſis Niſan, qui in Aprilem cadit, facile inuenire potes, quaeras modo in columna epact. B. epactam anni 2699. XVI & anni 4214. XIV. vt indices nouiluniorum & inuenies e regione prioris 13 & poſterioris 15 April. pro die nouilunii, Adnumera his 13 dies, & ſic peruenies ad 26 & 28 Aprilis, qui ſunt dies plenilunii, quorum prior a litt. Dom. (A) numeratus, eſt quarta feria; poſterior vero a litt. Dom. (b) vsque ad (f) quinta feria.

§. 25.

Ex his iam ſatis patet, vſum periodi Iobeleae non ad ſolos Iudaeos pertinere, quibus Deus cyclum Iobeleum ſeparatim praeſcripſit; ſed vſum eius eſſe vniuerſalem & ad omnia tempora ſeſe extendere, atque pro norma temporum vniuerſali inſeruire, quod idem praeſtantiam huius periodi indicat. Non enim ſolum id praeſtat, vt per epactarum rationem menſes definiat, ſed etiam annos, hebdomades & dies ſuis limitibus circumſcribit & determinat; praeterea omnes alios temporis cyclos notabiles in ſe continet.

§. 26.

Quod ad annos attinet, iam ſupra oſtenſum eſt, formam annorum cycli Iobel. eſſe perfectiſſimam, nempe annorum lunae-ſolarium tropicorum, quorum quisque conſtat 365 d. 5 h. 48′ 54″ vti ex epactarum cyclo clariſſime apparet. Licet enim in vita ciuili non ſecundum tropicos, ſed ciuiles annos numeretur; in cyclo tamen Iobeleo, quo lunares anni ſolaribus per epactas coaequantur, omnes anni plenarie numerantur, ita vt 49 anni lunae ſolares aequales ſint 49 annis ſolaribus tropicis. Quisque etiam annus per hunc cyclum ſuis notis characteriſticis inſignitur, quibus ab omnibus aliis diſtinguitur, quia quisque ſuam propriam ſedem in cyclo ſeu potius periodo Iobelea habet. Sic e. g. annus 1764 eſt 16tus in 122do cyclo Iobeleo & 5945 in periodo Iobelea, atque hoc vno charactere ſatis ab omnibus aliis diſtinguitur.

§. 27.

§. 27.

Vti autem anni per hanc cyclicam rationem rite determinantur, ſic quoque hebdomades. Cum enim iſtae incipiant a primo die creationis & per cyclum ſeptem dierum perpetuo & aequaliter voluantur, vt ſeptimo quoque anno 365 dierum in circulum coeant; periodus autem Iobelea ab eodem die initium capiat, vt infra demonſtrabitur, & per ſeptem annos continuo voluatur: hinc facile iudicari poteſt, eam eſſe periodum hebdomadalem. Quoniam autem in quolibet anno Iuliano vltra 365 dies adhuc 6 horae & in anno tropico 5 h. 48′ 54″ ſuperſunt, quorum priores in quatuor annis vnum & in $4 \times 7 = 28$ annis 7 dies efficiunt; hinc 28 anni iterum cyclum hebdomadalem conſtituunt, qui etiam cyclus ſolis nominatur, ſecundum quem litterae dominicales pro annis Iulianis regulantur. Quia vero annus Iulianus annum tropicum per 11′ 6″ tranſcendit, quae in 130 annis diem & in $7 \times 130 = 910$ annis 7 dies efficiunt, qui ſubtrahendi ſunt: nouus inde cyclus ſeu potius periodus hebdomadalis oritur, ſecundum quam litterae dominicales annorum tropicorum rite deſignari poſſunt. Proceſſus ita inſtituitur: diuide annum periodi Iob. datum e. g. 5945 cum 130, diuide porro quotum 45 cum 7, reſiduum 3 auge cum 1, ob reſiduum in priori diuiſione, id quod indicat, columnam 4[tam] pro hoc tempore valere. Diuide nunc porro 5945 cum 28 & reſiduum indicabit, annum hunc eſſe 9[num] in cyclo ſolari, & ſic inuenies e regione huius numeri 9 in col. IV ag, quae eſt litt. Dom. huius anni. Pari modo pro omnibus annis littera dominicalis tropica inueniri poteſt. Sicuti columna VII litteras Dom. pro annis Iulianis exhibet. En hic periodum iſtam hebdomadalem.

Periodus hebdomadalis

	I	II	III	IV	V	VI	VII
1	A G	B A	C B	D C	E D	F E	G F
2	F	G	A	B	C	D	E
3	E	F	G	A	B	C	D
4	D	E	F	G	A	B	C
5	C B	D C	E D	F E	G F	A G	B A
6	A	B	C	D	E	F	G
7	G	A	B	C	D	E	F
8	F	G	A	B	C	D	E
9	E D	F E	G F	A G	B A	C B	D C
10	C	D	E	F	G	A	B
11	B	C	D	E	F	G	A
12	A	B	C	D	E	F	G
13	G F	A G	B A	C B	D C	E D	F E
14	E	F	G	A	B	C	D
15	D	E	F	G	A	B	C
16	C	D	E	F	G	A	B
17	B A	C B	D C	E D	F E	G F	A G
18	G	A	B	C	D	E	F
19	F	G	A	B	C	D	E
20	E	F	G	A	B	C	D
21	D C	E D	F E	G F	A G	B A	C B
22	B	C	D	E	F	G	A
23	A	B	C	D	E	F	G
24	G	A	B	C	D	E	F
25	F E	G F	A G	B A	C B	D C	E D
26	D	E	F	G	A	B	C
27	C	D	E	F	G	A	B
28	B	C	D	E	F	G	A

Poteſt etiam periodus hebdomad. alia ratione conſtitui: Cum enim iſtae 5 h. 49′ ſupergredientes in 49 annis 11 d. 21 h. & in 56 cyclis Iobel. ſeu 2744 annis 665 dies conficiant, qui numerus per ſeptem tolli-

tollitur, hinc 56 cycli Iobel. faciunt magnam periodum hebdomadalem tropicam, ſecundum quam litterae dominicales pro ſingulis annis tropicis inueſtigari poſſunt, & ſimul demonſtrari poteſt, curſum ſeptimanarum ad noſtra vsque tempora in non interrupta ſerie & ordine continuaſſe, ita vt primus dies, quem nos Chriſtiani ſanctum habemus, cum primo die creationis coincidat. Memorabile etiam eſt, hanc periodum tam Iulianam quam tropicam hebdomadalem non ſolum cum periodo Iobelea Iudaica coincidere, ſed etiam cum ea de nouo incipere, poſtquam poſterior a condito mundo vsque ad hunc terminum ſemel tantum decurrerit. Ex quo iudicari poteſt, Deum in ordinando cyclo Iobeleo Iudaico ad hanc periodum hebdomadalem reſpexiſſe. In opere ipſo hanc periodum notabilem in tabula proponam.

§. 28.

Cycli vſitatiores, quibus chronologi vtuntur ad annos, menſes & hebdomades determinandos, ſunt cyclus lunae, ſolis & epactarum tam Iulianarum quam Gregorianarum. Hi cycli vero vniuerſi in periodo Iobelea comprehenſi ſunt. Id quod ſaltem exinde patet, quod numeri horum cyclorum per diuiſionem cum numero annali periodi Iobel. pro quocunque anno inueniri poſſint, e. g. diuide numerum annalem 5945 cum 19 & habebis in reſiduo 17, qui eſt numerus cycli lunae, aureus dictus, huius anni. Diuide porro hunc numerum 5945 cum 28, & reſiduum 9 monſtrabit numerum cycli ſolis. Multiplica porro numerum hunc annalem cum 210 & diuide productum cum 19 & quotum cum 30, tunc primum reſiduum indicat numerum cycli lunae 17, alterum vero 7, numerum epactae communis Iulianae. Quodſi autem veram epactam Iulianam indagare cupis, diuide hunc numerum annal. 5945 cum 312, quoto 19 adde 12 & abiice 30, tunc remanet 1, quo epactae Iul. communi 7 addito, euenit 8, pro epacta Iuliana vera, & ſi amplius epactam Gregorianam ſcire cupis, diuide numerum 5945 cum 130 & ſubtrahe 5 a quoto 46, & quia reſiduum tranſcendit 30, abiice 30, & ſubtrahe remanentem numerum 11 ab epacta Iuliana vera, tunc habebis pro epacta Gregoriana huius anni 27.

5945 annus 1764 p. C. nat. ſeu ann. 16 in cycl. Iob. 122
210
———(17 cycl. lun.
1248450 | 6570 (7 epact. com. Iul.
19 | 30

5945 | 19 num. aug.
312 | 12
———
31
30
———
1
7 ep. Iul. com.
8 ep. Iul. vera
11 num. dimin.
———
27 ep. Gregor.

5945 | 46
130 | 5
———
41
30
———
11 num. dimin.

Sint porro pro exemplis annus exitus 2699 & annus paſſionis Chriſti 4214, vt cum ſuperiori computatione aſtronom. §. 22 comparari poſſint.

2699 ann. exit. 4t. in cycl. Iob. 56
210
———
(1 cycl. lun. (11 epact. Iul.
566790 | 29831 | 974
19 | 30

2699 | 8 num. aug.
312 | 12
———
20
11 ep. Iul. com.
———
31
30
———
1 ep. Iul. vera
15 num. dimin.
———
16 ep. Gregor.

2699 | 20
130 | 5
———
15 num. dimin.

4214 annus paſſ. 49mus in cycl. Iob. 86
210
———(15 cycl. lun.
884940 | 46575 (15 ep. Iul.
19 | 30 | 1552

4214 | 13 num. aug.
312 | 12
———
25
15 epact. Iul. com.
———
10 ep. Iul. vera
27 num. dimin.
———
13 ep. Gregor.

4214 | 32
130 | 5
———
27 num. dimin.

His adiungo annum periodi Iobel. memorabilem 3724, qui periodum hebdomadalem Danielis praecedit, & quocum omnes cycli clauduntur.

Landesbibliothek Oldenburg

3724. annus 49 cycli Iob. 76
210
782040 (0; cycl. lun.
19 | 4116 (0; | ep. Iul.
30 | 1372

3724 | 11 num. aug.
312 | 12
23
0 ep. Iul. com.
23 ep. Iul. vera
23 num. dim.
0 ep. Gregor.

3724 | 28
130 | 5
23 num. dim.

Ex his apparet, omnes iſtos cyclos chronologicos non ſolum in periodo Iobelea contineri, ſed etiam cum iſta pari paſſu procedere. Hinc iſtis plane ſuperſedere poſſemus, quia periodus Iobelea iam ſola ſufficeret ad annos ſuis characteribus deſignandos & ad epactas & litteras dominicales via multo commodiori pro quouis anno deſignandas.

§. 29.

Vti autem cycli, ſic etiam periodi chronologicae vſitatiores cum periodo Iobel. coincidunt. Periodus antiquiſſima eſt illa canicularis, qua Aegyptii olim vſi ſunt ad annos Aegyptios & Nabonaſſareos cum veris ſolaribus comparandos. Eſt illa duplex, altera nempe 1460 & altera 1440 annorum. Illa compararunt annos Nabonaſſ. 365 dierum cum annis Iulianis $365\frac{1}{4}$ dier. Hac autem annos 360 dierum, quibus Aegyptii antiquiſſimi vſi ſunt, cum annis tropicis. Nam 1461 anni Nabonaſſ. aequales ſunt 1460 annis Iulian. & 1461 anni 360 dierum aequales ſunt 1440 annis tropicis. Vtraque vero periodus coincidit cum periodo Iobelea. Quod ad primam attinet, Petauius in Vranologia id memoratu dignum affert, Godofredum Wendelinum obſeruaſſe, quod in anno 1762 ante Chriſt. nat. menſem Thot, ortum heliacum ſideris canicularis, ſolſtitium & nouilunium in quintum Iulii coincidiſſe, atque propterea hunc annum pro anno initiali periodi canicularis habet. Idem annus vero eſt 2920^mus^ Per. Iob. Cum autem hic numerus aequalis ſit duabus periodis canicularibus, quippe 1460 bis ſumti faciunt 2920 annos; facile inde intelligitur, periodum Iobel. cum caniculari in vno eodemque anno initium ſumere. Pari ratione altera periodus 1440 annorum, quae antiquior illa videtur, cum computo Cenſorini conuenit. Hic initium huius periodi ponit in annum 139 poſt Chr. nat. qui eſt annus 4320 Per. Iobel. Hic numerus vero periodum 1440 annorum aeque ter in ſe continet: ex quo apparet, hanc periodum quoque cum periodo Iobel. aequale initium ſumere.

§. 30.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 30.

Altera periodus notabilis eſt Dionyſiana ſ. Victoriana, quae eſt interuallum 532 annorum Iulianorum, quibus elapſis nouilunia & plenilunia ad eundem anni Iuliani diem redire putantur. Prodit haec periodus ex multiplicatione cycli lunae & ſolis, nempe 19 cum 28, & dicitur paſchalis, quia ad computandum tempus paſchale a Dionyſio apta inuenta eſt. Haec periodus ſi ſepties ſumitur, redit in orbem, cum 76 anno Iobeleo ſeu 3724 anno Per. Iob. hic numerus enim per diuiſionem cum 19, 28, 49 tollitur. Atque hic idem annus eſt etiam propterea notabilis, quod periodus ſeptuaginta hebdomadum Danielis illo finito incipiat, quae, vt infra demonſtrabitur, aeque ex 532 annis conſiſtit.

§. 31.

Si numerus 3724 duplicatur, prodeunt 7448 anni, qui periodum Iobeleam magnam conſtituunt, in qua periodus Dionyſiana 532 annorum quater decies contenta eſt, & ſi adhuc ſemel 532 anni adduntur, proueniunt 7980 anni, qui periodum Iulianam abſoluunt, quam Scaliger ad annos diſcernendos & varias Epochas inter ſe comparandas inuenit, & quae a plerisque chronologis hodiernis non vt epocha hiſtorica ſed vt hypothetica vſurpatur. Huic periodo proxime accedit periodus Iobelea, imo magnam prae illa praerogatiuam habet. Quia enim initium capit cum primordio mundi, non eſt mere hypothetica, ſed vere hiſtorica, & cum annis mundi aequaliter procedit. Numerat quoque non ſecundum annos Iulianos ſed tropicos; & quoniam ſecundum illam initium mundi vltra ducentos annos longius reponitur ac a Caluiſio & pluribus chronologis factum eſt, poſſunt etiam epochae aliorum chronologorum, qui longius recedunt, ſecundum eam definiri. Si qui vero nimis longe in calculatione ſua recedunt, haec periodus etiam antrorſum prolongari poteſt, praeponendo nempe 532 aut 3724 annos, qua vltima ratione proxime accederet periodo ſolis aureae Riccioli ex 10108 annis conſtanti.

§. 32.

Cum vero periodus Iob. periodus hiſtorica ſit, omnes etiam epochae hiſtoricae & chronologicae ad hanc multo commodius, quam ad Iulianam, quae

tantummodo hypothetica eſt, definiri & terminus verus conſtitui poteſt, quo a condito mundo incipiant, & id quidem non multi laboris eſt. Nam cum periodus Iobelea cum anno 533 periodi Iul. incipiat & cum illo aequaliter procedat, ſubtrahas modo 532 ab annis periodi Iul. & habebis annum periodi Iobel. Sic annus 1764 p. C. nat. eſt annus 6477 periodi Iul. ſubtractis 532 annis, remanent pro anno periodi Iob. 5945 anni. Hac ratione omnes epochae, quae a chronologis ſecundum per. Iulian. iam dimenſae ſunt, ad periodum Iobel. reduci poſſunt.

Celebriores epochae ſunt vel biblicae vel politicae. Biblicae ſunt epocha mundi conditi, diluuii, vocationis Abrahami, exitus Iſraelitarum ex Aegypto, epocha annorum Iobel. Iudaicorum, & reipublicae Iudaicae, templi Salomonis conditi, captiuitatis Babylon. periodi ſeptuaginta hebdomadum Danielis, epocha Aſmonaeorum, natiuitatis & crucifixionis Chriſti, excidii Hieroſolym. & reipublicae Iudaicae.

Politicae vero Epochae notabiliores ſunt Nabonaſſarea, Olympiaca, Romana, Syriaca, Iuliana & Chriſtiana. Ad has epochas ſecundum periodum Iob. definiendas & cum periodo Iul. comparandas ſequens deſignatio inſeruire poteſt.

Periodus Iul.		Period. Iobel.		
533	—	1		Epocha mundi conditi
2189	—	1657	—	diluuii
2541	—	2009	—	natiuitatis Abrahami
2616	—	2054	—	vocationis Abrahami
3231	—	2699	—	exitus Iſraelitarum ex Aegypto
3277	—	2745	—	periodi Iobeleae Iudaicae
3710	—	3178	—	templi Salomonis conditi
4002	—	3470	—	excidii regni Iſraelitar.
4117	—	3585	—	captiuitatis Babylon.
4257	—	3725	—	periodi ſeptuag. hebdom. Danielis
4713	—	4181	—	natiuitatis Chriſti
4746	—	4214	—	crucifixionis & mortis Chriſti
4788	—	4256	—	excidii Hieroſol. & reipubl. Iudaicae
				Epochae Politicae
3967	—	3435	—	aerae Nabonaſſar.
3938	—	3406	—	— Olympiad.
3961	—	3429	—	— Romanae
4402	—	3870	—	— Seleucidar. ſ. Syriacae
4669	—	4137	—	— Iulianae
4714	—	4182	—	— Chriſtianae.

 Annis

Annis nunc praecipuarum Epocharum ad periodum Iob. reductis caeteri facili negotio ad eandem reduci poſſunt. Sic annus, quo Chriſtus natus eſt, eſt 776 aerae Olymp. 753 aerae Roman. 747 aerae Nabonaſſ. 312 aerae Seleucid. 45 aerae Iul. hos numeros adde ad ſuas epochas, & habebis annum period. Iobel. 4181.

Epoch.	Olymp.	Roman.	Nabonaſſ.	Seleucid.	Iuliana.
	3405	3428	3434	3869	4136
	776	753	747	312	45
	4181	4181	4181	4181	4181

Sic etiam anni aerae Chriſt. facile in annos periodi Iobeleae conuerti poſſunt, ſi modo ad annum 4181 addantur. Sic annus 1764 p. Chr. nat. eſt 5945 periodi Iobeleae & ſi de hoc numero ſubtrahis 4181 habes annum aerae Chriſt., quae vt infra docebitur cum anno 4182 incipit.

Pari modo anni periodi Iobelaei cum annis aliorum chronologorum comparari poſſunt. Ad hoc requiritur, vt prius indagetur, quemnam annum periodi Iul. primum in computo ſuo faciant. Sic Vſſerii computatio incipit a 710, Petauii a 730 & Caluiſii a 764 anno periodi Iul. Quodſi nunc a quoque ſubtrahis 532 remanent a 710 - 178, a 730 - 198 & a 764 - 232 & ſic computatio Iobelea praecedit primam 178, ſecundam 198 & tertiam 232 annos. Hos numeros ſi ſubtrahis a 4182 habes pro epocha Chriſtiana ſecundum Vſſerium 4004, ſec. Petauium 3984 & ſec. Caluiſium 3950; ſi vero vice verſa eosdem numeros addis, his numeris habes annum epochae Chriſt. ſecundum periodum Iobel.

§. 33.

Pari modo omnia problemata chronologica, quae ope periodi Iul. ſoluuntur, multo facilius per period. Iobel., quae cum illa pari paſſu procedit, ſolui poſſunt, & quidem pleraque per ſolam diuiſionem numerorum annalium. Si vis e. g. ſcire, quis ſit numerus aureus cuiusdam anni dati, diuide modo numerum anni periodi Iobel. per 19 & reſiduum indicabit numerum aureum & ſi diuidis per 28, habebis in reſiduo cycli ſolis numerum, ſi ſubtrahis a numero annali 1 & diuidis per 4, experieris, vtrum ſit annus intercalaris, an non. Si diuidis per 49 habebis

bebis in quoto quotitatem cycli Iobel. a mundo condito & in reſiduo quotitatem anni ſequentis cycli, & ſic alia plura problemata chronologica ope huius periodi ſolui poſſunt.

§. 34.

Imprimis vero inſeruit periodus Iobel. ad terminum paſchalem iuſte determinandum. Cum enim plenilunia ſecundum hanc fere aſtronomice definiri poſſint, vt ſupra monſtratum eſt, terminus autem paſchalis a plenilunio, quod aequinoctium vernum ſequitur, dependet; hinc etiam hic terminus multo certius per periodum epactarum Iobel. quam Gregorianarum, quae ſaepe fallunt, definiri poteſt. Ad hoc demonſtrandum in opere ipſo ſubieci tabulam paſchalem vtramque tam Gregorianam quam Iobeleam, in qua termini paſchales ab anno 1768 vsque ad finem ſeculi ſeu annum 1800 ſecundum epactas Gregorianas & Iobeleas ſeu tropicas determinati ſunt, ex quibus tam differentia quam praeſtantia huius computi prae Gregoriano perſpici poteſt. Sic inuenies ad annos 1778 & 1798 plenilunium ſecundum epactas Gregorianas fer. 1. incidere, atque hinc paſcha ſequenti die dominica a Gregorianis celebrari debere, e contra ſecundum epactas Iobeleas aeque vt ſecundum aſtronom. plenilunium cadit in fer. 7. atque hinc paſcha immediate ſequenti die apud Proteſtantes celebrabitur, quae confuſio euitari poſſet, ſi potius ſecundum computum Iobeleum quam Gregorianum terminus paſchalis definiretur.

§. 35.

Conducit quoque haec periodus Iobel. ad annos & menſes Aegyptios & Graecos ad noſtrum calendarium componendos: itemque ad tempus aequinoctiorum & ſolſtitiorum determinandum & quidem vtrumque tam tropicum quam Iulianum. Quod ad tempus tropicum attinet, id ſemper in omnibus annis aequale permanet, quia omnes anni huius periodi aſtronomice aequales ſunt, ideoque ſemper in eodem puncto incipiunt & exeunt. Licet enim obſeruatores annorum inaequalitatem quandam obſeruauerint, ea tamen non adeo magna eſt, & in computatione annorum plurium in medio quodam coeunt. Cum itaque aequinoctium autumnale hodienum in 23 Septembr. cadat, etiam omnia alia aequinoctia autumnalia ad hunc diem referri, atque exinde etiam ſolſtitia & aequinoctium vernum determinari poſſunt, vt ſequens computatio docet.

Landesbibliothek Oldenburg

89 d.	8 h.	16′	47″	ab aequinoct. autumn. ad ſolſtit. hyemale
89	8	16	47	a ſolſtitio hyem. ad aequin. vernum.
178	16	33	34	
93	6	37	40	ab aequinoctio verno ad ſolſtit. aeſtiu.
93	6	37	40	a ſolſtitio aeſtiuo ad aequin. autumn.
365 d.	5 h.	48′	54″	longitudo media anni tropici

hinc ſolſtit. hyemale cum 22 Dec. aequinoct. vernum cum 20 Mart. & ſoſtitium aeſtiuum cum 21 Iun. coincidit.

Aliter autem ſe res habet cum annis Iulianis, cum enim eiusmodi annus 11′ 6″ longior ſit anno tropico, quae in 130 annis diem conficiunt, aequinoctia & cum iisdem ſolſtitia ſingulis 130 annis diem 1, ſingulis 49 annis autem 9 h. 4′ recedunt, quae ſi per 45 multiplicantur 17 d. faciunt. Hinc 45 cycli Iobelei periodum aequinoctialem conſtituunt, ſecundum quam aequinoctia Iuliana pro omnibus annis definiri poſſunt, quae periodus in opere ipſo in tabula delineata eſt.

§. 36.

Cum igitur vſus periodi Iobeleae tam late pateat, vt ſecundum illam anni, menſes, hebdomades & dies per omnia tempora iuſte definiri, variae epochae certis terminis figi, & plurima problemata chronologica ſolui poſſint; nemo amplius dubitare poteſt, eam eſſe periodum temporis fundamentalem, ad quam res geſtae per omnia tempora rite digeri & diuidi poſſunt. Et cum ſacra ſcriptura ipſa hanc periodum omnibus aliis praecellentem & plane diuinam tradat, ex eadem excellentia ſacrae ſcripturae eiusque origo diuina cognoſci poteſt. Id quod imprimis eos pudore affundere debet, qui ex inſcitia aut malitia chronologiam ſcripturae falſitatis aut confuſionis accuſant, cum ex his quae dicta ſunt, luculentiſſime appareat, eam eſſe excellentiſſimam & omnis chronologiae baſin & fundamentum.

CAP.

Landesbibliothek Oldenburg

CAP. II.
DE
CHRONOLOGIA IOBELEA HISTORICO-BIBLICA.

§. 1.

Principiis chronologiae Iobeleae declaratis, paucis nunc docebo, ipſam ſacrae ſcripturae chronologiam hiſtoricam huic fundamento ſuperſtructam eſſe. Atque id quidem non multi erit laboris; ſequar modo filum annorum, quod ſacra ſcriptura in textu hebraeo monſtrat, & omnia ad id quadrabunt, &, quod ſane mirandum, ipſae notabiles rerum mutationes pleraeque cum ipſis cyclis aut periodis Iobeleis coincidunt, quod vtique ſpecialis prouidentiae diuinae circa ordinanda tempora memorabile ſignum & apertum diuinitatis S. Scripturae teſtimonium eſt.

§. 2.

Cyclicam ſupputationem etiam in chronologia hiſtorica praecipuam eſſe, nemo dubitabit, ſiquidem per eam anni accurate definiuntur, certis characteribus deſignantur & quaſi in circulo includuntur, vt nullus ex ſede ſua moueri & in locum alterius poni poſſit. In iſtis enim cyclis omnes anni, vt articuli in catena, cohaerent, quorum vno ſoluto, tota catena disrumpitur. Eiusmodi autem cyclicam ſupputationem annorum ſacra ſcriptura exhibet, & ſecundum eam numerum annorum a condito mundo vsque ad euerſionem reipublicae iudaicae, cum rebus notabilioribus in populo Iudaico geſtis, deſcribit. Quodſi cui hoc mirum videatur, is modo ſequentem calculum inſpiciat. Totus hiſtoriae ſacrae ambitus a condito mundo, vsque ad euerſionem reipublicae iudaicae in duas periodos Iobeleas maiores includitur, quarum prior a condito mundo, vsque ad initium reipublicae iudaicae, ſeu diuiſionem haereditatis terrae Canaan, pertingit, & 56 cyclos Iobeleos ſeu 2744 annos comprehendit; altera ab initio reipublicae iudaicae ad mortem Chriſti vsque ſeſe extendit & 30 cyclis Iobeleis ſeu 1470 annis abſoluitur, atque haec proprie eſt periodus Iobelea iudaica, cui vt complementum accedunt 42 anni vsque ad finem reipubl. Iud. quibus etiam terminatur periodus ſeptuaginta hebdom. Danielis.

Landesbibliothek Oldenburg

Prior periodus magna in duas minores iterum diuiditur, nempe a condito mundo ad natiuitatem Abrahami & comprehendit 41 cyclos Iobeleos ſeu 2009 annos; altera ab hac ad diuiſionem terrae Canaan porrigit & comprehendit 15 cycl. Iobel. ſeu 735 annos.

Altera periodus magna per ſe ipſam diuiditur in tres periodos minores, quarum quaeque ex 10 cyclis Iobel. ſeu 490 annis conſtat, cui ad ſupplendam vltimam periodum Septuaginta hebdomad. Danielis 42 anni vsque ad euerſionem reipubl. Iudaicae adhuc accedunt.

1657		vsque ad finem diluuii
352		
2009	=	41 cycl. Iobel. vsque ad natiu. Abrah.
735	=	15 cycl. Iobel.
2744	=	vsque ad diſtributionem terrae Canaan
490	=	10 cycl. Iobel.
3234	=	vsque ad regem Aſſa
490	=	10 cycl. Iob.
3724	=	vsque ad initium ſeptuag. hebdom. Danielis
490	=	10 cycl. Iob.
4214	=	vsque ad mortem Chriſti
42	=	vsque ad finem ſeptuag. hebdom.
4256	=	euerſion. reipubl. Iudaicae.

Cum hac cyclica computatione annorum concordat ſequens computatio particularis

1657		vsque ad finem diluuii
427	=	ad vocat. Abrahami
25	—	ad natiuitatem Iſaaci
60	=	ad natiuitatem Iacobi
130	=	ad introitum Iacobi in Aegypt.
400	=	ad exitum
2699		
479	=	ad templi aedificat.
3178		
426	=	ad templi excid. per Nebucadn.
3604		
120	=	ad initium ſeptuag. hebdom.
3724		
532	=	ad finem illarum.
4256		

§. 3.

§. 3.

Prima periodus magna incipit a mundo condito: quo anno vero ante Chriſtum natum mundus initium ceperit, id quidem eſt, quod chronologos in varias & fere innumeras ſententias diſtraxit, quarum quaedam collectae inueniuntur in Alberti Fabricii Bibliogr. antiquaria, ſed earum omnium termini conſtituti adhuc ſunt vagi. Quodſi vero ad certum terminum peruenire velis, ſequere modo filum periodi Iobel. quod ſolum te ex labyrintho ſententiarum ad terminum certum perducere poteſt. Haec enim eſt periodus lunae-ſolaris, quae cum ſolis ac lunae curſu incipit, & cum illo pari gradu procedit, vt iam antea demonſtratum eſt; hinc nihil certius, quam quod tempora hic initium ſumant, quo haec periodus incipit: ad quod accedit, quod ſacra ſcriptura ipſa, cuius chronologia ad hanc periodum compoſita eſt, ad hunc terminum ducat.

§. 4.

Characteres, quibus annus mundi primus ab aliis diſtinguitur, ſunt partim aſtronomici partim hiſtorico-chronologici. Aſtronomici ſunt, qui rationem ſuam in motu ſolis & lunae habent, quales ſunt:

1) vt cyclus lunae & ſolis ab 1. & cyclus epact. tropicus a (O) incipiant, quia primus annus epacta caret. Hi enim cycli cum motu ſolis & lunae aequaliter procedunt, atque hinc cum iſto incipiant neceſſe eſt.

2) vt initium anni primi cum aequinoctio autumnali coincidat. Sunt quidem, quibus aequinoctium vernale magis placet, vti etiam nonnulli tempus ſolſtitii aeſtiui pro initio maluerunt accipere. Quoniam autem anni periodi Iobel. ab autumno incipiunt, & patriarchae ab hoc termino, annos numerarunt, id quod Dei ordinatio de immutando initio anni hucusque recepto Exod. 12, 1. & de celebrando feſto collectionis frugum anno vertente Exod. 24, 20. c. 23, 16. indicat: initium mundi potius ad tempus autumnale ponendum eſt; & quoniam hoc tempus ab aequinoctio autumnali incipit, ab hoc termino etiam mundi initium numerandum eſt.

3) vt

3) vt luna cum ſole in tali coniunctione fuerit, vt quarto die, quo Deus hoc ſidus produxit, poſt occaſum ſolis plane illuminata apparuerit, id quod demum quarto die poſt nouilunium euenire ſolet, atque hinc nouilunium cum primo die creationis coincidiſſe ſequitur.

4) vt littera dominical. huius anni ſit AG, quia eſt primus in cyclo ſolis.

5) vt primus dies ſit etiam primus in cyclo hebdomadali, qui ad noſtra vsque tempora immobilis manſit.

Characteres hiſtorico-chronologici ſunt:

1) vt ſit primus annus in cyclo Aegypt. magno, quia hic cyclus, vti ſupra oſtenſum eſt, cum annis mundi & periodi Iobeleae aequaliter procedit.

2) vt cum annis in ſacra ſcriptura indicatis & retrorſum numeratis coincidat. Sic eſſe debet 1655t. ante diluuium, 2698vus ante exitum, 2744t. ante initium periodi Iobeleae Iudaicae, 3177 ante templi Salom. aedificationem, 2724t. ante initium periodi Daniel. 4181 ante initium aerae Chriſt.

3) vt quoad characteres cum characteribus cuiusuis praeſentis anni chronologicis retro numeratis conueniat.

Omnes hi characteres collectim ſumti nulli alii, quam primo periodi Iobeleae anno competunt. In eo enim

1) cyclus ſolis & lunae cum (1) & cyclus epact. trop. cum (O) incipiunt.

2) anni primi initium cadit in 23t Septemb. qui eſt perpetuus terminus tropicus aequinoctiorum autumnal. in periodo Iobel.

3) nouilun. huius anni primi in hunc diem cadere, ex epacta eius ſic demonſtrari poteſt.

	0 d.	9 h.	39′	ep. anni primi Per. Iob.
	6	18	7	epact. menſt. menſ. Sept.
	7 d.	3 h.	46′	
	30	12	44	menſ. ſynod. auct.
Sept.	23 d.	8 h.	58′	tempus nouilun.

4) litt.

4) litt. domin. huius anni eſt A G. qui numerus cycli ſolis eſt 1. de quibus litteris autem tantummodo G valet, quia primus annus intercalaris eſſe non poteſt.

5) primus anni huius dies eſt etiam primus in cyclo hebdomadali; id quod non ſolum ex litt. dom. G. quae propria eſt diei 23 Sept. ſed ex retronumeratione ab hebdomade praeſenti ſecundum cycl. hebdomadalem iudicari poteſt.

Pari ratione characteres hiſtorico-chronol. ad hunc annum quadrant. Nam 1) eſt primus in cyclo magno Aegypt. quia primus annus huius cycli cum primo periodi Iob. coincidit, & tantummodo in eo diſcrepat, vt ille a ſolſtitio aeſtiuo, hic vero cum aequinoctio autumnali incipiat. Id quod etiam Porphyrius in antro Nymphar. teſtatur, dicens: Apud Aegyptios non aquarius, ſed cancer & ſothis, quem Graeci ſidus caniculare vocant, initium anni facit, quippe cum eius ortu mundus initium ſumſit.

2) eſt primus annorum ex S. Scriptura allatorum. Cum enim omnes hi anni quaſi fixi, & fixam ſuam ſedem in periodo Iob. habeant; is qui primus illorum eſt, etiam primus periodi Iobel. ideoque & primus mundi eſſe debet.

3) conuenit quoque ratione characterum cum characteribus cuiusuis praeſentis aut praeterlapſi anni periodi Iobel. Quodſi enim e. g. ab anno 1764 p. Chr. nat. qui eſt 5945 period. Iobel. cuius characteres ſunt cycl. lunae 17, ſol. 9, litt. Dom. trop. A G, ep. trop. 27d. 5h. 3′ 21″, per cyclos retronumeras, inuenies characteres anni primi periodi Iobel. eſſe cycl. lunae 1, ſol. 1, litt. dom. G, ep. trop. 0 d. 9 h. 39′ 39″. Ex his non ſolum certo iudicari poteſt, annum 1764 p. Chr. nat. & non alium eſſe 5945t. Per. Iobel. ſed etiam annum primum ab his 5945 annis eſſe primum periodi Iobel. & mundi.

§. 5.

Praecipui characteres anni primi per. Iobel. conueniunt cum 533 anno per. Iul. Hinc annus 533 per. Iul. eſt annus primus per. Iob. In eo autem differunt, quod per. Iul. incipit cum 1 Ianuar., per. autem Iob. cum 23 Sept. quae differentia eſt nouem menſium. Differunt praeterea

Landesbibliothek Oldenburg

forma annorum; illa enim annis Iulianis, haec vero annis tropicis conſtat, quorum differentia a condito mundo ad praeſens tempus 46 dies efficit.

§. 6.

Anni ante diluuium a Moſe per numerationem annorum patriarcharum, quibus inceperunt liberos illos, qui ad ſeriem generis Noae pertinent, procreare, ab Adamo vsque ad 601 annum aetatis Noae accuratiſſime indicantur:

	Hebr.	LXX.	Samarit.	
Ab Adami creatione vsque ad natiu. Seth. —	130	230	130	130
a Seth vsque ad Enos — —	105	205	105	235
ab Enos — ad Kenan — —	90	190	90	325
a Kenan — ad Mahalael — —	70	170	70	395
a Mahalael — ad Iared — —	65	165	65	460
a Iared — ad Henoch — —	162	162	62	622
ab Henoch — Methuſalah — —	65	165	60	687
a Methuſalah — ad Lamech —	187	167	67	874
a Lamech — ad Noah — —	182	188	53	1056
a Noah vsque ad finem diluuii —	601	601	601	1657
	1657	2243	1303	

Adieci in hoc laterculo numerum annorum patriarcharum ſecundum calculum ſeptuaginta interpretum & codicis Samaritani. Cum autem vtrique careant auctoritate diuina, merito textus hebraei calculum illis praeponimus; imprimis cum anni huius periodo Iobeleae reſpondeant. Sed quaeritur merito, quales hi anni fuerint, & ad quam formam a Moſe numerentur? Atque id quidem Moſes ipſe per recenſionem anni diluuii indicat, ſe ſecundum annos lunae - ſolares numerare, vti ſupra oſtendi.

§. 7.

Anni poſt diluuium vsque ad natiuitatem Abrahami ſequenti modo a Moſe numerantur

	Hebr.	LXX	Samarit.	
a diluuio ad Arphachſad — —	2	2	2	1659
ab Arphachſad — ad Cainan —	0	130	0	
ad Salah — —	35	135	135	1694
ad Eber — —	30	130	130	1724
ad Phaleg — —	34	134	134	1758
ad Regu — —	30	130	130	1788
ad Serug — —	32	132	132	1820
ad Nahor — —	30	130	130	1850
ad Thara — —	29	79	79	1879
ad natiuitatem Abrahami — —	130	70	70	2009
	352	1072	942	

De anno natiuitatis Abrahami a quibusdam quidem dubitatum eſt, an ſit 130 Tharae, cum Moſes expreſſe dicat, eum eſſe genitum anno 70 aetatis Tharae Gen. XI, 26. Quoniam vero Moſes hic ſimul natiuitatis natu maiorum fratrum Nahor & Haran mentionem facit: colligi inde poteſt, eum tantummodo annum notare velle, quo Tharah incepit liberos procreare. Eodem enim capite & ſequente dicitur: Abrahamum anno 75 aetatis Dei iuſſu exiſſe ex Haran & patrem eius mortuum eſſe 205 aetatis anno, poſt cuius deceſſum demum exijt, vt Stephanus affirmat Act. VII, 4. Ex quibus conſequitur, Abrahamum natum eſſe anno 130 aetatis patris ſui, nam 130 & 75 efficiunt omnino 205. Conuenit etiam hoc apprime cum annis periodi Iobel. Incidit enim hic annus natiuitatis Abrahami patriarchae primarii in 2009 annum huius periodi, qui eſt annus 41 Iobeleus a mundo condito, a quo vsque ad poſſeſſionem terrae Canaan 15 & ad mortem Chriſti vsque 45 anni Iobelei numerantur, qui 45 cycli faciunt magnam periodum epactarum, quam ſupra oſtendi, ex quibus ſaltem ſummus ille conſenſus hiſtoriae ſacrae cum hac periodo colligi poteſt.

§. 8.

					2009
A natiuitate Abrahami ad vocationem eius ſunt			—	75	2084
a vocatione Abrah. ad natiuit. Iſaaci		—	—	25	2109
—	—	ad natiuit. Iocobi —	—	60	2169
—	—	ad introitum in Aegyptum	—	130	2299
—	—	ad exitum ex Aegypto —	—	400	2699
—	—	ad diſtribut. terrae Canaan	—	45	2744
				735	

Hi anni omnes claris verbis in S. Scriptura proſtant: dubium modo de annis 400 manſionis populi in Aegypto non leue exiſtit, ſi praedictio 400 annorum Abrahamo facta Gen. XV, 13. cum verbis Moſis comparatur, qui annos quibus Iſraelitarum patres in Aegypto morati ſunt ad 430 numerat Exod. XII, 40. Euaneſcit autem hoc dubium, ſi tempus manſionis, quod Moſes definit, ab introitu Ioſephi in Aegyptum numeratur, qui 30 annos prius, ac pater cum familia ſua in Aegyptum peruenit. Maior vero difficultas ex annis proauorum Moſis exiſtit, qui annos 400 non attingere videntur. Haec difficultas quibusdam chronologis tanta viſa eſt, vt textui potius vim afferre & annos 430 a vocatione Abrahami numerare, ac tempus manſionis ad 215 annos tantum reſtringere maluerint. Cum vero ratio huius difficultatis in eo potiſſimum ſita ſit, vt Kahathum inter animas numerent, quae cum Iacobo in Aegyptum venere, illa euaneſcet, ſi modo aſſumis Kahathum in Aegypto natum eſſe. Id enim minime contradicit deſignationi animarum, quae in Aegyptum venerunt. Inter eas etiam decem filii Beniamini numerantur, de quibus autem dici non poteſt, eos tempore introitus in Aegyptum iam natos fuiſſe, cum Beniamin vix annos 20 compleuiſſet. Ex his colligi poteſt, Moſen tantummodo capita & auctores generum deſignare voluiſſe, qui etiam poſt introitum in Aegyptum demum nati ſunt. Quodſi vero Kahath in Aegypto natus eſt, anni caeterorum patrum tunc facile congruunt cum 400 annis

75	= anni Leui poſt introitum in Aegyptum, quo genuit Kahathum anno aetatis ſuae 133
122	— — Kahathi, quo genuit Amram
123	— — Amram, quo genuit Moſen
80	— anni aetatis Moſis tempore exitus
400	

Atque

Atque hae quidem ſunt aetates quatuor virorum Gen. XV, 16, poſt quas Abrahami poſteri in Canaan introirent, quod etiam demum poſt mortem Moſis factum eſt, qui anno ante ingreſſum moriebatur. Requirit etiam tantum temporis ſpatium ratio periodi Iobeleae, quae absque hoc mutila eſſet.

His quoque non contradicit Paulus, quando de promulgatione legis dicit, eam 430 annos poſt teſtamentum promiſſionis factam eſſe; ſiquidem non de promiſſione prima Abrahamo facta, ſed de promiſſione iterata & Iacobo a Deo confirmata loquitur, a qua 430 iſti anni numerandi ſunt.

§. 9.

Annus, quo Iſraelitae ex Aegypto migrarunt, fuit ſecundum computum allatum 2699mus. Characteres, quibus hic annus inſignitur & certo figitur ſunt ſequentes:

1) quartus eſſe debet in cyclo Iobeleo, quia vltimus cycli annus eſt 46t. ab exitu, quo terra Canaan diſtributa eſt, Ioſ. XIV, 10. & poſt cuius decurſum periodus Iobelea incipit.

2) dies 15 menſis Abib, quo exitus factus eſt, in feriam quintam cadere debet, quia dies 23 ſequentis menſis Sabbathum fuit Exod. XVI, 22.

3) plenilunium ſeu 14t. dies menſis Abib in feriam 4t. cadere debet.

4) a fundatione templi Salomonis aeque 479 annos diſtare debet, quippe fundamentum eius anno 480 ab exitu iactum eſt.

Omnes hi characteres probe quadrant in annum 2699 per. Iob. nam hic annus:

1) eſt quartus in cyclo Iobel. quod facile per diuiſionem huius numeri annalis cum 49 inueniri poteſt, quotum enim 55 & reſiduum 4 indicant, eſſe quartum annum in cyclo Iobel. 56 a condito mundo.

2 & 3) Character ſecundus & tertius ex epacta huius anni XVI & littera Dom. A iudicari poſſunt. Illa enim, vti §. 22 cap. 1 demonſtratum, indicat plenilunium ſeu 14t. diem menſis Abib huius anni in 26 April. incidere, qui dies in calendario litt. d. notatus feria 4t. eſt, quam fer. 5t. exitus ſecutus eſt.

4) quartus character apparebit, ſi infra demonſtrabitur, templi aedificium anno 3178 periodi Iobel. eſſe inceptum.

§. 10.

Ab exitu vsque ad annum diſtributionis terrae Canaan ſunt 46 anni. Id patet ex verbis Calebi tempore diſtributionis prolatis: *Eram,* inquit *annos 45 natus, cum Moſes ſeruus Dei me ad terram explorandam mitteret, & nunc ego annum 85 ago* Ioſ. XIV, 7. 10. Haec miſſio fiebat ſecundo anno poſt exitum, atque hinc annus diſtributionis erat 46 ab anno exitus. Anno ſequenti 47, qui eſt 2745 period. Iob. quisque ad quietam poſſeſſionem haereditatis ſuae venerat, & terram colere incipiebat. Hinc ab hoc anno ſupputatio periodi Iob. Iudaicae initium ſumit.

§. 11.

Periodus Iobelea Iudaica a Deo ipſo originem ducit, quippe qui Iudaeos docuit ſecundum annos Sabbathicos & Iobeleos numerare. Huic non contradicit, quod periodus Iob. iam cum primo anno mundi inceperit, ſiquidem rationem ſuam in motu ſolis & lunae habet. Licet enim iam tum fuerit, & adhuc per omnia tempora perdurat; tamen ſupputatio ſecundum eam ignota fuit; Deus autem ipſe Iudaeos docuit ſupputationem annorum ſecundum illam inſtituere & annum Iobeleum feſtum habere. Hinc merito diſtinguitur inter periodum Iobel. mundanam & Iudaicam. Illa cum ortu mundi incipit & per omnia tempora currit. Haec autem ad ſola tempora reipublicae Iudaicae pertinet. Incipit ab anno κληρονομιας 2745, & vsque ad mortem Chriſti 4214 per 30 cyclos Iobel. perdurat.

§. 12.

Character primarius huius anni 2745 eſt, quod cum illo nouus cyclus Iobel. nempe 57mus a condito mundo, incipiat, & quod cyclus hebdo-

hebdomadalis & litterarum dominicalium annorum tropicorum, qui cum anno antecedente 2744 finitur, denuo cum hoc anno initium ſumat, pari modo, vt in primo anno mundi factum eſt, vti iam ſupra §. 25 cap. 1 notatum; Ex quo iam concludi poteſt, eum eſſe annum huius periodi initialem. Teſtatur hoc etiam conſenſus huius anni cum aliis annis Sabbathicis & Iobeleis. Sic annus decimus quintus Hiskiae, qui eſt 3479 periodi Iobel. extra controuerſiam annus Sabbathicus, imo Iobeleus eſt, ſic quoque annus 4018, quo Eupator Hieroſolymam obſedit 1 Macc. V, 49, item 4046, quo ſecundum Ioſephum Simon Maccabaeus trucidatus eſt, & 4144, quo Hieroſolyma ab Herode & Soſio capta eſt, ſunt anni Sabbathici, quippe hi numeri omnes cum 7 diuiſi tolluntur.

§. 13.

Complectitur autem periodus Iobelea Iudaica totam hiſtoriam Iudaeorum a primordio reipublicae eorum, vsque ad mortem Chriſti, & quoniam ea eſt ſingulariſſima, Deus eam etiam tribus miraculis, quae in ſole temporum gubernatore acciderunt, memorabilem fecit. Sub initium huius periodi ſol ſtetit per totum diem in medio coeli. In medio eius tempore Hiskiae regis radii ſolares in horologio ſolari retrogradi facti ſunt. In fine eius tempore mortis Chriſti ſol tenebris inuolutus eſt.

§. 14.

Diſſecatur autem haec periodus per ſe ipſam in tres partes aequales, quarum quaeque conſiſtit 490 annis, ſeu 10 cyclis Iobeleis, qui in ſumma 1470 annos perficiunt, & hae ſunt tres periodi minores. Prior incipit cum anno primo cycli primi Iobelei Iudaici, & finitur cum anno decimo Iobeleo 2234. Primus cyclus Iobel., ſeu priores 49 anni continent res Iudaeorum a diſtributione & poſſeſſione terrae Canaan ad primam ſeruitutem ſub Cuſan; quae ſtatim poſt primum annum Iobeleum inſequebatur; ſecundo anno Iobeleo Iudaei veniebant in ſeruitutem ſub Eglon. In tertio erant ſub poteſtate Iabin. Cum quarto incipiebat ſeruitus ſub Midianitis. In quinto liberabantur a tyrannide Abimelechi. In ſexto per Iephta iugum Ammonitarum excutiebant. In ſeptimo a Samuele in libertatem a ſeruitio Philiſtaeorum graui vindicabantur. In octauo Dauid regnum obtinuit plenarium. In nouo templi aedifi-

aedificium conſummatum & in decimo per mortem regis Abiam & ſubſequens regnum Aſſae idololatria abrogata & magna reformatio cultus Dei facta eſt. Obſeruandum hic eſt, omnes mutationes notabiliores, quae in hoc temporis ſpatio acciderunt, anno Iobeleo accidiſſe, quod ſane mirum & ſpecimen prouidentiae diuinae, quae efficit, vt omnia ſuo tempore fiant, praeclarum eſt.

§. 15.

Totum ſpatium temporis ſub iudicibus comprehendit ſeptem cyclos Iobeleos, ſeu 343 annos. Hoc inde probatur. Ab exitu vsque ad fundationem templi Salomonis ſunt 480 anni; ſi ab his ſubtrahuntur anni 46 ante diſtributionem terrae Canaan, item 7 anni Samuelis, 40 anni Saulis, 40 anni Dauidis, & 4 primi anni regni Salomonis, qui in ſumma 137 annos conficiunt, remanent 343 anni pro tempore regiminis iudicum. Anni trecenti, quos Iephta pro habitatione Iſraelitarum in vrbibus Ammonitarum indicat Iud. XI, 26. tempus hoc ab introitu in terram Canaan vsque ad annum 4tum Iephthae determinant, a quo vsque ad victoriam Samuelis in Philiſtaeos notabilem, adhuc 49 anni remanent. Huic numero Paulus non contradicit Act. XIII, 20. Haec verba enim authentice ita leguntur: Poſtea fere poſt 450 annos dedit eis iudices. Ex quibus facile intelligi poteſt, apoſtolum non annos iudicum, ſed annos praecedentes ab introitu in Aegyptum vsque ad iudices numerare, & hoc cum noſtra ſupputatione probe conuenit. Nam anni manſionis in Aegypto erant 400, peregrinationis in deſerto 40 & occupationis terrae Canaan 6. qui collecti faciunt 446 annos & prope accedunt ad 450. Hinc etiam Paulus ὡς adiicit, & annos non praeciſe, ſed numero ſaltem rotundo determinat.

§. 16.

Cum itaque hic numerus 343 annorum ſeu ſeptem cyclorum Iobeleorum, quo iudices vsque ad Samuelem rem geſſerunt, extra controuerſiam poſitus ſit; anni qui cuique iudicum in S. Scriptura adſcribuntur & anni requiei & ſeruitutum ita ſunt ordinandi, vt cum hoc numero conueniant. Sic requies ſub Ehud 80 annorum non apud omnes tribus aeque diu durauit. Illae enim quae meridionalem partem terrae incolebant, requie perpetua per omnes iſtos annos fruebantur. Septentriona-

Landesbibliothek Oldenburg

trionales vero poſt 20 annos a rege Iabin ſubiugatae, per annos 20 in ſeruitute grauiori tenebantur, vsque dum per Deboram & Barak liberatae, poſtea per 40 annos quietae manerent. Hanc requiem ſequebatur ſeptennis ſeruitus ſub Midianitis anno Iobeleo 4to, a quibus per Gideon liberati per annos 40 tranquille degebant. Hanc quietem inſecuta triennis Tyrannis Abimelechi, quae vero anno 5to Iobeleo, illo per lapidem trucidato, ceſſauit. Poſtea Thola 23 annos in pace in Ephraimitas regnauit. Nono autem anno Iairi transiordani ab Ammonitis in ſeruitutem redacti, poſt 18 annos per Iephtha Gileaditam in libertatem vindicati anno Iobel. 6to. Poſt eum regnarunt in his tribubus Ebzan 7, Elon 10, Abdon 8 annos. In caeteris tribubus Eli, qui ſimul pontificatum tenebat, populum gubernauit per 40 annos, nempe a 16to anno Iairi vsque ad mortem ſuam. Vigeſimo primo anno regiminis ſui, qui erat primus regiminis Elon, Philiſtaei meridionalem regionem ſubiugabant, ſub quo iugo grauiori per 40 annos incolae huius regionis gemebant. Excitabat quidem Deus Simſonem ſtatim ab initio huius ſuppreſſionis, qui per 20 annos hoſtibus multum detrimenti mira & heroica ſua fortitudine fecit; tandem vero ſeipſum cum magno numero procerum Phliſtaeorum ſub ruinis domus a ſe ſubrutae ſepeliuit. Quo facto Iſraelitae fortiores facti, Philiſtaeos aggreſſi, ab iisdem vero repulſi, ipſam arcam foederis temere ſecum in pugnam attulerunt; tam infelici tamen ſucceſſu, vt ipſi in fugam verterentur & arca foederis rapta in poteſtatem hoſtium veniret. Quo nuntio allato Eli, ſenectute languidus, terrefactus, paralyſi perculſus de ſella mortuus cecidit, poſtquam 40 annos pontificatum & regimen geſſerat. Sic Simſon & Eli vno anno perierunt. Poſt mortem Eli Samuel ad gubernacula acceſſit, cum autem populus corruptus in pertinacia ſua permaneret, Deus eum adhuc 20 annos ſub iugo Philiſtaeorum premi ſiuit 1 Sam. VII, 2. donec tandem calamitatibus fracti, ſe ad Deum ſeria poenitentia conuerterent, ductu Samuelis hoſtes aggrederentur & eos fulgure & tonitru de coelo territos ad internecionem caederent. Quae victoria inſecuta anno 7mo Iobeleo. Sic anni 343 regiminis iudicum perquam commode comparari poſſunt, vt contradictio omnis tollatur.

§. 17.

Poſt hanc victoriam Samuel adhuc ſeptem annos populum liberatum ſolus gubernauit. Cum autem hic regem peteret, Saul Deo

conniuente Rex electus, qui 40 annos regnum tenuit, quem Dauid, pietate & fama clarus, ſecutus. Hic iam fere 10 annos ante mortem Sauli a Deo reiecti a Samuele vnctus, & poſt mortem in locum eius a tribu Iuda conſtitutus; ſed demum ſecundo anno, qui erat annus 8vus Iobeleus, ab omnibus tribubus receptus eſt, & poſtea adhuc 38, & in ſumma 40 annos regnauit.

§. 18.

Dauidem excepit Salomo, ſapientiſſimus regum, qui anno quarto regni ſui fundamentum templi ampliſſimi iecit, anno 480 ab exitu ex Aegypto. Conſummatum eſt hoc aedificium ſplendidiſſimum anno vndecimo, menſe Bul, anno Iobeleo 9no. Poſtea adhuc regnauit 29 & in ſumma 40 annos.

§. 19.

Salomonem ſecutus eſt filius Rehabeam, a quo ob nimium rigorem decem tribus defecerunt, & proprium regem Ierobeam elegerunt, a quo tempore regnum diuiſum diu manſit. Poſt mortem Rehabeami qui 17 annos regnauit, ſucceſſit filius eius Abiam 18vo anno regni Ierobeami, qui tres fere annos regnum tenuit. Quo mortuo Aſſa ad imperium peruenit, anno 20 Ierobeami, qui eſt annus 10mus Iobeleus, cum quo prima periodus Iobelea clauditur.

§. 20.

Ab hoc tempore vsque ad finem regni Iſraelitici chronologia biblica valde perplexa atque confuſa videtur, quia anni regum Iudae, cum annis regum regni Iſraelitici comparati, in omnibus non conuenire videntur. Euaneſcet autem omnis confuſio, ſi modo anni regum Iudae pro fundamento ponuntur & deinde anni regum Iſrael qualicunque ratione probabili ad hos accommodantur. Quodſi enim in tam remotis temporibus, de quibus pleraeque circumſtantiae nos latent, nobis aliquid obſcuri obuenit, non mirum eſt, ſi rem acu tangere non poſſumus. Satis iam eſt in hoc caſu, ſi qualicunque ratione probabili nodum euoluamus. Sic autem nodus in regum annorum comparatione euoluitur, ſi anni aut pro inchoatis, aut inchoati pro conſummatis numerantur, aut anni inſtitutionis & ſubſtitutionis diſcernuntur, aut anni interregni interponuntur. Quodſi vero adhuc dubium remanet, nihil intereſt, ſi modo anni in ſumma conueniant.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 21.

Anni regum regni Iudae vsque ad euerſionem regni Iſrael. faciunt in ſumma 256, vti ſequens deſignatio oſtendit:

Rehabeam regnauit	17 ann.		Athalia regnauit	6 ann.	
Abiam —	3		Ioas —	40	
Aſſa —	41		Amazias —	29	
Ioſaphat —	25 —	22	Aſarias —	52	51
Ioram —	5 —	8	Iotham —	15	16
Ahasia —	1		Ahas —	16	
			Hiskias vsque ad euerſ. Samariae.	6	
	92 ann.			164	
				92	
				256	

Hanc epocham regni Iſraelitici non plures neque pauciores annos complecti quam 256, id ex anno 15 Hiskiae, qui Sabbathicus & Iobeleus eſt irrefragabiliter demonſtrari poteſt. Cum enim hic annus 265tus ſit in epocha regni Iudae; euerſio autem regni Iſrael. in anno 6to huius regis facta ſit; epocha regni Iudae non plures neque pauciores annos quam 256 continere poteſt. Quodſi quidem omnes anni regum Iudae, vti proſtant, numerantur, eueniunt 260, quatuor nempe plures, quam in epocha numerantur, qui autem de annis Ioſaphati & Aſſariae, qui filios ſuos ante mortem in conſortium regni aſſumſerunt, decurtandi ſunt 2 Chron. XXI, 3. 2 Reg. XV, 5. 2 Chron. XXVI, 21. Cum igitur certum ſit, epocham regni Iudae vsque ad euerſionem regni Iſrael. ex 256 annis conſtare; neceſſe eſt, vt epocha regni Iſrael. ex totidem annis conſtet, ita vt nonus vltimi regis Hoſeae annus ſit 256tus. Quodſi vero annos regum regni Iſrael. cum annis 20 interregnorum inter Ierobeam & Zachariam & inter Pekah & Hoſeam colliges, habebis 262, atque ſic 6 plures annos, quam in Epocha extant, vti ſequens deſignatio oſtendit:

A.			
1 Ierobeam regnauit		22 ann.	21
2 Nadab	—	2	1
3 Baeſa	—	24	23
4 Ella	—	2	1
5 Amri	—	12	10
6 Ahab	—	22	22
7 Ahasia	—	2	2
8 Ioram	—	12	12
		98	92

B.			
9 Iehu regnauit	—	28 ann.	
10 Ioahas	—	17	
11 Ioas	—	16	
12 Ierobeam II.	—	41	
13 Interregnum	—	11	
14 Zacharias	—	1	
15 Menahem	—	10	
16 Pekaiah	—	2	
17 Pekah	—	20	
18 Interregnum	—	9	
19 Hoſeas	—	9	
		164	164
		98	92
		262	256

Hi 6 anni ſupergredientes retrahendi ſunt, vt numerus cum numero annorum epochae conueniat. Id optime fieri poteſt in columna prima a Ierobeam ad Ioram. Quoniam enim Ioram & Ahasia rex Iudae vno tempore perierunt, anni etiam vtrorumque regum vsque ad hoc temporis punctum collineare debent. Cum itaque anni collecti 6 annos ab annis regum Iudae differant, retractio illorum commode fieri poteſt ab annis Ierobeam, Nadab, Baeſa & Amri; ſic omnis difficultas facili negotio diremta & concordia horum annorum reſtituta erit.

§. 22.

Secunda periodus Iobelea hiſtorica incipit cum vndecimo cyclo Iobel. & primo anno regni Aſſae, & conſtat, vti prior, ex 490 annis, qui vsque ad initium ſeptuaginta hebdomadum Danielis pertingunt. Id quod initium huius periodi memorabile reddit, eſt magna illa reformatio, quam Aſſa ob idololatriam irreptam ſuſcepit. Anno 36 epochae regni Iſrael. Aſſa rex Iudae & Baeſa rex Iſrael. vi & armis diſceptarunt, quod vsque ad mortem huius durauit.

§. 23.

In annis regni Aſſae ſequentes reges in Iſrael fuerunt. In anno 2do Nadab, in 3 Baeſa, in 26 Ella, in 27 Simri & Amri, quorum vterque per 4 annos de regno certauit, donec Amri poſt mortem Simri anno

Aſſae

Landesbibliothek Oldenburg

Aſſae 31 ad quietam poſſeſſionem veniret & dehinc 6 annos ſolus, & reliquos duos cum filio ſuo Ahab, cui regnum tradiderat, regnaret, a quo tempore etiam anni 22 regni Ahabi numerandi ſunt, quod is demum anno 38 Aſſae ſuſcepit & 20 annos regnauit. Vxorem duxit Ieſabel, regis Sidoniae Ethbaal filiam, a qua, idololatria Baalitica in regnum introducta, fundamentum omnis mali, quod domum eius & regnum poſtea vaſtauit, iactum eſt.

§. 24.

Ioſaphat ſucceſſit patri ſuo anno 4to Ahabi non ſolum in regno, ſed etiam in zelo pro cultu diuino & republica bene inſtituenda. In annum 8vum regni ſui incidit annus Iobeleus 12mus. Anno 17 regni ſui Ahaſia eodem anno ad regnum peruenit, quo pater eius Ahab in pugna cecidit, & poſtero nondum finito periit, quo anno etiam Ioram frater eius ei ſucceſſit & 12 annos regnauit.

§. 25.

Ioram Ioſaphati filius iam in 17 anno patris ſui ſubſtitutus, anno 23 inſtitutus & poſt mortem eius demum coronatus eſt. Exinde patet, quomodo anni regni Iorami regis Iſrael cum his comparandi ſint 2 Chron. XXI, 3. 2 Reg. I, 17. 2 Reg. VIII, 16.

Ahaſia, Iorami regis Iud. filius, quem ex Athalia progenuit, patrem excepit in regno anno 12 Iorami regis Iſrael, & vix annum ſceptra tenuit, cum a Iehu ſimul cum Ioramo rege Iſrael., quem viſitauerat, trucidatus eſt. Hinc anni regum vtriusque regni nunc de nouo incipiunt.

§. 26.

Athalia, foemina imperitandi cupida, regnum poſt mortem filii occupauit, & omnem regiam ſtirpem extinxit, ſolo Ioas Ahaſiae filio infante excepto, qui Dei prouidentia conſeruatus & anno ſeptimo, Athalia trucidata, per pontificem Ioiada rex proclamatus eſt. Hic templum reſtaurauit anno Iobeleo 12.

Iehu imperium cepit eodem tempore cum Athalia & regnauit 28 annos in Iſrael. Eum ſecutus eſt Ioahas filius eius anno 23 regis Ioas. Regnauit 17 annos in multo labore cum Syriis, quare etiam filium

ſuum Ioas ſibi tres annos ante mortem, in 37mo anno regis Iud. Ioas, ſubiunxit.

§. 27.

Amazias, filius Ioas regis Iud., regnauit 29 annos & a ſubditis ſuis, quorum odium in ſe ſuſceperat, trucidatus eſt anno 13 Iobeleo. In anno 15 regni eius Ierobeam II rex in Iſrael factus, qui 41 annos & antea 12 annos cum patre regnauit.

§. 28.

Aſarias Amaziae filius 16 annos natus regnum Iud. capeſſiuit anno 16 coimperii Ierobeami & per 52 annos feliciter imperium geſſit. In anno regni ſui 26 Ierobeam moriebatur, & filius eius Sacharias non prius quam anno 38 Aſariae poſt interregnum 11 annorum ad imperium peruenit & illud tantum 6 menſes obtinuit; quippe a Sallum interfectus, hic autem a Menahem itidem poſt vnum menſem occiſus, qui tandem imperium anno 39 Aſariae obtinuit & 10 annos regnauit. Huic, anno 50 Aſariae, filius Pekaiah ſucceſſit, quem vero ſequenti anno Pekah occidit, & regnum occupauit, anno 52 Aſariae.

§. 29.

Iotham Aſariae filius cum Pekah fere eodem tempore regnum capeſſiuit, & etiam totidem annos nempe 20 regnauit, & quidem 16 ſolus, 1 cum patre & 3 cum filio ſuo Ahas.

§. 30.

Ahas filius Iothami ad imperium peruenit anno 17 regni Pekah, & regnauit 16 annos. Ad hunc, cum in bello implicitus eſſet cum rege Pekah & Rezin rege Syriae, qui toti regno interitum minabantur, maxime perterritum, propheta Ieſaias a Deo miſſus eſt, qui ei nunciaret, vt metum abiiceret & Deo confideret, quia regnum Iudaicum non prius interiturum eſſet, quam virgo filium peperiſſet, cuius nomen eſſet Immanuel. Haec magna promiſſio facta eſt 735 annos ſeu 15 cyclos Iobeleos ante Chriſtum natum.

Anno 12 regni Ahas Hoſeas poſt interregnum 9 annorum rex Iſrael. factus, ſed demum anno tertio ad poſſeſſionem peruenit, & abhinc

hinc 9 annos regnauit. Cum eo regnum Iſraelit. periit. Samaria enim a rege Aſſyriae Salmanaſſare capta & euerſa, totus populus in captiuitatem ductus eſt. Id quod accidit anno 6to Hiskiae & anno 256 aerae regni Iſraelitici.

§. 31.

Hiskias filius Ahas poſt mortem patris anno 4to Hoſeae regnum obtinuit. Sub initium anni 15 regni ſui, cum ab hoſte infenſiſſimo rege Aſſyr. Sanherib Dei auxilio liberatus eſſet, incidit in morbum grauiſſimum & cum morti proximus eſſet & Deum intenſis precibus imploraret, propheta Ieſaias ad eum a Deo mittebatur, vt ei nunciaret, ſe non ſolum ab hoc morbo conualiturum, ſed etiam adhuc 15 annos victurum eſſe. Ne vero dubitaret, promiſſionem hanc per miraculum in radiis ſolis confirmabat, vt vmbra decem lineas in horologio retrograda fieret. Annum, quo hoc accidit, fuiſſe Iobeleum, Ieſaias ipſe indicat, quando hoc pro ſigno liberationis ab Aſſyriis affert: *In hoc anno*, (qui erat 14 Hiskiae, quo Sanherib innumeris fere copiis terram inuadebat, quae terrae fruges conculcabant) *ede, quae conculcata ſunt, in poſtero, quod ſponte creſcit* 2 Reg. XIX, 29. Ex quo ſequitur, annum hunc 15 fuiſſe Sabbathicum ſeu Iobeleum, quo fruges absque ſeminatione ſponte creſcebant. Atque hic annus propterea notatu digniſſimus eſt, quia eſt medius periodi Iobeleae Iudaicae, nempe decimus quintus Iobeleus, a quo vsque ad mortem Chriſti aeque 15 anni Iobelei, perinde vt a natiuitate Abrahami vsque ad initium periodi Iobel. Iud. eiusmodi 15 anni Iobelei ſunt. Hinc Deus quoque hunc tanquam annum ſingularem & notabilem miraculo quodam in radiis ſolis notauit.

§. 32.

Manaſſes, filius improbus probi parentis, regnum cepit poſt mortem Hiskiae anno aetatis 12 & regnauit 55 annos. Ei ſucceſſit Ammon filius eius & regnauit 2 annos, quem ſecutus eſt eius filius Ioſias rex ille magnus & pius, de quo iam 300 annis ante per prophetam tempore regis Ierobeam praedictum erat, quod regna Iudae & Iſrael in cultu Dei reuniturus ſit 1 Reg. XIII, 2. Templum iterum reparauit tempore anni Iobel. 17. Mortuus eſt vulneribus, quae in pugna contra regem Aegypti Pharao Necho acceperat, anno 31 regni ſui.

§. 33.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 33.

Ioahas filius Ioaſi minor tres tantummodo menſes regnauit, & a Pharao Necho vinctus in Aegyptum ductus, & Eliakim frater maior in locum eius conſtitutus & in ſignum ſubiectionis nomine Ioiakim inſignitus eſt. Anno quarto regni ſui, Nebucadnezar rex Babyloniae contra regem Aegypti magno numero copiarum proficiſcebatur, vt vrbem Carchemim Aegyptiis eriperet; atque hac occaſione Hieroſolymam occupabat, templum ſpoliabat & multos iuuenes nobiles ſecum Babyloniam duxit, inter quos & Daniel erat. Ab hoc anno, qui eſt 3585 periodi Iobel. numerantur anni 70 captiuitatis Babylon, qui cum primo anno Cyri finiuntur. Poſt ſex annos redibat Nebucadnezar, & regem ipſum, qui ab eo defecerat, vinctum abducebat, poſtquam 11 annos regnauerat.

§. 34.

Iechonia filius Ioiakim tres tantum menſes imperium tenuit & a Nebucadnezare cum plerisque nobilibus Babylonem, ductus eſt, a quo tempore Ezechiel captiuitatem numerat. Hunc excepit Zedekia filius tertius Ioſiae, qui cum rege Aegypti Pharao Hophra foedus iniit. Hinc Nebucadnezar, a quo defecerat, iratus Hieroſolymam venit, eam poſt biennem obſeſſionem cepit, & cum templo funditus deleuit, anno 3604 periodi Iobel. Cum hoc anno & deletione vrbis & templi 390 anni peccatorum finiuntur, de quibus Ezechiel dixit c. IV, 5. & incipit magnum illud ſabbathum 70 annorum punitiuum, de quo prophetae praedixerunt Zach. I, 1. 2 Chron. XXXVI, 21. Talis exitus funeſtus erat regni, quod Deus ipſe conſtituit, propter peccata autem atrocia deleuit. Stetit hoc 470 annos a Dauide; 390 a defectione 10 tribuum, 134 ab euerſione regni Iſraelit. & 427 a fundatione templi.

§. 35.

Tertio anno poſt euerſionem Hieroſol. Tyrus a Nebucadnezare per 13 annos obſidebatur, qui poſt occupationem eius diripiebat Aegyptum & magna praeda onuſtus Babylonem redibat. Hic victoriis & diuitiis elatus, furore ſeptenni corripiebatur, a quo liberatus adhuc vnum annum magna gloria regebat, poſtquam 43 annos regnauerat.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 36.

Nebucadnezarem ſecutus eſt in regno filius eius Euilmerodach, qui Iechoniam anno 37 captiuitatis ſuae ad ſummos honores extulit. Hunc Neriglſſar anno ſecundo imperii occidit & filium ſuum Laboroſoardochum, adhuc pupillum, in regnum inſtituit; quod ipſe vt tutor per quatuor annos adminiſtrauit. Ipſo autem in praelio cum Medis interfecto, & filio eius nouem menſibus poſt quoque occiſo, Belſazer filius Euilmerodachi, qui in canone Ptolemaei Nabonadius nominatur, regnum occupat, & 17 annos regnat. Hic vltimus fuit ex regibus Babyloniae.

§. 37.

Cyrus rex Perſarum, qui in S. Scriptura Cores appellatur, ducentis annis ante a Deo praedeſtinatus, Ieſ. XLIV, 28. in ſocietate Darii Medi, qui alias Cyaxares vocatur, Babylonem obſedit, eaque per inſidias occupata, Belſazarem inopinatum & epulantem oppresſit, eoque occiſo Darium Medum in regnum inſtituit; tertio vero anno poſt, Dario mortuo, ipſe gubernacula ſuſcepit. Atque is eſt, qui captiuitatem Iudaeorum ſecundum praedictionem Dei ſoluit, cum aeque 70 anni completi eſſent, anno 3655 periodi Iobeleae.

§. 38.

Succeſſor Cyri erat filius eius Cambyſes, qui apud Eſram Ahasuerus nominatur. Hic templi aedificationem impulſu Samaritanorum interdicebat, id quod etiam ſucceſſor eius Smerdes, quem Eſra Arthaſaſtham nominat, fecit. Cum vero Darius Hyſtaspis 8 annos poſt mortem Cyri ad imperium veniſſet; & Iudaei inſtinctu prophetarum Haggai & Zachariae aedificationem templi apud eum ſtrenue vrgerent: is non ſolum permiſit, ſed etiam multum auxilii ad opus perficiendum attulit. Inceptum hoc aedificium ſacrum anno ſecundo Darii, & ſexto anno conſummatum, magna ceremonia inaugurabatur, d. 3 menſis Adar anno 3674 periodi Iobeleae, 70 annos poſt excidium prioris templi & $7 \times 70 = 490$ poſt conſummationem eiusdem. Sequens annus 3675 erat annus 19 Iobeleus & 133 Sabbathicus, annus nempe magnus remiſſionis, qua a ſeruitute liberati ad quietam terrae poſſeſſionem redierant. Sic enim cum hoc anno anni deuaſtationis praedeſtinati, & Sabbathum

 magnum

Landesbibliothek Oldenburg

magnum punitiuum clauduntur 2 Chron. XXXVI, 21. Zach. I, 1. c. VII, 5. Tam accurate omnia cum Iobelea & Sabbathica ſupputatione conueniunt, vt coecus eſſet, qui hic non cognoſceret prouidam circa tempora, ad res geſtas Iudaeorum ordinandas, Dei curam.

Eodem anno 6to Darius Babylonem, quae contra eum rebellauerat, aſtu Zopyri occupauit & muris ad dimidium dirutis, ac portis aeneis orbatis, eam ita vaſtauit, vt haec munitiſſima & ſplendidiſſima vrbs temporibus poſteris in vaſtam ſolitudinem conuerſa ſit, ſecundum praedictiones prophetarum Ier. L, 51. c. XXV, 12. Ieſ. XLVII. Regnauit Darius ſecundum Marmora Arundeliana annos 28, qui etiam optime conueniunt cum chronologia Biblica & Iobelea.

§. 39.

Darium excepit Xerxes filius eius, qui in libro Eſther Ahasuerus nominatur. Regnauit 21 annos. Tertio anno imperii conuocabat omnes regni ſui proceres, ſine dubio, vt cum eis de expeditione, quam verſus Graecos ſuſcipere volebat, deliberaret, & magnificentiam ſuam oſtenderet. His epulum ſplendidiſſimum per 180 dies dabat, quo vxorem ſuam Vaſthi immorigeram publice repudiauit. Anno quinto, qui erat decimus poſt pugnam Marathoniam, ſuſcepit expeditionem verſus Graecos copiis fere innumeris; a quibus tamen & mari & terra caeſus, in Aſiam reuerſus, omnia templa deorum Beli, templo ampliſſimo non excepto, euertit; quo facto prophetiae impletae ſunt Ieſ. LI, 9. Ier. LI, 44. 47. 52. L, 2. Poſt reditum, anno regininis ſeptimo, Eſtherem vxorem duxit, quae poſtea anno eius imperii 12 interceſſione ſua genus ſuum a conſiliis Hamani perditis, & ab internecione vindicauit; in cuius liberationis memoriam Iudaei diem 14 menſis Adar feſtum celebrant. Facta eſt haec liberatio eodem die anni 3708 per. Iobel.

§. 40.

Artaxerxes Longimanus, qui Artaſaſtha ab Eſra nominatur 41 annos regnauit. Is eſt, qui ſeptimo anno imperii Esram cum mandato Hieroſolymam miſit, vt cultum Dei & rempublicam Iudaeorum ordinaret Eſr. VII, 11. 12. Anno 20 regiminis eius Nehemias denuo mandatum ſeu potius veniam ab eo accepit, muros, aedificia & plateas vrbis Hiero-

Landesbibliothek Oldenburg

Hieroſolymae perficiendi. Quoniam igitur ambo haec mandata ad vnum finem reſpiciebant, vrbem nempe plenarie reficiendi, & prius, quod Esrae datum, proprie formam mandati habebat; alterum vero potius permiſſio quam mandatum erat, hinc 70 hebdomades annales, ſeu anni Sabbathici, optime a primo numerantur, quibus apud Danielem cap. IX tempus aduentus & mortis Meſſiae & euerſionis reipublicae Iudaicae accurate determinatur.

§. 41.

Hunc terminum initialem huius periodi, quam periodum Iobeleam Danielis voco, eſſe verum, id non ſolum ex cohaerentia hiſtoriae; ſed & imprimis ex characteribus & coniunctione cum periodo Iobelea ad oculum demonſtrari poteſt. Septimus annus Artaxerxis, quo hoc mandatum exiit, eſt annus Iobeleus 20, ſeu annus 3724 periodi Iobel. cum quo ſecunda ſectio periodi hiſtoriae Iudaicae 490 annorum clauditur, & eſt ſimul 70mus poſt captiuitatem a Cyro ſolutam. A condito mundo eſt 76tus annus Iobeleus, ſeu annus 3724 periodi Iobeleae & quod memoratu dignum, cum hoc anno omnes fere cycli temporum, vti cyclus Iobeleus, Sabbathicus, ſolis, lunae & epactarum tam Iulianarum, quam tropicarum clauduntur, vti ſupra cap. I. §. 25 & 26 iam indicatum & demonſtratum eſt, atque ſic, vti in primo anno mundi, denuo incipiunt.

§. 42.

Cum itaque cum anno 3724, qui eſt annus ſeptimus Artaxerxis, fere omnes cycli temporum claudantur, & cum 3725to, qui eſt octauus annus Artaxerxis, denuo incipiant, atque ita noua periodus temporum exiſtat, quae priori ab initio mundi inchoatae plane ſimilis eſt; periodus autem Danielis noua, ſingularis & a Deo ipſo reuelata periodus ſit: hinc certiſſime concludi poteſt, annum octauum Artaxerxis ſeu 3725tum per. Iobel. eſſe terminum initialem periodi Danielis.

§. 43.

Haec periodus Danielis eſt vera periodus Iobelea; cum periodo Iobel. tam mundana quam Iudaica aequaliter procedit; conſtat ex meris annis Sabbathicis & Iobeleis; &, quod mirum, haec periodus tot

annos in ſe complectitur, quot anni Sabbathici a condito mundo vsque ad initium eius effluxerunt, nempe 532: nam 7 x 532 conficiunt 3724 annos & a 533 cyclo Sabbathico haec periodus initium ſumit.

§. 44.

Mutationes, quae in hac periodo contigerunt, angelus qui Danieli hanc periodum reuelauit, in tria temporis ſegmenta diuidit. Prius eſt ſeptem annorum Sabbathicorum ſeu 49 annorum communium, qui conſtituunt vnum cyclum Iobeleum. In hoc tempore muri, aedificia & plateae vrbis Hieroſol. in priſtinum ſtatum reſtituerentur. Secundum ſegmentum continet 62 ſeptimanas = 434 annos. In fine horum Chriſtus dux vitae truculenta morte extingueretur, vt non amplius illis in auxilium foret. Tertium ſegmentum continet vnam adhuc ſeu vltimam ſeptimanam. In hac multi qui in Chriſtum crederent in foedere cum ipſo inito confirmarentur. In medio autem ſeptimanae ſeu ante decurſum eius ſacrificia ceſſarent, & templum a populo ethnici ducis profanatum cum populo & terra in plenaria deſolatione iacerent, eaque deſolatio ſecundum Dei decretum vsque ad finem mundi perduraret.

§. 45.

Ex hoc praeſagio angeli apparet, periodum iſtam, quam angelus definit, cum ipſa deſolatione templi, vrbis & terrae finituram eſſe. Cum autem periodus Iobelea 490 annorum ſeſe cum anno mortis Chriſti 4214 claudat, ad periodum Danielis adhuc ſupplementum 42 annorum adiiciendum eſt, vt ad euerſionem & deſolationem praedictam pertingat. Id etiam commode fieri poteſt, ſi vltima ſeptimana, quam angelus a caeteris ſeparat, & tanquam peculiarem atque ab aliis diuerſam conſiderat, pro ſeptimana magna nempe 7 x 7 = 49 annorum ſumitur. Hoc facto periodus conſtabit ex 532 annis, & ſimilis eſt periodo ſolis & lunae Dionyſiacae vid. ſupra c. I. §. 28. Quae periodus cum praeciſe ſepties a condito mundo vsque ad initium periodi Danielis circumuoluta ſit, quid euidentius eſſe poteſt, quam octauam periodum eſſe iſtam periodum Danielis hebdomadalem? Et ſic quoque omnia praedicta angeli quadrant. Nam poſt 62 ſeptimanas Chriſtus extinctus eſt in vltima ſeptimana Iobelea. In vltima vero hebdomade magna Danielis 49 annorum multi ad fidem in Chriſtum conuerſi & in foedere confirmati, &

prius

prius quam haec ſeptimana clauderetur, euerſio & deſolatio vrbis, templi & terrae totius facta, & in fine illius, qui cadit in 4256 annum per. Iob. omnia deſolata apparuerunt.

§. 46.

Caeterum haec periodus Danielis hebdomadalis ſingulare prouidentiae diuinae circa eccleſiam ſuam teſtimonium perhibet. Cum enim ab hoc tempore tam relationes biblicae, quam prophetiae & chronologia ceſſent; Deus huic temporis interuallo cum hac ſingulari periodo ſolis & lunae proſpexit, vt eſſet quaſi filum chronologicum vsque ad conſummationem & impletionem omnium prophetiarum & promiſſionum, & vt ſimul certum characterem temporis aduentus Meſſiae, eius mortis & inſequentis plenariae euerſionis reipublicae iudaicae exhiberet.

§. 47.

Artaxerxem in regno ſecutus eſt Darius Nothus, qui 19 annos regnauit. Annus 15 regni eius erat annus Iobeleus 21, cum quo anni primarum ſeptem ſeptimanarum periodi Daniel. clauduntur. Succeſſor eius fuit Artaxerxes Mnemon, qui 46 annos regnum tenuit. In vltimis annis regni ſui Iudaei crudeliſſimam perſecutionem a Baioce eius Dynaſta perpeſſi ſunt, quae ſeptem annos durauit & cum anno Iobeleo 22 ceſſauit. Eiusmodi perſecutio etiam eos preſſit, cum Artaxerxes Ochus, qui 21 annos regnauit, in expeditione contra Phoenicios & Aegyptios cum copiis ſuis terram Iudaeam pertranſiret. Ochi ſucceſſor erat Arſes, qui tantum 2 annos regnauit. Vltimus Perſarum rex erat Darius Codomannus, quem Alexander Magnus tribus proeliis vicit, & totum Perſarum regnum occupauit. Moriebatur Alexander anno ſexto, poſtquam Babylonem ceperat, anno period. Iobel. 3858. Poſt eius deceſſum duces eius regna ſubacta inter ſe diſpertiebantur. Seleucus Babyloniam cepit anno 12 poſt mortem Alexandri, anno 3870 per. Iobel., & ſimul Perſiam, Mediam & Syriam ſubegit, a quo anno aera Seleucidarum incipit, ad quam in libris Maccabaeorum anni numerantur. Sequens annus 3871 eſt annus Iobeleus 23.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 48.

Sequuntur nunc reges Syriae, quorum nomina & annos regiminis tantum afferam ad rimam chronologiae vsque ad duces Iudaeorum explendam.

	3869 Per. Iob.
Seleucus regnauit vt Rex Syriae — —	32
Antiochus Soter — — —	19
Antiochus Theos — — —	15
Seleucus Callinicus — — —	20
Seleucus Ceraunus — — —	3
Antiochus Magnus — — —	36
Seleucus Philopator — — —	11
Antiochus Epiphanes — — —	12
Antiochus Eupator — — —	2
Demetrius Soter — — —	9
Alexander Bala — — — —	7
Demetrius Nicator — — —	2
Antiochus VI. — — —	1
	4038 Per. Iob.

§. 49.

Simon primus dux & pontifex Iudaeorum a populo communi ſuffragio electus anno aerae Seleuc. 170 & 4039 period. Iobel. & pacifice magna cum gloria 8 annos regnauit, & a genero ſuo Ptolemaeo per inſidias trucidatus eſt, anno 4046 period. Iobel. qui annus ſecundum Ioſephum Sabbathicus erat.

Iohannes Hyrcanus Simonis filius ſucceſſit patri & populum a iugo Syrorum plane liberauit. Occupauit etiam Sichem, & templum Samaritanorum in monte Garizim diruit. Subiugauit quoque Edomitas & ad religionem Iudaeorum amplectendam impulit. Regnauit 31 annos.

Ariſtobulus filius natu maior patrem ſecutus & primus poſt captiuitatem fuit, qui titulum regis aſſumſit, 484 annos poſt captiuitatem Iechoniae, vt Ioſephus & Euſebius teſtantur. Regnauit autem tantum vnicum annum.

§. 50.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 50.

Alexander Iannaeus imperium 27 annos magna crudelitate geſſit & populum contra ſe rebellem fecit. Poſt mortem eius Alexandra vxor eius regimen geſſit 6 annos, & filium natu maiorem Hyrcanum pontificem conſtituit; qui vero poſt mortem matris fratri Ariſtobulo pontificatum ſimul cum regno cedere & ad Aretam Arabiae regem fugere coactus eſt. Hoc accidit anno Iobel. 28. 4116 period. Iobel. quae discordia fundamentum lapſus reipublicae Iudaicae poſuit. Cum enim Pompeius Syriam Romanis ſubiugaſſet, Hyrcanus ad eum confugit, & eius opeHieroſolymam occupauit anno olymp. 714, Vrbis Romae conditae 691 & period. Iobel. 4119. Idem vero erat principium inſequentis Romanorum poteſtatis in Iudaeos. Cum enim poſtero tempore Iulius Caeſar principatum obtineret, conſtituit Antipatrem Herodis patrem ob officia praeſtita praeſidem Iudeae, Hyrcanum autem in ducatu & pontificatu confirmauit. Is Antipater poſtea filium ſuum maiorem Phaſelum regioni Iudeae, Herodem vero filium minorem regioni Galileae praefecit: Ariſtobulus autem frater Hyrcani Romae veneno extinctus eſt.

Poſtero tempore Herodes Mariamnen Ariſtobuli neptem ſibi matrimonio iunxit, vt ſe cum regia ſtirpe vniret & propiorem acceſſum ad regiam dignitatem haberet. Antigonus vero Ariſtobuli filius Hieroſolymam ope Parthorum occupauit, annos 23 poſtquam pater abrogatus erat, & Hyrcanum amputatis auribus, in Parthiam miſit. Quo facto Herodes Romam profectus, auxilium contra Parthos & ſibi regium titulum conciliauit anno Olymp. 737 & V. R. C. 714, per. Iob. 4142. His impetratis in Iudaeam reuerſus & auxilio romani ducis Soſii Hieroſolymam expugnauit, Antigonum captum truncauit, & regiam poteſtatem ſibi vindicauit, tres annos poſtquam regium titulum acceperat, anno periodi Iobel. 4145. Et ſic Aſmonaeorum regnum, quod ſecundum Ioſephum 126 annos a Iuda Maccabaeo durauerat, deſiit. Regnauit Herodes multa crudelitate per annos 37. Vt autem populum ſibi infenſum leniret, templum amplificauit & ſplendide exornauit, vt Salomoni regi ſimilis videretur. Incepit hoc opus ſecundum Ioſephum anno 19 imperii & duobus annis & 6 menſibus conſummauit, anno periodi Iobeleae 4165, qui eſt annus Iobeleus 29. Miſere mortuus eſt circa paſcha anni regiminis 38, periodi Iobeleae 4182.

§. 51.

Landesbibliothek Oldenburg

§. 51.

Tempore regis Herodis & quidem anno proximo ante mortem eius Chriſtus dux noſtrae ſalutis natus eſt, anno 4to Olymp. 194, V. C. 747, per. Iul. 4713. per Iobel. 4181. Hoc patet ex tempore aduentus magorum & infanticidii Herodis. Is enim ſtatim poſt diſceſſum Magorum omnes infantes Bethlehemi, qui biennes & infra erant interfici iuſſit, iuxta tempus, quod accurate a magis explorauerat, quo ſtella eis apparuiſſet. Cum itaque ſtella eodem tempore, quo Chriſtus natus eſt, Magis apparuerit, ſequitur inde, Chriſtum iam annum vnum natum fuiſſe, cum Magi Hieroſolymam venirent. His obſtare videtur, quod Maria cum infante poſt purificationem non Bethlehemum ſed Nazarethum, ſe contulerit Luc. II, 39. Verum nullibi dicitur, Magos Bethlehemi infantem inueniſſe; ablegabantur quidem ab Herode Bethlehemum, vt ibi infantem explorarent: illi autem, cum extra Hieroſolymam ſtellam iterum viderent, quae eis tanquam viae dux praeibat, ſequebantur non Herodis inſtructionem ſed ſtellae ductum, quae eos eo ducebat, quo infans erat, nempe Nazarethum.

§. 52.

Annus ante mortem Herodis eſt 4181tus periodi Iobel. atque hunc eſſe annum natiuitatis Chriſti, adhuc ex aliis argumentis probandum eſt. Cum enim hic annus centrum quaſi chronologiae biblicae ſit, in quo omnia tempora collineant, neceſſe eſt, vt rite demonſtretur, hunc & non alium eſſe annum natiuitatis Chriſti. Id vero ex annis muneris inchoati & mortis Chriſti optime demonſtrari poteſt.

§. 53.

Annus, quo Chriſtus munus ſuum propheticum inchoabat, erat 46tus poſtquam Herodes templum ſplendide exornauerat, & a quo tempore ſemper aliquid ſuperaedificatum eſt; ſic enim verba Iudaeorum interpretanda ſunt, quibus Chriſto in primo paſchate muneris ſui reſpondebant: Hoc templum per 46 annos aedificatum eſt, id enim non de aedificatione Herodis, quae vt §. 50 dictum, annis duobus & ſex menſibus perfecta eſt, ſed de ſuperaedificatione & exornatione, quae per 46 annos vsque ad id tempus durauit, intelligendum eſt. Quodſi nunc anno periodi Iobel. 4165, quo aedificatio Herodis conſummata fuit, addas

addas 46 annos, veniunt 4211, qui vero idem annus eſt, quo Chriſtus incepit docere; ſi ab hoc ſubtrahis 30 annos, quos Chriſtus natus erat, cum munus ſuum adiret Luc. III, 23. manent 4181 pro anno natiuitatis. Idem aliter oſtendi poteſt. Anno 15 imperatoris Tiberii, Iohannes incipiebat docere Luc. III, 1. Chriſtus vero anno ſequenti nempe 16to Tiberii munus ſuum adiit. Is autem annus ſecundum canonem Ptolemaei eſt 777 ann. aerae Nabonaſſ. His ad 3434, terminum initialem huius aerae additis, eueniunt 4211, a quibus 30 annis ſubtractis, remanent 4181. Atque id etiam conuenit cum Petauii aliorumque recentiorum chronologorum ſupputatione, qui annum natiuitatis Chriſti 4713 periodi Iul. ſtatuunt, a quibus ſi ſubtrahis 532 manent 4181 periodi Iobeleae pro anno natiuitatis Chriſti.

§. 54.

Alterum argumentum ab anno mortis & crucifixionis Chriſti 4214 deſumitur. Hic annus certis characteribus inſignitur:

1) debet eſſe vltimus in periodo Iobelea Iudaica,

2) ſequatur poſt 69 ſeptimanam Danielis, poſt quam Chriſtus ſecundum Danielem excidendus erat,

3) paſcha ſeu 14tus Niſan in feriam 5tam incidat, qua Chriſtus paſchalem agnum cum diſcipulis comedit & 6ta crucifixus eſt,

4) ſit trigeſimus quartus currens aetatis Chriſti,

5) ſit 4tus in 202ta Olymp. quo ſecundum teſtimonium Phlegontis, tanta ecclipſis ſolis extitit, vt ſexta diei hora, dies in noctem obſcuriſſimam verſus ſit.

Hi characteres in nullum alium, quam in 4214tum periodi Iobeleae quadrant: hic enim 1) eſt annus 30 & quidem vltimus Iobeleus in periodo Iobelea Iudaica, cum quo morte Chriſti facta omnia conſummata & prophetiae impletae ſunt,

2) eſt ſeptimus annus poſt 69 ſeptimanam annalem Danielis, poſt quam Chriſtus ſecundum praedictionem excidendus & morte atroci afficiendus erat,

3) paſcha, quod d. 14 menſis Niſan celebrandum erat, & quod Chriſtus cum diſcipulis ſuis die ante mortem ſuam celebrauit, incidit in hoc anno in feriam 5tam, quae eadem eſt, qua Chriſtus agnum paſchalem cum diſcipulis ſuis comedit: patet hoc ex epacta anni 4214 tropica XIV & litt. Dom. B. ſecundum illam enim nouilunium menſis Niſan huius anni cadit in 15 April, & dies 14tus abhinc in 28 April, cuius littera characteriſtica eſt F. quae a B. numerata indicat feriam 5tam,

4) eſt porro hic annus trigeſimus quartus aetatis Chriſti; anno enim 30 aetatis ſuae Chriſtus munus ſuum adiit; anno 31 ad primum paſcha, anno 32 ad ſecundum, anno 33 ad tertium Hieroſolymam peruenit, & anno 34 in quarto paſchate crucifixus eſt, quodſi nunc 33 annos retronumeras a 4214, incides in 4181, qui eſt annus natiuitatis,

5) idem annus 4214 eſt annus 4 Olymp. 202 ſeu 808 eius aerae currens. Si enim hos numeros 808 addis ad 3406, qui eſt annus initialis aerae Olymp. habebis 4214.

 §. 55.

§. 55.

Anno igitur natiuitatis itemque mortis Chriſti determinato, omnes alii ſequentes anni ſecundum illum determinari poſſunt. Iam ante dictum & probatum eſt, periodum Iobeleam Iudaicam cum anno mortis Chriſti clauſam eſſe; ſuperſunt itaque ad euerſionem reipublicae Iudaicae & plenariam terrae Iudeae deuaſtationem adhuc 42 anni, qui nempe vltimam ſeptimanam annorum magnam Danielis cum ſeptem annis vsque ad mortem Chriſti iam effluxis perficiunt. In his annis 42 magnus numerus Iudaeorum ac gentilium per praedicationem Euangelii ad fidem in Chriſtum conuerſus, fideles autem in fide & foedere confirmati ſunt. Cum autem plerique Iudaeorum in incredulitate & pertinacia ſua perſeuerarent, Deus tandem repugnantiae illorum pertaeſus, eos in perniciem plenariam dedit. Anno enim 65 p. C. nat. bellum cum Romanis ex improuiſo conflatum eſt. Nam Ceſtio Floro Romanorum praeſide crudeliter in Iudaeos imperante, illi ad arma ſe contulerunt, & cum contra Ceſtium Gallum Syriae praeſidem, qui ad ſedandam rebellionem venerat, aliquoties feliciter pugnaſſent, atque ferociores facti eſſent, Nero imperator Flauium Veſpaſianum cum magno exercitu miſit, qui mox totam Galilaeam ſubegit, & ipſum Ioſephum praeſidem huius regionis cepit. Nerone autem eodem tempore mortuo, Veſpaſianus, imperator creatus, filio ſuo Tito imperium militare dedit. Hic anno 70 p. C. n. ipſo paſchatis feſto, cum magnus confluxus hominum in vrbe eſſet, Hieroſolymam obſedit, & poſt quatuor menſes primo templum & deinde vrbem expugnauit & plane deleuit, anno periodi Iobeleae 4251; reliquos quinque annos Romani vaſtatione totius terrae conſumebant, vt anno vltimo periodi Danielis 4256 deſolatio conſummata eſſet. Atque hic quidem periodus Iobelea hiſtorica clauditur; chronologica autem, vti cum principio mundi incepit, ſic ad finem mundi vsque continuat, atque hinc etiam omnes res geſtae ſequentium temporum ad eam tanquam ad normam perfectiſſimam adornari & diſponi poſſunt. Vt autem ratio huius diſpoſitionis eo magis appareat, totam periodum Iobeleam Iudaicam in ſequentibus tabulis chronologico-hiſtoricis ſecundum ordinem cyclorum Iobeleorum delineaui & ob ſynchroniſmum aeram Olympiacam, Romanam & Nabonaſſaream cum memorabilibus temporum ſegmentis ex hiſtoria profana adieci, vt hic totum chronologiae hiſtoricae antiquioris ambitum, vno quaſi intuitu colluſtrare, & ſimul ſacrae & profanae chronologiae concentum perſpicere poſſis.

Caeterum totum opus chronologiae Iobeleae ſummi laboris, quod in his paginis praeliminando quaſi in compendium retraxi, quamquam accuratiſſimum tempora & annos ſecundum ſolem & lunam dimetiendi modum proponat, ea propter non confeci, vt nouam quaſi praeſentium & futurorum temporum in conſtituendis annis methodum proponam: ſed vt potius clariſſime eluceat, chronologiam Biblicam perfectiſſimam & vere fundamentalem, nec non ab omnibus erroribus verisque contradictionibus mundam eſſe; id quod ad probandam ſacrarum litterarum diuinam originem, magnum pondus addere, nemo his intellectis dubitabit.

Tabula

Landesbibliothek Oldenburg

Annus Iobel.	Cycl. Iob. I		II		III		IV	
1	1	Ioſua 2745	1	Seruitus ſub Cuſan	2	2843	13	2892
2	2	25 M. C.	2	8	3		14	
3	3		3		4		15	
4	4		4		5		16	
5	5		5		6		17	
6	6		6		7		18	
7	7	2751	7	2800	8	2849	19	2898
8	8		8		9		20	
9	9		1		10		1	quies omnium tri-
10	10		2	quies ſub Athniel	11		2	buum ſub De-
11	11		3	40	12		3	bora & Barak
12	12		4		13		4	40
13	13		5		14		5	
14	14	2758	6	2807	15	2856	6	2905
15	15		7		16		7	
16	16		8		17		8	
17	17		9		18		9	
18	18		10		1	quies omnium tri-	10	
19	19		11		2	buum ſub Ehud	11	
20	20		12		3	20	12	
21	21	2765	13	2814	4	2863	13	2912
22	22		14		5		14	
23	23		15		6		15	
24	24		16		7		16	
25	25		17		8		17	
26	1	Seniores	18		9		18	
27	2	24	19		10		19	
28	3	2772	20	2821	11	2870	20	2919
29	4		21		12		21	
30	5		22		13		22	
31	6		23		14		23	
32	7		24		15		24	
33	8		25		16		25	
34	9		26		17		26	
35	10	2779	27	2828	18	2877	27	2926
36	11		28		19		28	
37	12		29		20		29	
38	13		30		1	Seruitus tribuum	30	
39	14		31		2	transmontan,	31	
40	15		32		3	ſub Iabin	32	
41	16		33		4	20	33	
42	17	2786	34	2835	5	2884	34	2933
43	18		35		6		35	
44	19		36		7		36	
45	20		37		8		37	
46	21		38		9		38	
47	22		39		10		39	
48	23		40		11		40	finis 80. an. quietis.
49	24	2793	1	Seru. ſub Moabitis	12	2891	1	Seru. ſub Midianit.
				18				7

Landesbibliothek Oldenburg

Annus Iobel.	Cycl. Iob. V			VI			VII					
1	2		2941	1	Thola	2990	5	12			3039	
2	3		M. C.	2	23		6	13				
3	4			3			1	Ebzan. 7				
4	5			4			2	15				
5	6			5			3	16				
6	7			6			4	17				
7	1	quies ſub Gi-	2947	7		2996	5	18			3045	
8	2	deon 40 ann.		8			6	19				
9	3			9	Troia euerſa	2998	7	20				
10	4			10			1	Elon 10	1	Simſon 20 Seruitus ſub		1
11	5			11			2	22	2	Philiſtaeis		2
12	6			12			3	23	3	40		3
13	7			13			4	24	4			4
14	8		2954	14		3003	5	25	5		3052	5
15	9			15			6	26	6			6
16	10			16			7	27	7			7
17	11			17			8	28	8			8
18	12			18			9	29	9			9
19	13			19			10	30	10			10
20	14			20			1	Abd. 8	11			11
21	15		2961	21		3010	2	32	12		3059	12
22	16			22			3	33	13			13
23	17			23			4	34	14			14
24	18			1	Iair		5	35	15			15
25	19			2	22		6	36	16			16
26	20			3			7	37	17			17
27	21			4			8	38	18			18
28	22		2968	5		3017	—	39	19		3066	19
29	23			6			—	40	20	Eli & Simſon pereunt.		20
30	24			7			1	Samuel				21
31	25			8			2	27				22
32	26			9	Seruit. ſub Ammonit.		3					23
33	27			10	18		4					24
34	28			11			5					25
35	29		2975	12		3024	6				3073	26
36	30			13			7					27
37	31			14			8					28
38	32			15			9					29
39	33			16	1 Eli pontifex		10					30
40	34			17	2 40		11					31
41	35			18	3		12					32
42	36		2982	19	4	3031	13				3080	33
43	37			20	5		14					34
44	38			21	6		15					35
45	39			22	7		16					36
46	40			1	Iephta 6		17					37
47	1	Abimelechi tyrannis		2	9		18					38
48	2			3	10		19					39
49	3	liberatio	2989	4	11 liberat. ab Amm.		20	Liberat a Seru. Philiſt.				40

Ann. Iob.	Cycl. Iob. VIII		IX		X		
1	21 Samuel	3088	3	3137	12 Salomo	3186 templ. inauguratum	
2	22	M. C.	4		13		
3	23		5		14		
4	24		6		15		
5	25		7		16		
6	26		8		17		
7	27	3094	9	3143	18	3192	
8	1 Saul 40		10		19		
9	2		11		20		
10	3		12		21		
11	4		13		22		
12	5		14		23		
13	6		15		24		
14	7	3101	16	3150	25	3199	
15	8		17		26		
16	9		18		27		
17	10		19		28		
18	11		20		29		
19	12		21		30		
20	13		22		31		
21	14	3108	23	3157	32	3206	
22	15		24		33		
23	16		25		34		
24	17		26		35		
25	18		27		36 Siſak R. Aegypt.		
26	19		28		37		
27	20		29		38		
28	21	3115	30	3164	39	3213	
29	22		31		40 Reges regni Iud.		Reges regni Iſrael.
30	23		32		1 Rehabeam		1 Ierobeam
31	24		33		2 17		2 22
32	25		34		3		3
33	26		35		4		4
34	27		36		5		5
35	28	3122	37	3171	6	3220	6
36	29		38		7		7
37	30		39		8		8
38	31		40		9		9
39	32		1 Salomo 40		10		10
40	33		2		11		11
41	34		3		12		12
42	35	3129	4 fundacio templi	3178	13	3227	13
43	36		5		14		14
44	37		6		15		15
45	38		7		16		16
46	39		8		17		17
47	40		9		1 Abiam.		18
48	1 Dauid 40		10		2 3		19
49	2	3136	11 Conſummatio templi	3185	3	3234	20

Annus Iobel.	Cycl. Iob. XI — Reges r. Iud.		Reges r. Iſrael	Cycl. Iob. XII — Reg. r. Iud.		Reges r. Iſrael.
1	1 Aſa 41	3235	21	9	3284	12
2	2	M.C.	22 1 Nadab 2	10		13
3	3		2 1 Baeſa 24	11		14
4	4		2	12		15
5	5		3	13		16
6	6		4	14		17
7	7	3241	5	15	3290	18
8	8		6	16		19
9	9		7	17		20
10	10		8	18		1 Ahaſia
11	11		9	19		2 2
12	12		10	20		1 Ioram
13	13		11	21		2 12
14	14	3248	12	22	3297	3
15	15		13	23 Ioram 1		4
16	16		14	24 inſtit. 2		5
17	17		15	25 8 3		6
18	18		16	4 coron tus		7
19	19		17	5 5		8
20	20		18	6		9
21	21	3255	19	7	3304	10
22	22		20	8		11
23	23		21	1 Ahaſia 1		12
24	24		22	1 Athalia 6		1 Iehu
25	25		23	2		2 28
26	26		24 1 Ella 2	3		3
27	27		2 1 Amri 12	4		4
28	28	3262	2 Simri 4	5	3311	5
29	29		3	6		6
30	30		4	1 Ioas		7
31	31		5 Amri Solus 6	2 40		8
32	32		6	3		9
33	33		7	4		10
34	34		8	5		11
35	35	3269	9	6	3318	12
36	35		10	7		13
37	37		11 Ahab Subſtitutus	8		14
38	38		12 22	9		15
39	39		1 Ahab Coronatus	10		16
40	40		2 20	11		17
41	41		3	12		18
42	1 Ioſaphat 25	3276	4	13	3325	19
43	2		5	14		20
44	3		6	15		21
45	4		7	16		22
46	5		8	17		23
47	6		9	18		24
48	7		10	19		25
49	8	3283	11	20	3332	26

Annus

Landesbibliothek Oldenburg

Annus Iobel.	Cycl. Iob. XIII Reg. r. Iud.		Reges r. Iſrael.		Aera Olymp.	Aera Roman	Cycl. Iob. XIV Reg. r. Iud.		Reges r. Iſrael.	
1	21	3333	27				1	Aſarias	16	
2	22	M.C.	28				2	52	17	
3	23		1	Ioahas			3		18	
4	24		2	17			4		19	
5	25		3				5		20	
6	26		4				6		21	
7	27	3339	5				7	3388	22	
8	28		6				8		23	
9	29		7				9		24	
10	30		8				10		25	
11	31		9				11		26	
12	32		10				12		27	
13	33		11				13		28	
14	34	3346	12				14	3395	29	
15	35		13				15		30	
16	36		14				16		31	
17	37		15	Ioas ſubſtitut.			17		32	
18	38		16				18		33	
19	39		17				19		34	
20	40		1	Ioas coronatus			20		35	
21	1	Amazias 29	2	16			21	3402	36	
22	2		3				22		37	
23	3		4				23		38	
24	4		5				24		39	
25	5		6		1		25	3406	40	
26	6	Sardanapalus rex	7		2		26		41	
27	7	Aſſyr. interit.	8		3		27		1	Interregnum
28	8	3360	9		4		28	3409	2	11
29	9		10		5		29		3	
30	10		11		6		30		4	
31	11		12		7		31		5	
32	12		13		8		32		6	
33	13		14		9		33		7	
34	14		15		10		34		8	
35	15	3367	16	1 Ierobeam II	11		35	3416	9	
36	16		2	41	12		36		10	
37	17		3		13		37		11	
38	18		4		14		38		1	Saccharias
39	19		5		15		39	Phul R. Aſſyr.	1	Sallum
40	20		6		16		40		1	Menahem
41	21		7		17		41		2	10
42	22	3374	8		18		42	3423	3	
43	23		9		19		43		4	
44	24		10		20		44		5	
45	25		11		21		45		6	
46	26		12		22		46		7	
47	27		13		23		47		8	
48	28		14		24	1	48	3429	9	
49	29	3381	15		25	2	49	3430	10	

Landesbibliothek Oldenburg

Cycl. Iob. XV | Cycl. Iob. XVI

Annus Iob.	II aer Ol.	II aer Rom.	Aera Nabonaſſ.	Menſ. Thot initium	Reg. r. Iud.	Reg. r. Iſrael.	II aet Ol.	II aer Rom.	II aer Nabo	m. Thot in	Reg. r Iud.	Varia
1	26	3			50 3431	1 Pekaia	75	52	46	febr.	16 Hiskias	3480
2	27	4			51 M.C.	2 2	76	53	47	15	17	
3	28	5			52 1 Iotham	1 Peka	77	54	48		18	
4	29	6			2 16	2 20	78	55	49		19	
5	30	7	1	Febr.	3 3435	3	79	56	50	14	20	
6	31	8	2		4	4	80	57	51		21	
7	32	9	3	26	5 3437	5	81	58	52		22	3486
8	33	10	4		6	6	82	59	53		23	Tarentum cond.
9	34	11	5		7	7	83	60	54	13	24	
10	35	12	6		8	8 Tiglatpil.	84	61	55		25	
11	36	13	7	25	9	9 R. Aſſ.	85	62	56		26	
12	37	14	8		10	10	86	63	57		27	
13	38	15	9		11	11	87	64	58	12	28	
14	39	16	10		12 3444	12	88	65	59		29	3493
15	40	17	11	24	13	13	89	66	60		1 Ma-	
16	41	18	12		14	14	90	67	61		2 naſſes	
17	42	19	13		15	15	91	68	62	11	3 55	
18	43	20	14	23	16	16	92	69	63		4	
19	44	21	15		1 Ahas	17	93	70	64		5	- - 3498
20	45	22	16		2 16	18	94	71	65		6	Epocha Archontum
21	46	23	17		3 3451	19	95	72	66	10	7	Athenienſ.
22	47	24	18	22	4	20	96	73	67		8	bellum Meſſ. II
23	48	25	19		5	1 Interregn.	97	74	68		9	Aſſarhaddon R. Bab.
24	49	26	20		6	2 9	98	75	69		10	
25	50	27	21		7	3	99	76	70	9	11	
26	51	28	22	21	8	4	100	77	71		12	
27	52	29	23		9	5	101	78	72		13	
28	53	30	24		10 3458	6 Salmanaſſ.	102	79	73		14	3507
29	54	31	25		11	7 (R. Aſſ.	103	80	74	8	15	
30	55	32	26	20	12 Senechus	8 Hoſeas	104	81	75		16	
31	56	33	27		13 R. Aeg.	9 inſtit.	105	82	76		17	Tullus Hoſtibus
32	57	34	28		14	1 coronatus	106	83	77		18	R. Rom.
33	58	35	29		15	2 9	107	84	78	7	19	
34	59	36	30	19	16	3	108	85	79		20	
35	60	37	31		1 Hiskias	4	109	86	80		21	3514
36	61	38	32		2 29	5	110	87	81		22	
37	62	39	33		3	6	111	88	82	6	23	
38	63	40	34	18	4	7	112	89	83		24	
39	64	41	35		5	8	113	90	84		25	
40	65	42	36		6	9 3470 fi-	114	91	85		26	
41	66	43	37		7	nis regni	115	92	86	5	27	
42	67	44	38	17	8 3472	Iſrael	116	93	87		28	3521
43	68	45	39		9	Sanherib	117	94	88		29	
44	69	46	40		10 Taracus	R. Aſſ.	118	95	89		30	
45	70	47	41		11 R. Aeg.		119	96	90	4	31	
46	71	48	42	16	12		120	97	91		32	
47	72	49	43		13		121	98	92		33	
48	73	50	44		14		122	99	93		34	3528
49	74	51	45		15 an. notab. Iob. 3479		123	100	94	3	35	

An. Iob.	aer Ol.	aer Rom.	aer Nabon.	m. Thot in	Cycl. Iob. XVII reg. Iud.	Varia	aer Ol.	aer Rom.	aer Nab.	m. Thot in	Cycl. Iob. XVIII Regnum Iud.	Varia
1	124	101	95	Febr.	36 Manaſ-	3529	173	150	144	Ian.	28 Ioſias	3578
2	125	102	96	3	37 ſes	M. C.	174	151	145		29	
3	126	103	97		38		175	152	146		30	
4	127	104	98	2	39		176	153	147	21	31	
5	128	105	99		40		177	154	148		1 Ioiakim	Niniue deleta
6	129	106	100		41		178	155	149		2 11	
7	130	107	101		42	3535	179	156	150	20	3	
8	131	108	102		43		180	157	151		4 Init captiu.	3585
9	132	109	103	1	44		181	158	152		5 Babyl.	1 Nebucad-
10	133	110	104		45		182	159	153		6	2 nezar 43
11	134	111	105	Ian.	46		183	160	154	19	7	3
12	135	112	106		47		184	161	155		8	4
13	136	113	107	31	48		185	162	156		9	5
14	137	114	108		49 3542	Ancus Martius R. Rom.	186	163	157		10	6 3591
15	138	115	109		50		187	164	158		11	7
16	139	116	110	30	51		188	165	159	18	1 Iechonias	8
17	140	117	111		52		189	166	160		2 Zedekias	9
18	141	118	112		53		190	167	161		3 11	10
19	142	119	113		54	Cyaxares R. Med.	191	168	162		4	11
20	143	120	114	29	55		192	169	163	17	5	12 Vaphres
21	144	121	115		1 Ammon	3549	193	170	164		6	13 R. Aeg.
22	145	122	116		2		194	171	165		7	14
23	146	123	117		1 Ioſias		195	172	166	16	8	15
24	147	124	118	28	2 31		196	173	167		9 Hieroſol.	16
25	148	125	119		3		197	174	168		10 obſeſſa	17
26	149	126	120		4		198	175	169		11 capta	18 3603
27	150	127	121		5		199	176	170	15	deleta	19
28	151	128	122	27	6	3556	200	177	171			20 3605
29	152	129	123		7		201	178	172			21 Tyrus ob-
30	153	130	124		8	Nabopolaſſar R.	202	179	173			22 ſeſſa
31	154	131	125		9	Babyl.	203	180	174	14		23
32	155	132	126	26	10		204	181	175			24
33	156	133	127		11		205	182	176			25
34	157	134	128		12		206	183	177			26
35	158	135	129		13	3563	207	184	178	13		27 3612
36	159	136	130	25	14	Halyattes R.	208	185	179			28
37	160	137	131		15	Lydiae	209	186	180			29
38	161	138	132		16		210	187	181			30
39	162	139	133		17	Tarquinius Priſcus	211	188	182	12		31
40	163	140	134	24	18	R. Rom.	212	189	183			32
41	164	141	135		19		213	190	184			33 Tyrus ex-
42	165	142	136		20	3570	214	191	185			34 pugnata
43	166	143	137		21		215	192	186	11		35 3620
44	167	144	138	23	22		216	193	187			36
45	168	145	139		23		217	194	188			37 Piſiſtratus
46	169	146	140		24		218	195	189			38 Tyr. Athen.
47	170	147	141		25		219	196	190	10		39
48	171	148	142	22	26	Nechao R. Aegypt.	220	197	191			40
49	172	149	143		27	3577	221	198	192			41 3626

An. Cyc. Iob.	aer Ol.	aer Rom.	aes Nab.	m. Thot in	Cycl. Iob. XIX reg. Bab. & Perſ.	Varia	aer Ol.	aer Rom.	aer Nab.	m. Thos in	Cycl. Iob. XX reg. Perſ.	Varia
1	222	199	193	Ian.	42 Nebu-	3627	271	248	242	Dec.	8 3676	
2	223	200	194		43 cadn.	M.C.	272	249	243	28	9	
3	224	201	195	9	1 Euil-		273	250	244		10	
4	225	202	196		2 merod		274	251	245		11	
5	226	203	197		3 Nerigl.		275	252	246		12	
6	227	204	198	8	2 4		276	253	247	27	13	
7	228	205	199		3	3633	277	254	248		14 3682	
8	229	206	200		4		278	255	249		15	
9	230	207	201		1 Belſazar		279	256	250		16	primus dicta-
10	231	208	202	7	2 17		280	257	251	26	17	tor Rom.
11	232	209	203		3		281	258	252		18	
12	233	210	204		4		282	259	253		19	
13	234	211	205		5		283	260	254	25	20	
14	235	212	206	6	6	3640	284	261	255		21 3689	TribuniRomae
15	236	213	207		7		285	262	256		22	creati
16	237	214	208		8		286	263	257		23	
17	238	215	209		9	Sardes a Cyro	287	264	258	24	24 3692	pugna Mara-
18	239	216	210	5	10	expugnatae	288	265	259		25	thonia
19	240	217	211		11		289	266	260		26	
20	241	218	212		12		290	267	261		27	
21	242	219	213		13	3647	291	268	262		28 3696	
22	243	220	214	4	14		292	269	263	23	1 Xerxes	
23	244	221	215		15		293	270	264		2 21	
24	245	222	216		16		294	271	265		3	
25	246	223	217		17		295	272	266		4	
26	247	224	218	3	1 Darius	Babylon a Cyro	296	273	267	22	5	
27	248	225	219		2 Medus	capta	297	274	268		6	
28	249	226	220		3 fin.cap-	tiu. Babyl. 3654	298	275	269		7 3703	pugnaSalaminia
29	250	227	221		1 Cyrus		299	276	270		8	
30	251	228	222		2 6		300	277	271	21	9	
31	252	229	223	2	3		301	278	272		10	
32	253	230	224		4		302	279	273		11	
33	254	231	225		5		303	280	274		12	
34	255	232	226	1	6		304	281	275	20	13	
35	256	233	227		1Cambyſ.	3661	305	282	276		14 3710	
36	257	234	228		2 8		306	283	277		15	
37	258	235	229	Dec.	3		307	284	278	19	16	
38	259	236	230		4		308	285	279		17	Socrates nat.
39	260	237	231	31	5		309	286	280		18	
40	261	238	232		6		310	287	281		19	Pauſanias in-
41	262	239	233		7		311	288	282	18	20	terfectus
42	263	240	234	30	8	3668	312	289	283		21 3717	
43	264	241	235		1 Darius-	Hyſtaſpis 5	313	290	284		1 Artaxerxes	
44	265	242	236		2 templ-		314	291	285		2 Longim.	
45	266	243	237		3 incept.		315	292	286	17	3 41	
46	267	244	238	29	4		316	293	287		4	
47	268	245	239		5	Epochae Conſ. Rom.	317	294	288		5	Hippocrates
48	269	246	240	28	6 templ.	inaugurat. 3675	318	295	289	16	6	nat.
49	270	247	241		7 An. magnus Iobel.		319	296	290		7 3724	

Annus

An. Cycl Iob.	Aer Olymp.	aer. Rom	aer. Nabon	m. Thot in	Cycl. Iob. XXI. Reg. Perſ.	Varia	Aer. Olymp	Aer. Rom.	Aer Nabon	m. Thot in.	Cycl. Iob. XXII. Reg. Perſ.	Varia
1	320	297	291	Dec	8 Initium-	Septu- 3725	369	346	340	Dec	16 3774	Dionyſius
2	321	298	292		9 aginta -	hebdom. M. C	370	347	341		17 M. C.	Tyrannus
3	322	299	293		10 Danielis		371	348	342	3	18	Syracuſ.
4	323	300	294	15	11		372	349	343		19	
5	324	301	295		12		373	350	344		1 Artaxerxes	finis belli Pe-
6	325	302	296		13		374	351	345		2 Mnemon	lopen.
7	326	303	297		14 3731	Decemviri Rom	375	352	346	2	3 46	
8	327	304	298	14	15	creati	376	353	347		4 3781	Athenae a
9	328	305	299		16		377	354	348		5	Tyrannis libe-
10	329	306	300		17		378	355	349		6	ratae
11	330	307	301		18		379	356	350	1	7	
12	331	308	302	13	19		380	357	351		8	
13	332	309	303		20		381	358	352		9	
14	333	310	304		21	3738	382	359	353	Nov.	10 3787	
15	334	311	305		22	Herodotus	383	360	354		11	bellum Co-
16	335	312	306		23	floruit	384	361	355	30	12	rinth.
17	336	313	307	12	24		385	362	356		13	
18	337	314	308		25		386	363	357		14	Roma a Gallis
19	338	315	309		26		387	364	358	29	15	liberata,
20	339	316	310		27		388	365	359		16	
21	340	317	311	11	28	3745	389	366	360		17 3794	
22	341	318	312		29		390	367	361		18	
23	342	319	313		30		391	368	362		19	
24	343	320	314		31		392	369	363	28	20	
25	344	321	315	10	32 3749	Epocha periodi	393	370	364		21	
26	345	322	316		33	Metonis	394	371	365		22	
27	346	323	317		34 3751	bellum Pelopon.	395	372	366	27	23	Ariſtoteles
28	347	324	318		35 3752	inceptum	396	373	367		24 3801	nat.
29	348	325	319	9	36		397	374	368		25	
30	349	326	320		37	Plato natus	398	375	369		26	
31	350	327	321		38		399	376	370	26	27	
32	351	328	322		39		400	377	371		28	pugna ad
33	352	329	323		40		401	378	372		29	Naxum
34	353	330	324		41		402	379	373		30	
35	354	331	325		1 Darius	3759	403	380	374	25	31 3808	
36	355	332	326	7	2 Nothus		404	381	375		32	
37	356	333	327		3 19		405	382	376		33	
38	357	334	328		4		406	383	377		34	
39	358	335	329		5		407	384	378		35 3812	pugna Leu-
40	359	336	330		6		408	385	379	24	36	ctrica.
41	360	337	331	6	7		409	386	380		37	
42	361	338	332		8	3766	410	387	381		38 3815	
43	362	339	333		9	bellum Siculum	411	388	382	23	39	
44	363	340	334	5	10		412	389	383		40	
45	364	341	335		11		413	390	384		41	
46	365	342	336		12		414	391	385		42	
47	366	343	337		13		415	392	386	22	43	
48	367	344	338	4.	14		416	393	387		44	
49	368	345	339		15	3773	417	394	388	21	45 3822	

an. Cycli Iob.	Aer. Olymp.	Aer. Roman	Aer. Nabon.	m Thot init.	Cycl. Iob. XXIII. Reg. Perſ.	Varia	Aer. Olymp	Aer Roman	Aer Nabon	m. Thot in	Cycl. Iob. XXIV. Reg. Syriae	Varia
1	418	395	389	Nov.	46	3823	467	444	438	Nov.	14	3872
2	419	396	390		1 Artaxer-	M. C.	468	445	439	9	15	M. C.
3	420	397	391	21	2 xes Ochus		469	446	440		16	
4	421	398	392		3 3826	Alexander M.	470	447	441		17	
5	422	399	393		4	natus	471	448	442	8	18	
6	423	400	394	20	5		472	449	443		19	
7	424	401	395		6	3829	473	450	444		20	3878
8	425	402	396		7		474	451	445		21	
9	426	403	397		8		475	452	446	7	22	
10	427	404	398	19	9		476	453	447		23	
11	428	405	399		10	Plato moritur	477	454	448		24	
12	429	406	400		11		478	455	449		25	Antiochia
13	430	407	401		12		479	456	450	6	26	condita
14	431	408	402	18	13	3836	480	457	451		27	3885
15	432	409	403		14		481	458	452		28	
16	433	410	404		15	bellum Samni-	482	459	453		29	
17	434	411	405		16	ticum	483	460	454	5	30	Pyrrhus R.
18	435	412	406	17	17		484	461	455		31	Epir.
19	436	413	407		18		485	462	456		32	
20	437	414	408		19	Epicurus nat.	486	463	457		33	
21	438	415	409		20	3843	487	464	458	4	34	3892
22	439	416	410	16	21		488	465	459		35	
23	440	417	411		1 Arſes	pugna ad Che-	489	466	460		36	
24	441	418	412		2 2	ronacam	490	467	461		37	
25	442	419	413		1 Darius Co-	Philippus R.	491	468	462	3	38	
26	443	420	414	15	2 domannus	Maced. occi-	492	469	463		39	Ptolemaeus
27	444	421	415		3 6	ditur	493	470	464		40	Philopator
28	445	422	416		4	3850	494	471	465		41	3899
29	446	423	417		5	pugna ad Ar-	495	472	466	2	42	bellum Ta-
30	447	424	418	14	6	belam	496	473	467		43	rentinum
31	448	425	419		1 Alexander		497	474	468		44	
32	449	426	420		2 M. 6.		498	475	469		1 Antiochus	
33	450	427	421		3		499	476	470	1	2 Soter. 19.	
34	451	428	422	13	4		500	477	471		3	
35	452	429	423		5	3857	501	478	472	Oct.	4	3906
36	453	430	424		6		502	479	473	31	5	
37	454	431	425		1 Seleucus		503	480	474		6	
38	455	432	426	12	2 Nicator		504	481	475		7	finis belli
39	456	433	427		3 44.		505	482	476		8	Samnit.
40	457	434	428		4		506	483	477		9	
41	458	435	429		5		507	484	478	30	10	
42	459	436	403	11	6	3864	508	485	479		11	3913
43	460	437	431		7		509	486	480		12	
44	461	438	432		8		510	487	481		13	
45	462	439	433		9		511	488	482	29	14	
46	463	440	434	10	10		512	489	483		15	
47	464	441	435		11 3870		513	490	484		16	bellum Pun. I
48	465	442	436		12 Epocha	Aerae Seleucid.	514	491	485	28	17	Epocha Marm.
49	466	443	437	9	13	3871	515	492	486		18 3920	Arundel.

Landesbibliothek Oldenburg

an. Cycli Iob.	Aer. Olymp.	Aer. Roman.	Aer. Nabon.	m. Thot in	Cycl. Iob. XXV. Reg. Syr.	Cycl. Iob. XXV. Varia	Aer. Olymp	Aer. Rom.	Aer. Nabon	m. Thot in	Cycl. Iob. XXVI. Reg. Syriae	Cycl. Iob. XXVI. Varia
1	516	493	487	Oct.	19 3921	Beroſus hiſto-	565	542	536	Oct.	11 3970.	Syracuſae ex-
2	517	494	488		1 Antiochus	ricus	566	543	537		12 M. C.	pugnatae a
3	518	495	489		2 Theos		567	544	538	15	13	Marcello
4	519	496	490	27	3 15.		568	545	539		14	
5	520	497	491		4		569	546	540		15	
6	521	498	492		5		570	547	541		16	
7	522	499	493		6	3927	571	548	542	14	17	3976
8	523	500	494	26	7		572	549	543		18	
9	524	501	495		8		573	550	544		19	Ptol. Epiphan.
10	525	502	496		9		574	551	545		20	Rex Aeg.
11	526	503	497		10		575	552	546	13	21	
12	527	504	498	25	11		576	553	547		22	
13	528	505	499		12		577	554	548		23	
14	529	506	500		13	3934	578	555	549		24	3983
15	530	507	501		14		579	556	550	12	25	
16	531	508	502	24	15	Ptol. Evergetes	580	557	551		26	
17	532	509	503		1 Seleucus		581	558	552		27	pax cum Car-
18	533	510	504		2 Callin.		582	559	553		28	thag.
19	534	511	505		3 20		583	560	554	11	29	
20	535	512	506	23	4	(thag.	584	561	555		30	
21	536	513	507		5 3941	pax cum Car-	585	562	556		31 3990	bellum cum An-
22	537	514	508		6		586	563	557		32	tiocho M.
23	538	515	509		7		587	564	558	10	33	
24	539	516	510	22	8		588	565	559		34	
25	540	517	511		9	bellum Liguſt	589	566	560		35	
26	541	518	512		10		590	567	561		36	
27	542	519	513		11		591	568	562	9	1 Seleucus	
28	543	520	514	21	12	3948	592	569	563		2 Philopator	3997
29	544	521	515		13		593	570	564		3 11	
30	545	522	516		14		594	571	565		4	
31	546	523	517	—	15		595	572	566		5	
32	547	524	518		16		596	573	567	8	6	Ptol Philometor
33	548	525	519	20	17		597	574	568		7	Rex Aeg.
34	549	526	520		18	bellum Illyric.	598	575	569		8	4004
35	550	527	521		19	3955	599	576	570	7	9	
36	551	528	522		20,		600	577	571		10	
37	552	529	523	19	1 Seleucus		601	578	572		11	
38	553	530	524		2 Ceraun.		602	579	573		1 Antioch.	
39	554	531	525		3 3		603	580	574	6	2 Epiphanes	
40	555	532	526		1 Antioch.	Ptol. Philopator	604	581	575		3 12	
41	556	533	527	18	2 M. 36	R. Aeg.	605	582	576		4	4011
42	557	534	528		3	3962	606	583	577		5	
43	558	535	529		4		607	584	578	5	6	
44	559	536	530	17	5	bellum Punic. II	608	585	579		7	Perſeus r. Ma-
45	560	537	531		6		609	586	580		8	ced. in trium-
46	561	538	532		7	pugna ad Cann.	610	587	581		9	phum ducitur
47	562	539	53		8		611	588	582	4	10	
48	563	540	534		9	bellum Maced. I	612	589	583		11	
49	564	541	535	16	10	3969	613	590	584		12	4018

an. Cycli Iob.	aer. Olymp	aer. Rom.	aer. Nabon	m. Thot in	Cycl. Iob. XXVII. Reg. Syr.	Varia	Aer. Olymp	Aer. Rom.	Aer Nabon	m. Thot in	Cycl. Iob. XXVIII. Reg. Syr.	Varia
1	614	591	585	Oct.	1 Antiochus Eupator 1.		663	640	634	Sept.	22	4068
2	615	592	586		1 Demetrius Soter. 9.		664	641	635	21	23	bellum Cimbr.
3	616	593	587	3	2		665	642	636		24	
4	617	594	588		3		666	643	637		25	Antiochus Cy-
5	618	595	589		4		667	644	638		26	zicenus R. Syr.
6	619	596	590	2	5		668	645	639	20	27	bellum Iugurth
7	620	597	591		6	4025	669	646	640		28	4074
8	621	598	592		7		670	647	641		29	
9	622	599	593	1	8		671	648	642		30	
10	623	600	594		9		672	649	643	19	31	
11	624	601	595		1 Alexander		673	650	644		1 Ariſtobul.	
12	625	602	596		2 Bala		674	651	645		1 Alexander	
13	626	603	597	Sept.	3 7		675	652	646	18	2 27	
14	627	604	598		4	4032	676	653	647		3	4081
15	628	605	599	30	5	bellum Pun	677	654	648		4	
16	629	606	600		6	III	678	655	649		5	
17	630	607	601		7		679	656	650	17	6	
18	631	608	602	29	1 Demetrius		680	657	651		7	
19	632	609	603		2 Nicator 2		681	658	652		8	
20	633	610	604		1 AntiochusVI		682	659	653		9	SeleucusGryph.
21	634	611	605		1 Simon dux	Epoch. Asmon.	683	660	654		10 4088	R. Syr.
22	635	612	606		2 et pontif.		684	661	655	16	11	Antioch. Eu-
23	636	613	607	28	3 Iud.		685	662	656		12	ſebes r. Syr.
24	637	614	608		4 8		686	663	657		13	bellum ſociale
25	638	615	609		5	Antiochus Si-	687	664	658	15	14	
26	639	616	610	27	6	detes r. Syr.	688	665	659		15	
27	640	617	611		7	bellumNumant	689	666	660		16	Triumvir. I.
28	641	618	612		8	4046	690	667	661		17	4095
29	642	619	613		1 Hircanus		69	668	662	14	18	
30	643	620	614	26	2 31		692	669	663		19	Tigranes
31	644	621	615		3		693	670	664		20	r. Syr.
32	645	622	616		4		694	671	665		21	bellum Sertor.
33	646	623	617		5		695	672	666	13	22	
34	647	624	618		6		696	673	667		23	
35	648	625	619	25	7 4053	Demetr. R. Syr.	697	674	668		24 4102	Alexandero
36	649	626	620		8		698	675	669		25	r. Aeg.
37	650	627	621		9		699	676	670	12	26	
38	651	628	622		10		700	677	671		27	
39	652	629	623	24	11	Antioch.Gryph.	701	678	672		1 Alexan-	
40	653	630	624		12	R. Syr.	702	679	673		2 dra 9	
41	654	631	625		13		703	680	674	11	3	
42	655	632	626		14	4060	704	681	675		4	4109
43	656	633	627	23	15		705	682	676		5	
44	657	634	628		16		706	683	677		6	
45	658	635	629		17		707	684	678		7	
46	659	636	630	22	18		708	685	679	10	8	
47	660	637	631		19		709	686	680		9	
48	661	638	632		20	Ptol. Lathurus	710	687	681		1 Hircanus	
49	662	639	633	21	21 4067	R. Aeg.	711	688	682	9	1 Ariſtobul.	4116

Annus

An. Cyc. Iob.	aer Ol.	aer Rom	aer Nabon.	m. Thot in	XXIX reg. Iud.	XXIX Varia	aer Ol.	aer Rom.	aer Nab.	m. Thot in	XXX Aera Chriſti	XXX Varia
1	712	689	683	Sept.	2 4117		761	738	732	Aug.	22	4166
2	713	690	684		3	Prol. Auletes	762	739	733		23	
3	714	691	685	8	1 Hircan.	R. Aeg.	763	740	734		24	
4	715	692	686		2 reſtitut.		764	741	735	27	25	
5	716	693	687		3 23		765	742	736		26	
6	717	694	688		4		766	743	737		27	
7	718	695	689		5 4123	Triumvir. II.	767	744	738		28	4172
8	719	696	690	7	6		768	745	739	26	29	
9	720	697	691		7		769	746	740		30	
10	721	698	692		8		770	747	741		31	
11	722	699	693		9		771	748	742		32	
12	723	700	694	6	10		772	749	743	25	33	
13	724	701	695		11		773	750	744		34	
14	725	702	696		12 4130		774	751	745		35	4179
15	726	703	697		13	Dionyſius	775	752	746		36	
16	727	704	698	5	14	R. Aeg.	776	753	747	24	37 Chriſtus natus	4181
17	728	705	699		15		777	754	748		1 Epocha aerae Chriſti	4182
18	729	706	700		16	pugna Pharſalica	778	755	749		2	
19	730	707	701		17		779	756	750		3	
20	731	708	702	4	18		780	757	751	23	4	
21	732	709	703		19 4137.	Epocha Aerae Iul.	781	758	752		5	4186
22	733	710	704		20		782	759	753		6	
23	734	711	705		21	Triumvir. III.	783	760	754		7	
24	735	712	706	3	22		784	761	755	22	8	
25	736	713	707		23		785	762	756		9	
26	737	714	708		1 Antig.		786	763	757		10	
27	738	715	709		2 3. /		787	764	758	21	11	Archelaus
28	739	716	710	2	3 4144		788	765	759		12 Herodes	relegatus.
29	740	717	711		1 Herod.		789	766	760		13 Antip. Te-	
30	741	718	712		2 R. 37.		790	767	761		14 trarcha	
31	742	719	713		3		791	768	762		15	Tiberius
32	743	720	714	1	4		792	769	763	20	16	imper.
33	744	721	715		5		793	770	764		17	
34	745	722	716		6		794	771	765		18	
35	746	723	717	Aug.	7 4151.	pugna Acti ca.	795	772	766		19	4200
36	747	724	718		8		796	773	767	19	20	
37	748	725	719	31	9	Auguſtus imper.	797	774	768		21	
38	749	726	720		10		798	775	769		22	
39	750	727	721		11		799	776	770		23	
40	751	728	722	30	12		800	777	771	18	24	
41	752	729	723		13		801	778	772		25	
42	753	730	724		14 4158		802	779	773		26	4207
43	754	731	725		15		803	780	774	17	27	Pontius Pilatus
44	755	732	726	29	16		804	781	775		28	
45	756	733	727		17		805	782	776		29 Johannes incipit.	
46	757	734	728		18		806	783	777		30 Chriſtus munus adit	4211
47	758	735	729		19		807	784	778		31	
48	759	736	730	28	20		808	785	779	16	32	
49	760	737	731		21 4165		809	786	780		33 Chriſtus crucifixus.	4214

An.

Cycl. Iob. XXXI

An. Cyc. Iob.	aer Ol.	aer Rom.	aer Nab.	m. Thor in	Aera Christi		Varia
1	810	787	781	Aug.	34	4215	
2	811	788	782		35		
3	812	789	783	15	36		Caligula imp.
4	813	790	784		37		:4.
5	814	791	785		38		
6	815	792	786	14	39		
7	816	793	787		40	4221	
8	817	794	788		41		Claudius imp.
9	818	795	789		42		14
10	819	796	790		43		
11	820	797	791	13	44		
12	821	798	792		45		
13	822	799	793		46		
14	823	800	794	12	47	4228	
15	824	801	795		48		
16	825	802	796		49		
17	826	803	797		50		
18	827	804	798		51		
19	828	805	799	11	52		
20	829	806	800		53		
21	830	807	801		54	4235	
22	831	808	802		55		Nero imp.
23	832	809	803	10	56		14.
24	833	810	804		57		
25	834	811	805		58		
26	835	812	806	9	59		
27	836	813	807		60		
28	837	814	808		61	4242	
29	838	815	809		62		
30	839	816	810	8	63		
31	840	817	811		64		
32	841	818	812		65		
33	842	819	813		66		
34	843	820	814	7	67		
35	844	821	815		68	4249	
36	845	822	816		69		Veſpaſianus
37	846	823	817		70	4251	Hieroſolyma
38	847	824	818		71		everſa et de-
39	848	825	819	6	72		leta.
40	849	826	820		73		
41	850	827	821		74		
42	851	828	822	5	75	4256	Finis hebdomadum Danielis et reipublicae Iudaicae.

Ad hoc vacuum ſupplendum tabula paſchalis tam Gregoriana, quam Iobelea cap. I. §. 34. allegata ab anno 1774 vſque ad finem ſeculi 1800 adiecta eſt, vt et conuenientia, et differentia, et praeferentia huius prae illa appareat.

Tabula Gregor. paſchal.				Tabula Iobelea paſchalis			
Anni	epact. Gregor.	plenilun. paſchal.	terminus paſchal.	epact. tropica	dies a 1. Ian.	plenilun. paſchal.	terminus paſchalis
1774	XVII	27 M. b	3 Apr. b	17. d. 20 h. 9′	85 d. 12 h. 25′	27. M. b	3 Apr. b
1775	XXVIII	15 Apr. g	16 Ap. a	25- 17- 9-	104 4. 9	14 Ap. f	16 Apr. a
1776	IX	4 Ap. c	7 Ap. gf	9- 14- 9	94 18. 25	4 Ap. c	7 Ap. gf
1777	XX	24 M. f	30 M e	20- 22- 25-	82. 10. 9	23. M. e	30. M. e
1778	I	12 Ap. d	19 Ap. d	1- 19- 26-	101. 13. 8.	11. Ap. c	12 Ap. d
1779	XII	1 Ap. g	4 Ap. c	13- 3- 42	90. 4. 52	31 M. f	4 Ap. c
1780	XXIII	21 M. c	26 M. ba	24- 0- 42	80. 7. 52	20 M. c	26 M. ba
1781	IV	9 Ap. a	15 Ap. g	4- 21- 42-	98. 10. 52.	8 Ap. g	15 Ap. g
1782	XV	29 M. d	31 M. f	16- 5- 59	87. 2. 35.	28 M. c	31 M. f
1783	XXVI	17 Ap. b	20 Ap. e	27- 2- 59	105. 18. 19	16. Ap. a	20. Ap. e
1784	VIII	5 Ap. d	11 Ap. dc	7- 23- 59-	96. 8. 42	5. Ap. d	11 Ap. dc
1785	XIX	25. M. g	27 M. b	19 8 15	84. 0. 19.	25 M. g	27. M. b.
1786	O	13 Ap. e	16. Ap. a	0. 5. 16	103. 3. 18.	13. Ap. e	16. Ap. a
1787	XI	2 Ap. a	8 Ap. g	11. 12. 16	91. 20. 18	2 Ap. a	8. Ap. g
1788	XXII	22 M. d	23 M. fe	22. 10. 32.	81. 22. 2	22. M. d	23. M. fe
1789	III	10 Ap. b	12 Ap. d	3. 7. 32	100. 1. 2	10 Ap. b	12 Ap. d
1790	XIV	30 M. e	4 Ap. c	14. 15. 49	88. 16. 45.	30. M. e	4 Ap. c
1791	XXV	18 Ap. c	24 Ap. b	25. 12. 49	107. 8. 29	17 Ap. b	24 Ap. b.
1792	VI	7 Ap. f	8 Ap. ag	6. 9 49	97. 22. 45.	7. Ap. f	8 Ap. ag
1793	XVII	27. M. b	31. M. f	17. 18. 5	85. 14. 29.	27. M. b.	31 M. f
1794	XXVIII	15. Ap. g	20 Ap. e	28 15. 6	104. 6. 12	14 Ap. f	20 Ap. e
1795	IX	4 Ap. c	5 Ap. d	9. 12. 6	93. 20. 28	4 Ap. c.	5 Ap. d
1796	XX	24 M. f	27. M. cb	20. 21. 22	83. 12. 12	23 M. e	27. M. cb
1797	I	12 Ap. d	16. Ap. a	1. 17 22	101. 15. 12	12 Ap. d.	16 Ap. a
1798	XII	1 Ap. g	8. Ap. g	13. 1. 39	90. 6. 55	31. M. f	1. Ap. g
1799	XXIII	21. M. c	24. M. f	23. 22. 39	79. 9. 55	21 M. c.	24. M. f
1800	IV	9 Ap. a	12 Ap. ed	4. 19. 40	99. 12. 44	8 Ap. g	12 Ap. cd

Landesbibliothek Oldenburg

Errata.

pag. 10. lin. 26 lege: et 49 lunaribus annis adiiciendae ſunt
— 23 — 15 l. determinanda
— 34 — 14 l. Iobeleae.
— 46 — 10 l. 40.
— 72 Sub Col. Varia lege: Tullus Hoſtilius
— 76 ſupra pro *Cycl. Iob. XXII.* lege XXIII.

Landesbibliothek Oldenburg

Landesbibliothek Oldenburg

Landesbibliothek Oldenburg

Landesbibliothek Oldenburg

Landesbibliothek Oldenburg

Landesbibliothek Oldenburg

Landesbibliothek Oldenburg

Landesbibliothek Oldenburg